

สีสันทองชนมไทย

ศิลปนิพนธ์เสนอเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์
พฤษภาคม 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

COLOR OF THAI DESSERT

**An Art Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Bachelor of Arts Degree in Visual Art Design**

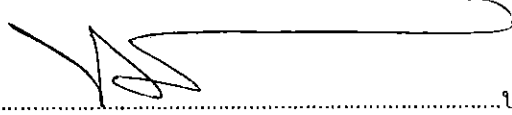
May 2016

Copyright 2016 by Naresuan University

คณะกรรมการสอบศิลปนิพนธ์ได้พิจารณาศิลปนิพนธ์ เรื่อง “สีล้นของขนมไทย”

ของนางสาวอารีชา สมประสงค์ เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา

ศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิตสาขาออกแบบทัศนศิลป์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีร์ศม์ พรหมรัตน์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย มาอ่อน)

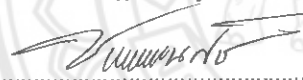
กรรมการ

(อาจารย์อาคม ทองโปร่ง)

กรรมการ

(อาจารย์รัฐดี สมบูรณ์เอนก)

กรรมการ

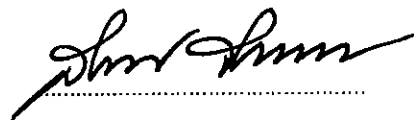
(อาจารย์ชฎานิศ ชิงช่วง)

กรรมการ

(อาจารย์ลักณา วงศ์สวัสดิ์)

อนุมัติ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันต์ จันทร์สมศักดิ์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

พฤษภาคม 2559

ประกาศคุณูปการ

ผู้สร้างสรรค์ขอกราบขอบพระคุณ นายอุดร สมประสงค์ และ นางรวง สมประสงค์ บิดามารดาของ ผู้สร้างสรรค์ที่ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนในทุกด้านอย่างดีที่สุดมาเสมอ ขอขอบคุณในความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรชาติ เกษประสิทธิ์ ประธานที่ปรึกษาศิลปินพันธ์ที่ได้อุทิศสละเวลาอันมีค่ามาเป็นที่ปรึกษา พร้อมทั้งให้คำแนะนำตลอดระยะเวลาในการทำศิลปนิพนธ์ฉบับนี้และขอขอบคุณคณะกรรมการศิลปนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิศมี พรหมรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย มาอ่อน อาจารย์ภาคมมาไปรง อาจารย์ฐิติ สมบูรณ์เอนก อาจารย์ชญาทิศ ชิงช่วงและอาจารย์ลัดดา วงศ์สวัสดิ์ ที่ได้ให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องของศิลปนิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ จนทำให้ศิลปนิพนธ์ชุดนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์และทรงคุณค่า

ขอบคุณพี่สาวและเพื่อน ที่ให้กำลังใจและให้การสนับสนุน ช่วยเหลือในทุกๆด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา

คุณค่าและคุณประโยชน์ อันพึงจะมีจากศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้สร้างสรรค์ขอขอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน ผู้สร้างสรรค์หวังเป็นอย่างยิ่งว่างานศิลปนิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และให้ความรู้ความเข้าใจงานศิลปะต่อการสร้างสรรค์ศิลปะและผู้ที่สนใจไม่มากนักน้อย

อารีชา สมประสงค์

ชื่อเรื่อง	สีสันของขนมไทย
ผู้วิจัยสร้างสรรค์	อาริษา สมประสงค์
สถานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีร์ศมี พรหมรัตน์
ประเภทสารนิพนธ์	ศป.บ สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์, มหาวิทยาลัยนเรศวร .2557
คำสำคัญ	สีสัน , ขนมไทย

บทคัดย่อ

ศิลปินนึ่งภายใต้หัวข้อเรื่อง "สีสันของขนมไทย" นี้ มีวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้สร้างสรรค์เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในการกระบวนการ ตอบสนองความคิดและความรู้สึก แสดงออกถึงคุณค่าทางความงามหรือสุนทรีย์ภาพ ในรูปแบบงานจิตรกรรม ถ่ายทอดงานในเชิง ภาพลักษณ์ ซึ่งมีลักษณะงานแบบรูปธรรม ที่มีรูปแบบเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตน ตลอดจนนำไปสู่ การบันทึกผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะไว้อย่างเป็นระบบในรูปเอกสารภาคศิลปนิพนธ์ โดยมีการ วางแผนดำเนินงาน คือ เริ่มจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทั้งในส่วนภาคเอกสารโดยทางโครงสร้าง ศิลปะรวมถึงองค์ประกอบศิลปะงานทัศนศิลป์และ รูปถ่าย มาวิเคราะห์และประมวลความรู้นำมาสู่ ขั้นตอนการทำภาพร่างและขยายภาพผลงานจิตรกรรมจริง ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้แสดงถึงความงามทางสุนทรีย์ภาพในรูปแบบเชิงภาพลักษณ์ อันได้แก่ รูปทรงของขนมไทย ถ้วยชามลายไทย ผ้าลายลูกไม้ นำเสนอเรื่องราวสีสันและความสดใสของขนม ไทย ที่ให้ความรู้สึกเพลิดเพลินและมีความสุข จากความชื่นชอบและประสบการณ์ที่ผู้สร้างสรรค์ ได้รับมาตั้งแต่เยาว์วัย

การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์อาศัยกลวิธีจิตรกรรมรูปแบบรูปธรรมจำนวนผลงานทั้งหมด 4 ภาพ โดยใช้ทัศนธาตุรูปทรง เส้น สี พื้นผิวว่าง และแสงเงา เป็นหลัก ในการสื่ออารมณ์ความรู้สึก ผ่านผลงานศิลปะ โดยแสดงออกถึงความสุข และความเพลิดเพลิน ที่ได้รับจากสีสันของขนมไทย การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ครั้งนี้ จึงมุ่งเน้นให้เกิดความสุขและความเพลิดเพลิน

Title	COLOR OF THAI DESSERT
Author	Arisa Somprasong
Advisor	Assist.Prof.Surachart Kesprasit
Co – Advisor	Assist.Prof.Dr.Thaveerat Phromrat
Academic Paper	Thesis B.F.A. in Visual Art Design Naresuan University , 2015
Keywords	Color , Thai Dessert

ABSTRACT

Thesis on the topic "Color of Thai dessert" The objective of this initiative to provide creative learning and understanding of the process. Meet the thoughts and feelings. Expression of beauty or aesthetic value. Painting in the style In an image transfer Which looks for concrete forms. The format is individual identity. As well as lead to the recognition of the creative works of art in a systematic manner in the form of thesis papers. The planned operation is started by studying both the documents by way of art, including the art, visual art and photographs were analyzed and codified knowledge brings to the process of making sketches and enlarged. Portfolio size

Art thesis demonstrates the aesthetic beauty in an image format, including the shape of the candy Thailand. Crockery striped chintz, lace Thailand presented a colorful and bright candy Thailand. To feel happy and enjoy. The interests and experiences of the author have been since childhood.

Creative Arts Project Painting concrete strategy relies on style All four pieces of works by visual element-shapes, colors, lines, space and light as the primary medium emotions through art. The expression of joy And enjoyment Thai dessert colorful sweets from the creation of this thesis. It focuses on the pleasure and enjoyment

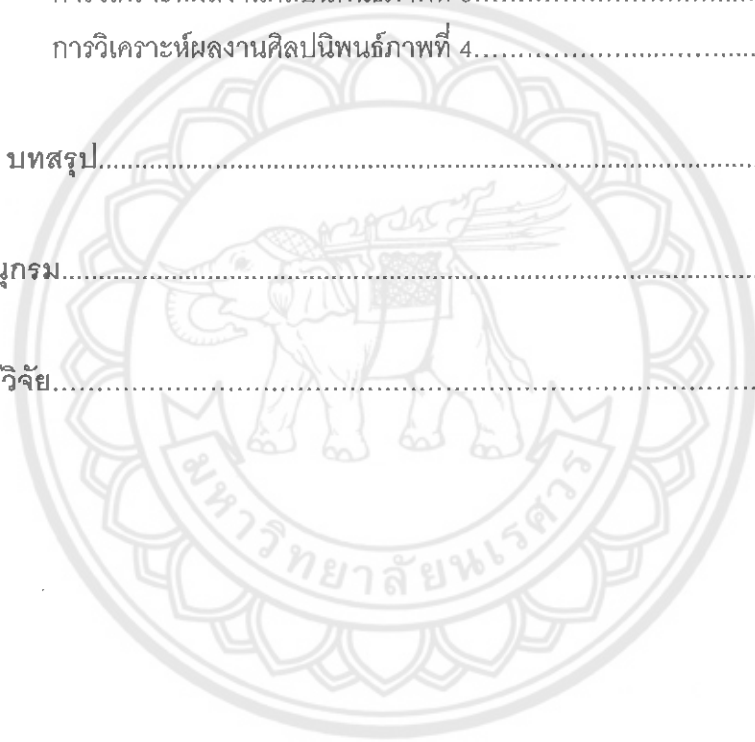
สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษา.....	1
ขอบเขตการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์.....	2
คำจำกัดความที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	2
กรอบแนวคิดในการวิจัยแบบสร้างสรรค์.....	3
แผนการดำเนินการสร้างสรรค์.....	4
งบประมาณในการสร้างสรรค์.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
อิทธิพลและความบันดาลใจในการสร้างสรรค์.....	6
อิทธิพลที่ได้รับจากทฤษฎีและปรัชญา.....	16
อิทธิพลที่ได้รับจากนักปรัชญา.....	16
อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิทางศิลปะ.....	18
อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปิน.....	21
3 วิธีดำเนินการวิจัยแบบสร้างสรรค์.....	30
การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์.....	30
การศึกษาข้อมูลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	31
ขั้นตอนและวิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	36
สรุปปัญหาและอุปสรรคจากการทำงาน.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัยแบบสร้างสรรค์.....	47
การวิเคราะห์ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1.....	49
การวิเคราะห์ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2.....	58
การวิเคราะห์ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3.....	66
การวิเคราะห์ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4.....	76
5 บทสรุป.....	86
บรรณานุกรม.....	88
ประวัติผู้วิจัย.....	89

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 วงจรสี.....	13
2 วรรณะสี.....	13
3 นอร์มัน ร็อคเวลล์.....	21
4 Runaway	21
5 Soda Jerk	22
6 TRUMPETER	22
7 Tjalf Sparnaay	23
8 Azturn Leaves.....	24
9 Candy in a jar.....	24
10 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรวัลย์ ดาเกิ้ลียง.....	25
11 ทรงพระเจริญ.....	25
12 ได้ร่มเงาเจ้าฟ้ามาหาราชินี.....	26
13 น้อยหน้า.....	26
14 ด้วยน้ำใจจงรักภักดี.....	27
15 นที อุดฤทธิ.....	28
16 The Classless Society.....	29
17 Micro History of Politics No 1.....	29
18 ผลงานจิตรกรรมก่อนศิลปินพนธ์.....	31
19 องค์ประกอบโครงสร้างศิลปะ.....	32
20 วัสดุและอุปกรณ์.....	37
21 ข้อมูลจากภาพถ่าย.....	38
22 การวาดภาพร่าง(sketch)ด้วยการวาดเส้น.....	42
23 ขั้นตอนการลงสีรองพื้นผ้าใบและร่างภาพแบบร่าง(sketch).....	43
24 ขั้นตอนการลงสีแสงเงาและระบายสีเก็บรายละเอียดโดยรวมของภาพ.....	44
25 ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดในแต่ละจุดของภาพ	45
เพื่อแสดงถึงลักษณะงาน	

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
26 เก็บรายละเอียดงานจิตรกรรมที่เสร็จสมบูรณ์.....	45
27 สีเส้นของขนมไทย 1.....	49
28 ผลงานในลักษณะการกำหนดเส้นโครงสร้างของผลงาน.....	49
29 แสดงภาพโครงสร้างของวรรณะสี.....	51
30 แสดงภาพผลงาน เมื่อแปรค่าน้ำหนักเป็นอ่อน กลาง เข้ม.....	53
31 แสดงภาพพื้นผิวของหุ่นนิ่งของผลงาน.....	54
32 สีเส้นของขนมไทย 2.....	58
33 ผลงานในลักษณะการกำหนดเส้นโครงสร้างของผลงาน.....	58
34 แสดงภาพโครงสร้างวรรณะสี.....	59
35 แสดงภาพผลงาน เมื่อแปรค่าน้ำหนักเป็นอ่อน กลาง เข้ม.....	61
36 แสดงภาพพื้นผิวของหุ่นนิ่งของผลงาน.....	62
37 สีเส้นของขนมไทย 3.....	66
38 ผลงานในลักษณะการกำหนดเส้นโครงสร้างของผลงาน.....	67
39 แสดงภาพโครงสร้างวรรณะสี.....	68
40 แสดงภาพผลงาน เมื่อแปรค่าน้ำหนักเป็นอ่อน กลาง เข้ม.....	70
41 แสดงภาพพื้นผิวของหุ่นนิ่งของผลงาน.....	71
42 สีเส้นของขนมไทย 4.....	76
43 ผลงานในลักษณะการกำหนดเส้นโครงสร้างของผลงาน.....	77
44 แสดงภาพโครงสร้างวรรณะสี.....	78
45 แสดงภาพผลงาน เมื่อแปรค่าน้ำหนักเป็นอ่อน กลาง เข้ม.....	80
46 แสดงภาพพื้นผิวของหุ่นนิ่งของผลงาน.....	81

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การดำเนินชีวิตในประจำวันมนุษย์ต้องอาศัยปัจจัยต่างๆที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อมในรูปของปัจจัยสี่ เพื่อการดำรงชีวิตประกอบด้วย อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ซึ่งการดำรงชีวิตของมนุษย์ต้องกินอาหารซึ่งมีแร่ธาตุและพลังงานต่างๆ จากพืช และสัตว์ มนุษย์จึงให้ความสำคัญกับการบริโภค และสิ่งที่มนุษย์ให้ความสำคัญไม่น้อยไปกว่าอาหาร คือ ขนมหวาน ที่นำมาใช้ในงานเทศกาลและงานประเพณีต่างๆ มนุษย์จึงให้ความสำคัญในการสร้างสรรค์ขนมในรูปลักษณะต่างให้ดูสวยงาม

ขนมไทยเป็นขนมหวานมีมาตั้งแต่สมัยโบราณถือเป็นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติซึ่งอยู่คู่กับสังคมไทยมาช้านาน แสดงออกถึงความอ่อนช้อยของความเป็นไทยตั้งแต่ครั้งอดีตกาลที่ก่อกำเนิดภูมิปัญญาไทยหลากหลายอย่างให้สืบสานต่อทั้งวิถีชีวิตประเพณีวัฒนธรรมที่สามารถนำวิถีที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาปรุงแต่งเป็นของหวานได้มากหลายรูปแบบ จัดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่บ่งบอกถึงลักษณะนิสัยของคนไทย เพราะขนมแต่ละชนิดล้วนมีเสน่ห์แสดงให้เห็นถึงความละเอียดอ่อนประณีตวิจิตรบรรจง ในรูปลักษณะตั้งแต่วัตถุดิบที่ใช้วิธีการทำที่กลมกลืนความพิถีพิถันสีที่ให้ความสวยงามมีกลิ่นหอมรสชาติของขนมไทยที่ละเมียดละไมชวนให้รับประทาน

ผู้สร้างสรรค์เกิดความประทับใจในขนมไทยที่ได้รับประทานมาตั้งแต่วัยเยาว์ ทั้งสีสันที่สดใส รสชาติ ที่หวานหอมและยังเป็นเอกลักษณ์ของไทย จึงได้นำความประทับใจในสีสันของขนมไทยมาสร้างสรรค์ผลงาน ในรูปแบบจิตรกรรมเหมือนจริงที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในกระบวนการตอบสนองของความคิดและความรู้สึก แสดงออกถึงคุณค่าทางความงามหรือสุนทรีย์ภาพในรูปแบบงานจิตรกรรมเหมือนจริง ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน
2. เพื่อแสดงออกถึงความประทับใจในสีสันของขนมไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย ออกมาเป็นผลงานทัศนศิลป์ ประเภทจิตรกรรมเหมือนจริงในเชิงภาพลักษณ์เฉพาะตัว

3. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจถึงรูปแบบเนื้อหา ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์อันตอบสนองความคิดและอารมณ์ความรู้สึกและแสดงออกมาให้ปรากฏถึงคุณค่าแห่งศิลปะทางความงามหรือสุนทรีย์ภาพในรูปแบบงานจิตรกรรมเหมือนจริง

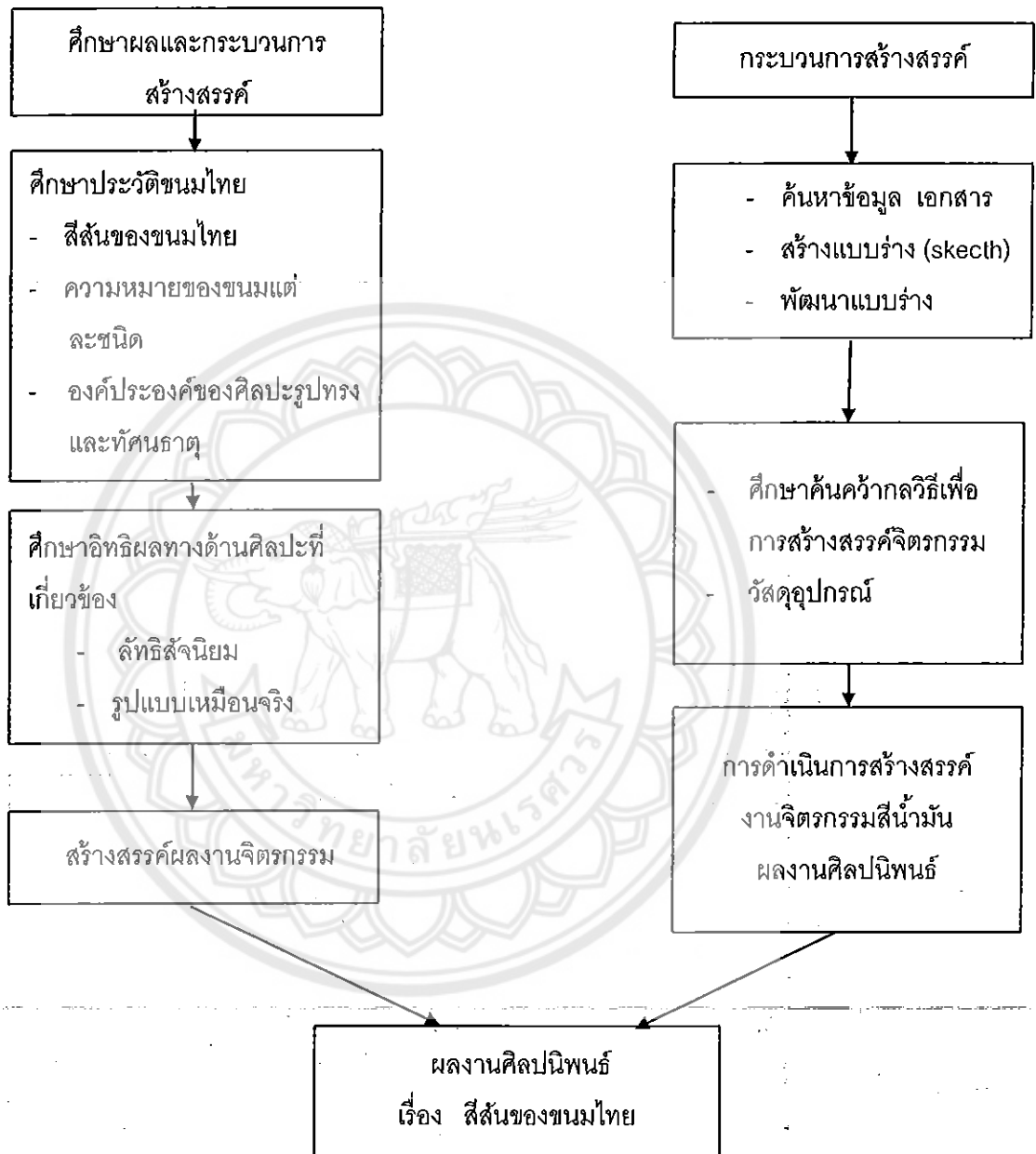
ขอบเขตการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

1. เป็นผลงานทัศนศิลป์ ประเภทจิตรกรรมโดยสร้างสรรค์บนระนาบ 2 มิติ แต่ให้เกิดภาพแบบลวงตาในลักษณะ 3 มิติ โดยรูปแบบผลงานมีลักษณะแบบรูปธรรมแนวเหมือนจริง (Realistic)
2. เป็นผลงานทัศนศิลป์ ประเภทจิตรกรรมที่มีเนื้อหา แนวคิดที่สะท้อนถึงภาวะวิสัย (Objective) และ อัตวิสัย (Subjective) เพื่อแสดงถึงความรู้สึกความงาม ความประทับใจ ในสีสันของชนมไทย
3. เป็นผลงานทัศนศิลป์ ประเภทจิตรกรรมเหมือนจริงที่มีการแสดงออกในรูปแบบเนื้อหา และกลวิธีเฉพาะตัว โดยการสร้างสรรคผ่านกลวิธีการเขียนระบายด้วยสีอะครีลิค (Acrylic color) และสีน้ำมัน (oil color)

คำจำกัดความที่ใช้ในการสร้างสรรค์

สีสัน หมายถึง ความมีชีวิตชีวา ความสดใส
ชนมไทย หมายถึง ชนที่สะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์ไทยได้เป็นอย่างดี ทั้งกรรมวิธีการทำและรูปร่างหน้าตาของชนที่มีความละเอียดอ่อน สวยงาม น่าทะนุถนอม

กรอบแนวคิดในการวิจัยแบบสร้างสรรค์

แผนการดำเนินการสร้างสรรค์

ตารางที่ 1 แสดงแผนการดำเนินการสร้างสรรค์ ภาคเรียนที่ 1

ที่	กิจกรรมการดำเนินงาน	ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558																
		สิงหาคม			กันยายน				ตุลาคม				พฤศจิกายน			ธันวาคม		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	การเขียนโครงร่างศิลปนิพนธ์	←→																
2	การศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล	←→																
3	การจัดทำภาพแบบร่างและพัฒนาแบบร่าง			←→							←→							
4	ปฏิบัติงานสร้างสรรค์	←															→	
5	การประเมินความก้าวหน้าของผลงานศิลปะ 5.1 ผลงานช่วงที่ 1 5.2 ผลงานช่วงที่ 2																	
6	การประเมินการสร้างสรรค์ผลงาน									↔							↔	
7	การเขียนและเรียบเรียงรายงานศิลปนิพนธ์	←→																

ตารางที่ 2 แสดงแผนการดำเนินการสร้างสรรค์ ภาคเรียนที่ 2

ที่	กิจกรรมการดำเนินงาน	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558																	
		มกราคม				กุมภาพันธ์				มีนาคม					เมษายน				พฤษภาคม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	การศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม	↔																	
2	การจัดทำภาพแบบร่าง และพัฒนาแบบร่าง		↔							↔									
3	ปฏิบัติงานสร้างสรรค์																		↔
4	การประเมิน ความก้าวหน้าของผลงาน ศิลปะ 5.1 ผลงานช่วงที่ 1 5.2 ผลงานช่วงที่ 2				↔									↔					
5	การประเมินการ สร้างสรรค์ผลงาน									↔									↔
6	การเขียนและเรียบเรียง รายงานศิลปนิพนธ์																		↔
7	การจัดพิมพ์และเข้าเล่ม รายงานศิลปนิพนธ์																		↔
8	การจัดนิทรรศการศิลป นิพนธ์																		↔

งบประมาณในการสร้างสรรค์

ตาราง 3 แสดงงบประมาณที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ที่	รายการ	ราคา(บาท)
1	ผ้าใบแคนวาส (canvas) 10 เมตร	2,800
2	กรอบไม้สำหรับตั้งผ้าใบ	1,000
3	อุปกรณ์เครื่องเขียน	200
4	สีอะครีลิค	1,000
5	สีน้ำมัน	3,000
6	ฟู่กัน	500
7	ลินซีด(linseed)	1,000
8	อุปกรณ์อื่นๆ	1,000
	รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	15,000

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชนมไทยเป็นชนมหวานมีมาตั้งแต่สมัยโบราณถือเป็นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติซึ่งอยู่คู่กับสังคมไทยมาช้านาน แสดงออกถึงความอ่อนช้อยของความเป็นไทยตั้งแต่ครั้งอดีตกาล

ก่อนกำเนิดภูมิปัญญาไทยหลากหลายอย่างให้สืบสานต่อทั้งวิถีชีวิตประเพณีวัฒนธรรมที่สามารถนำวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาปรุงแต่งเป็นของหวานได้มากหลายรูปแบบ จัดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่บ่งบอกถึงลักษณะนิสัยของคนไทย เพราะขนมแต่ละชนิดล้วนมีเสน่ห์แสดงให้เห็นถึงความละเอียดอ่อนประณีตวิจิตรบรรจง ในรูปลักษณะตั้งแต่วัตถุดิบที่ใช้วิธีการทำที่กลมกลืน ความพิถีพิถันสีที่ให้ความสวยงามมีกลิ่นหอมรสชาติของขนมไทยที่ละเมียดละไมชวนให้รับประทาน

ผู้สร้างสรรค์เกิดความประทับใจในขนมไทย ที่ประทานมาตั้งแต่วัยเยาว์ ทั้งสีสันทัดใสรสชาติที่หวานหอมและยังเป็นเอกลักษณ์ของไทย

อิทธิพลและความบันเทิงใจในการสร้างสรรค์

1. ข้อมูลด้านเนื้อหา

1.1 ประวัติของขนมไทย

ขนมไทย เป็นของหวานที่ทำและรับประทานกันในอาณาจักรไทย มีเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมประจำชาติไทยคือ มีความละเอียดอ่อนประณีตในการเลือกสรรวัตถุดิบ วิธีการทำ ที่พิถีพิถัน รสชาติอร่อยหอมหวาน สีสันทสวยงาม รูปลักษณะชวนรับประทาน ตลอดจนกรรมวิธีการรับประทานที่ปราณีตบรรจงของขนมแต่ละชนิด ซึ่งยังแตกต่างกันไปตามลักษณะของขนมชนิดนั้นๆ

สำหรับ "เข้าหนม" นั้น พระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นจรลพรปฏิญาณได้ทรงตั้งข้อสันนิษฐานไว้ว่า "หนม" เพี้ยนมาจาก "ข้าวหนม" เนื่องจาก "หนม" นั้นแปลว่าหวาน แต่กลับไม่ปรากฏความหมายของ"ขนม" ในพจนานุกรมไทย มีเพียงบอกไว้ว่าทางเหนือเรียกขนมว่า "เข้าหนม" แต่ถึงอย่างไรก็ไม่พบความหมายของคำว่า "หนม"

ในฐานะคำท้องถิ่นภาคเหนือเมื่ออยู่โดด ๆ ในพจนานุกรมเช่นกัน เข้าหนม ก็แปลว่า ข้าวหวาน เรียกสั้นๆ เร็วๆ ก็กลายเป็น ขนม ไป (คำว่า เข้าเขียนตามแบบโบราณในปัจจุบันเขียนว่า ข้าว)

อีกข้อสันนิษฐานหนึ่งก็นับว่าน่าสนใจไม่น้อย คำว่า "ขนม" อาจมาจากคำในภาษาเขมรว่า "หนม" ที่หมายถึงอาหารที่ทำมาจากแป้ง เมื่อลองพิจารณาดูแล้วพบว่าขนมส่วนใหญ่ล้วนทำมาจากแป้งทั้งนั้น โดยมีน้ำตาลและกะทิเป็นส่วนผสม ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า "ขนม" เพี้ยนมาจาก "ขนม" ในภาษาเขมรก็เป็นได้ ไม่ว่าจะขนมจะมีรากศัพท์มาจากคำใดหรือภาษาใด ขนมก็ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในสังคมไทยด้วยฐานะของขนมไทยอย่างเต็มภาคภูมิ และคนไทยเองก็ได้ชื่อว่าเป็นชนชาติหนึ่งที่ชอบกินขนมเป็นชีวิตจิตใจ สมัยสุโขทัยขนมไทยมีที่มาคู่กับชนชาติไทย จากประวัติศาสตร์ที่ติดต่อกับค้าขายกับต่างประเทศคือ จีนและอินเดียในสมัยสุโขทัย มีส่วนช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ด้านอาหาร การกินร่วมไปด้วย

สมัยอยุธยาเริ่มมีการเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศทั้งชาติตะวันตกและตะวันออก ไทยเราจึงรับเอาวัฒนธรรมด้านอาหารของชาติต่างๆ มาดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ เครื่องมือเครื่องใช้ วัตถุดิบที่หาได้ ตลอดจนขนบธรรมเนียมการบริโภคของคนไทยเอง จนบางทีคนรุ่นหลังแทบจะแยกไม่ออกเลยว่า อะไรคือขนมไทยแท้ๆ อะไรที่เราเฝ้ามเค้าม่า เช่น ทองหยิบ ทองหยอด และฝอยทอง หลายท่านอาจคิดว่าเป็นของไทยแท้ๆ แต่ความจริงแล้วมีต้นกำเนิดจากประเทศโปรตุเกส โดย "มารี กีมาร์" หรือ "ท้าวทองกีบม้า"

"มารี กีมาร์" หรือ "ท้าวทองกีบม้า" เกิดเมื่อ พ.ศ. 2201 หรือ พ.ศ. 2202 แต่บางแห่งก็ว่า พ.ศ. 2209 โดยยึดหลักจากการแต่งงานของเธอที่มีขึ้นในปี พ.ศ. 2225 และขณะนั้น มารี กีมาร์ มีอายุเพียง 16 ปี บิดาชื่อ "ฟานิก (Phanick)" เป็นลูกครึ่งญี่ปุ่นผสมแขกเบงกอล ผู้เคร่งศาสนา ส่วนมารดาชื่อ "อูรสุลา ยามาดา (Ursula Yamada)" ซึ่งมีเชื้อสายญี่ปุ่นผสมโปรตุเกส ที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานในอยุธยา ภายหลังจากพวกซามูไรชุดแรกจะเดินทางเข้ามาเป็นทหารอาสา ในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ไม่นานนัก

ชีวิตช่วงหนึ่งของ "ท้าวทองกีบม้า" ได้เข้าไปรับราชการในพระราชวังตำแหน่ง "หัวหน้าห้องเครื่องต้น" ดูแลเครื่องเงินเครื่องทองของหลวง เป็นหัวหน้าเก็บพระภูษาฉลอง

พระองค์ และเก็บผลไม้ของเสวย มีพนักงานอยู่ใต้บังคับบัญชาเป็นหญิงล้วน จำนวน 2,000 คน ซึ่งเธอก็ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ชื่นชม ยกย่อง มีเงินคั้นทอง พระคลังปีละมากๆ ระหว่างที่รับราชการนี้เอง มารี กีมาร์ ได้สอนการทำขนมหวานจำพวก ทองหยอด ทองหยิบ

ฝอยทอง ทองพุด ทองโปร่ง ขนมฝิงและอื่นๆ ให้แก่ผู้ทำงานอยู่กับเธอและสาว ๆ เหล่านั้น ได้นำมา ถวายทอดต่อมายังแต่ละครอบครัวกระจายไปในหมู่คนไทยมาจนปัจจุบันนี้

ถึงแม้ว่า "มารี ก็มารี" หรือ "ท้าวทองกิมม้า" จะมีชาติกำเนิดเป็นชาวต่างชาติ แต่เธอก็ เกิด เติบโต มีชีวิตอยู่ในเมืองไทยจนหมดสิ้นอายุขัย นอกจากนั้น ยังได้หิ้งสิ่งๆ ที่เธอค้นคิด ให้ เป็นมรดกตกทอดมาสู่คนรุ่นหลัง ได้กล่าวขวัญถึงด้วยความภาคภูมิใจ "ท้าวทองกิมม้า เจ้าตำรับ อาหารไทย"

ขนมจัดเป็นอาหารที่คู่สำหรับกับชาวไทยมาตั้งแต่ครั้งโบราณ โดยใช้คำว่าสำหรับกับข้าว คาว-หวาน โดยทั่วไปประชาชนจะทำขนมเฉพาะในงานเลี้ยง นับตั้งแต่การทำบุญเลี้ยงพระ งาน มงคลและงานพิธีการ อาหารหวานที่จัดเป็นสำหรับจะต้องประกอบด้วย ของหวานอย่างน้อย 5 สิ่ง ซึ่งต้องเลือกให้มีรสชาติ สี สัน ชนิด ตลอดจนลักษณะที่กลมกลืนกัน แต่ละสำหรับจะต้องมีผลไม้ 10 ที่ และขนมเป็นน้ำ 1 ที่เสมอ

ประเทศไทยครั้งยังเป็นสยามประเทศได้ติดต่อกับค้าขายกับชาวต่างชาติ เช่น จีน อินเดีย มาตั้งแต่สมัยสุโขทัยโดยส่งเสริมการค้าขายสินค้าซึ่งกันและกัน ตลอดจนแลกเปลี่ยน

วัฒนธรรมด้านอาหารการกินรวมไปด้วย ต่อมาในสมัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์ ได้มีการ เจริญสัมพันธไมตรีกับประเทศต่าง ๆ อย่างกว้างขวางไทยได้รับเอาวัฒนธรรมด้านอาหารของชาติ ต่าง มาดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น วัตถุดิบที่หาได้ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนการ บริโภคนิสัยแบบไทย ๆ จนทำให้คนรุ่นหลัง ๆ แยกไม่ออกว่าอะไรคือขนมที่เป็นไทยแท้ ๆ และอะไร ดัดแปลงมาจากวัฒนธรรมของชาติอื่น เช่น ขนมที่ใช้ไข่และขนมที่ต้องเข้าเตาอบ ซึ่งเข้ามาในรัช สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช จากคุณท้าวทองกิมม้าภรรยาเชื้อชาติญี่ปุ่น สัญชาติโปรตุเกส ของเจ้าพระยาวิไชยเณร ผู้เป็นกงสุลประจำประเทศไทยในสมัยนั้น ไทยมิใช่เพียงรับทองหยิบ ทองหยอด และฝอยทองมาเท่านั้น หากยังให้ความสำคัญกับขนมเหล่านี้โดยใช้เป็นขนมมงคลอีกด้วย ส่วนใหญ่ตำรับขนมที่ใส่มักเป็น "ของเทศ" เช่น ทองหยิบ ฝอยทอง ทองหยอดจากโปรตุเกส มัสกอดจากสกอตต์

ขนมไทย เป็นเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมประจำชาติไทยอย่างหนึ่งที่เป็นที่รู้จักกันดี เพราะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความละเอียดอ่อนประณีตในการทำ ตั้งแต่วัตถุดิบ วิธีการทำ ที่ กลมกลืน พิถีพิถัน ในเรื่องรสชาติ สี สัน ความสวยงาม กลิ่นหอม รูปลักษณะชวนรับประทาน ตลอดจนกรรมวิธีการรับประทาน ขนมแต่ละชนิด ซึ่งยังแตกต่างกันไปตามลักษณะของขนมชนิด นั้น ๆ

ขนมไทยที่นิยมทำกันทุก ๆ ภาคของประเทศไทย ในพิธีการต่าง ๆ เนื่องในการทำบุญ เลี้ยงพระ ก็คือขนมจากไข่ และมักถือเคล็ดจากชื่อและลักษณะของขนมนั้น ๆ งานสิริมงคลต่าง ๆ เช่น งานมงคลสมรส ทำบุญวันเกิด หรือทำบุญขึ้นบ้านใหม่ ส่วนใหญ่ก็จะมีการเลี้ยงพระกับแขก ที่มาในงาน เพื่อเป็นสิริมงคลของงานขนมก็จะมีฝอยทอง เพื่อหวังให้อยู่ด้วยกัน ยืดยาวมีอายุยืน ขนมชั้น ก็ให้ได้เลื่อนขั้นเงินเดือน ขนมถ้วยฟูก็ขอให้เฟื่องฟู ขนมทองเอกก็ขอให้ได้เป็นเอก เป็นต้น

1.2 ประเภทขนมไทย

ขนมไทย เป็นของหวานที่นิยมทำและรับประทานกันในประเทศไทย สะท้อนถึงเอกลักษณ์ ด้านวัฒนธรรมประจำชาติ โดยแสดงถึงความละเอียดอ่อน ความพิถีพิถัน และความปราณีตตั้งแต่การเลือกวัตถุดิบจนถึงขั้นตอนการทำอย่างกลมกลืน ของศาสตร์และศิลป์ ส่งผลให้ขนมไทยโดดเด่นในด้านรสชาติที่อร่อยหอมหวาน สี สัน รูปลักษณะ สวยงาม ชวนรับประทาน เป็นที่จดจำต้องลิ้มแก่ผู้บริโภคทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ

ปัจจุบันขนมไทย สอดแทรกอย่างกลมกลืนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมประจำชาติ มี บทบาทสำคัญในพิธีการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นงานบุญ งานเทศกาล หรือประเพณี ที่สำคัญ สะท้อนถึงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของแต่ละชุมชนได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นขนมไทย ยังแอบซ่อนความหมายอันเป็นมงคลไว้อย่างน่า สนใจ ไม่ว่าจะเป็นงานวันเกิด งานขึ้นบ้านใหม่ หรืองานแต่งงาน

ก็จะมีขนมไทย ความหมายดีๆ ประกอบอยู่ในพิธีอย่างขาดเสียไม่ได้ (เช่น ขนมถ้วยฟู มีความหมายแฝงคือ การเฟื่องฟู / ขนมชั้น แสดงถึงการได้เลื่อนขั้นชั้น เลื่อนตำแหน่ง เจริญก้าวหน้า เป็นต้น)

ขนมไทยอาจแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม

1. ขนมชาววัง

เป็นขนมไทยที่ใช้ความละเอียดละไม ประดิษฐ์ประดอยหลาย ขั้นตอน สูตรต้นตำหรับเกิดจากการ คำนึงม ที่คนสมัยก่อนมักส่งลูกหลานที่ เป็นผู้หญิงเข้าไปในวัง เพื่อถวายตัวรับใช้เจ้านายในตำหนักต่างๆ โดยมีการฝึกฝน ฝีมือด้านต่างๆอย่างวิถีของชาววัง รวมถึงการฝึกทำอาหารและขนมด้วย ขนมไทย ชาววังจึงขึ้นชื่อในเรื่องของความละเอียด ประณีต พิถีพิถันในทุกขั้นตอนของการ ทำรวมถึงการเลือกใช้วัตถุดิบ ตัวอย่างของขนมชาววังได้แก่ ขนมลูกชุบ ขนมเป็องดูนกะทิ วุ้นสังขยา ขนมไข่เหี้ย เป็นต้น

2. ขนมชาวบ้าน (หรือขนมตามฤดูกาล)

เป็นขนมไทยที่หาง่ายๆ ไม่พิถีพิถันมาก วัตถุดิบที่ใช้ มักจะเป็นผลไม้ ที่หาได้ตามฤดูกาล มักทำกันทานภายในครัวเรือน โดยเน้นทำกินเอง เหลือก็สามารถนำไปขายได้ ตัวอย่างของขนมชาวบ้าน ได้แก่ พักทองเชื่อม กล้วยไข่เชื่อม กล้วยตาก เป็นต้น นอกจากผลไม้ที่หาได้ตามฤดูกาลแล้ว วัตถุดิบหลักอื่นๆ ที่ใช้ก็มักจะเป็น สิ่งที่หาได้ง่าย เช่น ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว มะพร้าว นำมาผสม กับน้ำตาล ทำเป็นขนมได้หลากชนิด ไม่ว่าจะเป็นขนมเปียกปูน ขนมจาก ขนมขี้หนู ตะโก้ ขนมน้ำดอกไม้ และอื่นๆ อีกมากมาย สำหรับผลไม้ที่เหลือเกินรับประทาน ก็จะทำมาถนอมอาหารด้วย ภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อให้สามารถเก็บไว้กินได้นานๆ เช่น พุรี่ยืนกวน มะม่วงกวน กล้วยตาก กล้วยจาบ เป็นต้น

3. ขนมไทยที่ใช้ในงานประเพณี และศาสนา

ขนมไทยในกลุ่มนี้จะสอดแทรกอยู่ในงานประเพณีต่างๆ รวมถึงงานบุญทางศาสนาด้วย ตัวอย่างเช่น ในประเพณีปีใหม่ของไทย (วันสงกรานต์) นอกจากมีการทำบุญตักบาตรรดน้ำดำหัวแล้ว คนไทยใน สมัยโบราณนิยมทำขนม กาละแมร์และข้าวเหนียวแดงเพื่อถวายพระ และแจกจ่ายให้เพื่อนบ้านอีกด้วย นอกจากนั้น ในช่วงวันสารทไทย ก็มักจะนิยมทำขนม "กระยาสารท" เพื่อทำบุญ รำลึกถึงบรรพชนที่ล่วงลับไปแล้ว โดยจะตักบาตรด้วยกระยาสารทที่ตัดเป็นชิ้นๆ แล้ว ห่อด้วยใบตองคู่กับกล้วยไข่เป็นของแกล้มกัน

4. ขนมไทยที่ใช้กับงานมงคล

งานมงคลต่างๆ มักจะมีขนมไทยความหมายดีๆ ประกอบอยู่ในพิธีอย่างขาดเสีย มิได้ ไม่ว่าจะเป็นงานบวช งานแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ โดยงานมงคลเหล่านี้มักจะมีการทำบุญเลี้ยงพระ ตัวอย่างขนมไทยที่ใช้ในงานมงคลได้แก่ ขนมชั้น เม็ดขนุน ขนมถ้วยฟู ขนมปุยฝ้าย เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีขนมที่มีคำว่าทองทั้งหลาย เช่น ทองหยิบ ทองหยอด ฝอยทอง ทองเอก ทองพูนุ เพื่อมีความหมายนัยว่า เงินทองจะได้ไหลมาเทมา ส่วนเม็ดขนุนก็สื่อถึง การทำภารกิจใดๆ ก็แล้วแต่ ลุล่วงไปได้ ด้วยดี มีคนช่วยเหลือสนับสนุนให้งานสำเร็จ ขนมถ้วยฟู/ ปุยฝ้าย สื่อถึงความเฟื่องฟู ส่วนในงานฉลองเลื่อนยศเลื่อนตำแหน่ง ก็มักจะมีขนมจำมงกุฎ เพื่อสื่อถึงยศตำแหน่ง ที่เพิ่มสูงขึ้น เป็นต้น

1.3 ความหมายของชนมไทย

ชนมชั้น หมายถึง ความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน เลื่อนตำแหน่ง
 ชนมด้วยฟู หมายถึง ความเจริญ เฟื่องฟู รุ่งเรือง
 ชนมเมิดขนุน หมายถึง ความเกื้อหนุนหนุนเชื้อ ทำกิจการก็จะมีผู้คอยสนับสนุน
 ทองหยิบ หมายถึง สิริมงคล ร่ำรวย มีเงินมีทอง สมดังชื่อ "ทองหยิบ"
 ทองหยอด หมายถึง ร่ำรวยมีเงินมีทอง ใช้จ่ายอย่างไรไม่รู้หมดสิ้น ดั่งให้ทองคำ
 ฝอยทอง หมายถึง ครองชีวิตคู่ และ รัก กันได้อย่างยืนยาวตลอดไป
 ชนมชั้น หมายถึง ความเจริญก้าวหน้า เลื่อนชั้น เลื่อน ยศถาบรรดาศักดิ์
 ชนมทองเอก หมายถึง การเลื่อนยศ เลื่อนตำแหน่ง
 ชนมเมิดขนุน หมายถึง ช่วยให้มีคนสนับสนุนหนุนเนื่อง ในหน้าที่การงาน
 ชนมจำมุงกุฏ หมายถึง เลื่อนตำแหน่งความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
 ชนมด้วยฟู หมายถึง ความเจริญรุ่งเรืองเฟื่องฟู
 ชนมเสน่ห์จันทร์ หมายถึง เสน่ห์ คนรักคนหลง
 ชนมตาล หมายถึง ความหวานชื่น ร่าเริงของชีวิต
 ชนมลูกชุบ หมายถึง ความน่ารักน่าเอ็นดู มักใช้เมื่อผู้ใหญ่มอบชนมให้กับผู้น้อย
 ข้าวเหนียวแก้ว หมายถึง ความดีประเสริฐ ดุจดังแก้ว
 ชนมกงหรือชนมกงเกวียน หมายถึง ครองคู่ อยู่ด้วยกัน ชั่วฉินฉินรันดร์
 ชนมสามเกลอ หมายถึง ความสามัคคี
 ชนมโพรงแสม หมายถึง เสาวเรือน ทำให้อยู่กันยืนยาว

1.4 ทฤษฎีสี่

สี่เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งในการดำรงชีวิต ซึ่งมนุษย์รู้จักสามารถนำมาใช้
 ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันมาตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์ ในอดีตกาลมนุษย์ได้ค้นพบสี่จาก
 แหล่งต่าง ๆ จากพืช สัตว์ ดิน และแร่ธาตุนานาชนิด จากถาวรค้นพบสี่ต่าง ๆ เหล่านั้น มนุษย์ได้
 นำเอาสี่ต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง โดยนำมาระบายลงไปบนสิ่งของ ภาชนะ
 เครื่องใช้หรือระบายลงไปบนรูปปั้นรูปแกะสลัก เพื่อให้รูปเด่นชัดขึ้น มีความเหมือนจริงมากขึ้น
 รวมไปถึงการใช้สีวาดลงไปบนผนังถ้ำ หน้าผา ก้อนหิน เพื่อให้ถ่ายทอดเรื่องราว และทำให้
 เกิดความรู้สึกถึงพลังอำนาจที่มีอยู่เหนือสิ่งต่าง ๆ ทั้งปวงการใช้สีทาตามร่างกายเพื่อกระตุ้นให้
 เกิดความอึกเขม เกิดพลังอำนาจหรือใช้สีเป็นสัญลักษณ์ในการถ่ายทอดความหมายอย่างใดอย่าง
 หนึ่ง

ในสมัยเริ่มแรก มนุษย์รู้จักใช้สีเพียงไม่กี่สี สีเหล่านั้นได้มาจากพืช สัตว์ ดิน แร่ธาตุต่าง ๆ รวมถึงซีเถ้า เขม่าควันไฟ เป็นสีที่พบทั่วไปในธรรมชาติ นำมาถู ทา ต่อมาเมื่อทำการย่าง เนื้อสัตว์ ไขมัน น้ำมัน ที่หยดจากการย่างลงสู่ดินทำให้ดินมีสีสน้ำสนใจ สามารถนำมาระบาย ลงบนวัตถุและติดแน่นทนนาน ดังนั้นไขมันนี้ จึงได้ทำหน้าที่เป็นส่วนผสม (binder) ซึ่งมีความสำคัญในฐานะเป็นสารชนิดหนึ่ง ที่เป็นส่วนประกอบของสี ทำหน้าที่เกาะติดผิวหน้าของ วัสดุที่ถูกนำไปทาหรือระบาย นอกจากไขมันแล้วยังได้นำไขขาว ซีผึ้ง (Wax) น้ำมันลินสีด (Linseed) กาวและยางไม้ (Gum arabic) เคซีน (Casein: ตะกอนโปรตีนจากนม) และสาร พลาสติกโพลีเมอร์ (Polymer) มาใช้เป็นส่วนผสม ทำให้เกิดสีชนิดต่าง ๆ ขึ้นมาองค์ประกอบ ของสี แสดงได้ดังนี้

$$\begin{array}{ccccc} \text{เนื้อสี (รงควัตถุ)} & + & \text{ส่วนผสม} & = & \text{สีชนิดต่าง ๆ} \\ \text{(Pigment)} & & \text{(Binder)} & & \text{Color} \end{array}$$

ในสมัยต่อมา เมื่อมนุษย์มีวิวัฒนาการมากขึ้น เกิดคตินิยมในการรับรู้และชื่นชมใน ความงามทางสุนทรียศาสตร์ (Aesthetics) สีได้ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวาง และวิจิตรพิสดาร จากเดิมที่เคยใช้สีเพียงไม่กี่สี ซึ่งเป็นสีตามธรรมชาติ ได้นำมาซึ่งการประดิษฐ์ คิดค้น และผลิตสี ใหม่ ๆ ออกมาเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดการสร้างสรรค์ความงามอย่างไม่มีขีดจำกัด โดยมีการ พัฒนามาเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง

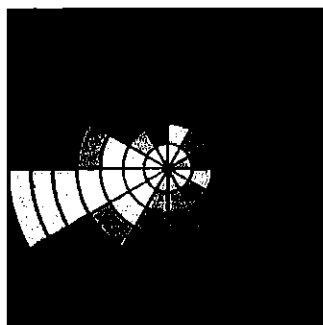
ที่มาของสีที่มนุษย์ใช้อยู่ทั่วไป ได้มาจาก

1. สสารที่มีอยู่ตามธรรมชาติและนำมาใช้โดยตรงหรือด้วยการสกัดดัดแปลงบ้างจาก พืช สัตว์ ดิน แร่ธาตุ
2. สสารที่ได้จากการสังเคราะห์ซึ่งผลิตขึ้นโดยกระบวนการทางเคมี เป็นสารเคมีที่ผลิตขึ้น เพื่อให้สามารถนำมาใช้ได้ สะดวกมากขึ้น ซึ่งเป็นสีที่เราใช้อยู่ทั่วไปในปัจจุบัน
3. แสง เป็นพลังงานชนิดเดียวที่ให้สี โดยอยู่ในรูปของรังสี (Ray) ที่มีความเข้มของแสงอยู่ใน ช่วงที่สายตามองเห็นได้

แม่สีวัตถุธาตุ เป็นสีที่ได้มาจากธรรมชาติ และจากการสังเคราะห์โดยกระบวนการทางเคมี

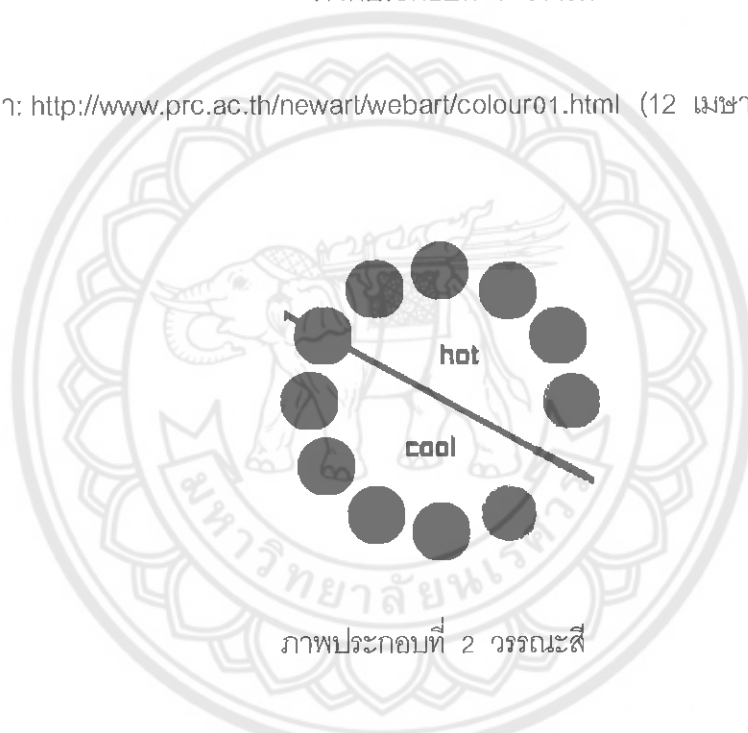
มี 3 สี คือ สีแดง สีเหลือง และสีน้ำเงิน แม่สีวัตถุธาตุเป็นแม่สีที่นำมาใช้งานกันอย่าง กว้างขวาง ในวงการศิลปะ วงการอุตสาหกรรม ฯลฯ

แม่สีวัตถุธาตุ เมื่อนำมาผสมกันตามหลักเกณฑ์ จะทำให้เกิด วงจรสี ซึ่งเป็นวงสี ธรรมชาติ เกิดจากการผสมกันของแม่สีวัตถุธาตุ เป็นสีหลักที่ใช้งานกันทั่วไป

ภาพประกอบที่ 1 วงจรสี

ที่มา: <http://www.prc.ac.th/newart/webart/colour01.html> (12 เมษายน 2559)

ภาพประกอบที่ 2 วรรณะสี

ที่มา: <http://www.prc.ac.th/newart/webart/colour01.html> (12 เมษายน 2559)

1.4.1 จิตวิทยาสี

สีแดง : ให้ความรู้สึกที่ร้อน รุนแรง กระตุ้น ทำทนาย เคลื่อนไหว ตื่นเต้น
เร้าใจ มีพลัง ความอุดมสมบูรณ์ ความมั่งคั่ง ความรัก ความสำคัญ อันตราย

สีส้ม : ให้ความรู้สึกที่ร้อน ความอบอุ่น ความสดใส มีชีวิตชีวา ง่าย
ความคิดคะนอง การปลดปล่อย ความเปรี้ยว การระวัง

สีเหลือง : ให้ความรู้สึกแจ่มใส ความสดใส ความร่าเริง ความเบิกบานสด
ชื่น ชีวิตใหม่ ความสด ใหม่ ความสุขสว่าง การแผ่กระจาย อำนาจบารมี

สีเขียว : ให้ความรู้สึก สงบ เงียบ ร่มรื่น ร่มเย็น การพักผ่อน การผ่อนคลาย ธรรมชาติ ความปลอดภัย ปกติ ความสุข ความสุขุม เยือกเย็น

สีน้ำเงิน : ให้ความรู้สึกสงบ สุขุม สุภาพ หนักแน่น เครื่องขีมี เอาการเอา งาน ละเอียด รอบคอบ สง่างาม มีศักดิ์ศรี สูงศักดิ์ เป็นระเบียบต่อมตน

สีม่วง : ให้ความรู้สึก มีเสน่ห์ น่าติดตาม เร้นลับ ซ่อนเร้น มีอำนาจ มีพลังแฝงอยู่ ความรัก ความเศร้า ความผิดหวัง ความสงบ ความสูงศักดิ์

สีฟ้า : ให้ความรู้สึก ปลอดภัยโปร่งโล่ง กว้าง เบา โปร่งใส สะอาด ปลอดภัย ความสว่าง ลมหายใจ ความเป็นอิสระเสรีภาพ การช่วยเหลือ แบ่งปัน

สีขาว : ให้ความรู้สึก บริสุทธิ์ สะอาด สดใส เบบาง อ่อนโยน เปิดเผย การเกิด ความรัก ความหวัง ความจริง ความเมตตา ความศรัทธา ความดีงาม

สีดำ : ให้ความรู้สึก มืด สกปรก ลึกลับ ความสิ้นหวัง จุดจบ ความตาย ความชั่ว ความลับ ทารุณ โหดร้าย ความเศร้า หนักแน่น เข้มแข็ง อดทน มีพลัง

สีชมพู ; ให้ความรู้สึก อ่อนนุ อ่อนโยน นุ่มนวล อ่อนหวาน ความรัก เอาใจใส่ วยรุ่น นุ่มสาว ความน่ารัก ความสดใส

สีเทา : ให้ความรู้สึก เศร้า อาลัย ท้อแท้ ความลึกลับ ความหดหู่ ความชรา ความสงบ ความเงียบ สุภาพ สุขุม ต่อมตน

สีทอง : ให้ความรู้สึก ความหรูหรา ใ่อ่ำ มีราคา สูงค่า สิ่งสำคัญ ความเจริญรุ่งเรือง ความสุข ความมั่งคั่ง ความร่ำรวย การแผ่กระจาย

1.4.2 การใช้สีในเชิงสัญลักษณ์

สีแดง มีความอบอุ่น ร้อนแรง เปรียบดังดวงอาทิตย์ นอกจากนี้ยังแสดงถึงความมีชีวิตชีวา ความรัก ความปรารถนา เช่นดอกกุหลาบแดงวันวาเลนไทน์ ในทางจรรยาวิธีแดงเป็นเครื่องหมายประเภทห้าม แสดงถึงสิ่งที่อันตราย เป็นสีที่ต้องระวังเป็นสีของเลือด ในสมัยโรมันสีของราชวงศ์เป็นสีแดง แสดงความมั่งคั่งอุดมสมบูรณ์และอำนาจ

สีเขียว แสดงถึงธรรมชาติสีเขียว ร่มเย็น มักใช้สื่อความหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมการเกษตร การเพาะปลูก การเกิดใหม่ ฤดูใบไม้ผลิ การงอกงาม ในเครื่องหมายจราจร หมายถึงความปลอดภัย ในขณะเดียวกัน อาจหมายถึงอันตราย ยาพิษ เนื่องจากยาพิษและสัตว์มีพิษก็มักจะมีสีเขียวเช่นกัน

สีเหลือง แสดงถึงความสดใส ความเบิกบาน โดยเรามักจะใช้ดอกไม้สีเหลือง ในการไปเยี่ยมผู้ป่วยและแสดงความรุ่งเรืองความมั่งคั่ง และฐานันดรศักดิ์ ในทางตะวันออก เป็นสีของกษัตริย์ จักรพรรดิของจีนใช้ฉลองพระองค์สีเหลือง ในทางศาสนาแสดงความเจิดจ้า ปัญญา พุทธศาสนาและยังหมายถึงการเจ็บป่วย โรคระบาด ความริษยา ทฤษฎี หลอกหลวง

สีน้ำเงิน แสดงถึงความเป็นสุภาพบุรุษ มีความสุขุมหนักแน่น และยังหมายถึงความสูงศักดิ์ ในธงชาติไทย สีน้ำเงินหมายถึงพระมหากษัตริย์

สีม่วง แสดงถึงพลัง ความมีอำนาจ ในสมัยอียิปต์สีม่วงแดงเป็นสีของกษัตริย์ต่อเนื่องมาจนถึงสมัยโรมัน นอกจากนี้ สีม่วงแดงยังเป็นสีชุดของพระสังฆราช สีม่วงเป็นสีที่มีพลังหรือการมีพลังแอบแฝงอยู่ และเป็นสีแห่ง ความผูกพัน องค์การลูกเสือโลกก็ใช้สีม่วง ส่วนสีม่วงอ่อนมักหมายถึงความเศร้า ความผิดหวังจากความรัก

สีฟ้า แสดงถึงความสว่าง ความปลอดโปร่ง เปรียบเหมือนท้องฟ้า เป็นอิสระเสรี เป็นสีขององค์การสหประชาชาติ เป็นสีของความสะอาด ปลอดภัย สีขององค์การอาหารและยา (อย.) แสดงถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การใช้พลังงานอย่างสะอาด แสดงถึงอิสรภาพ ที่สามารถโยยบินเป็นสีแห่งความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการที่ไม่มีขอบเขต

สีทอง แสดงถึง คุณค่า ราคา สิ่งของหายาก ความสำคัญ ความสูงส่งสูงศักดิ์ ความศรัทธาสูงสุดในศาสนาพุทธหรือ เป็นสีกายของพระพุทธรูป ในงานจิตรกรรมเป็นสีกายของพระพุทธเจ้า พระมหากษัตริย์ หรือเป็นส่วนประกอบของเครื่องทรง เจดีย์ต่าง ๆ มักเป็นสีทอง หรือขาว และเป็นเครื่องประกอบยศศักดิ์ของกษัตริย์และขุนนาง

สีขาว แสดงถึงความสะอาด บริสุทธิ์ เหมือนเด็กแรกเกิด แสดงถึงความว่างเปล่าปราศจากกิเลส ตัณหา เป็นสีอารมณ์ของผู้ทรงศีล ความเชื่อถือ ความดีงามความศรัทธา และหมายถึงการเกิดโดยที่แสงสีขาว เป็นที่กำเนิดของแสงสีต่าง ๆ เป็นความรักและความหวัง ความหวังใยเชื้ออาหารและเสียสละของพ่อแม่ ความอ่อนโยน จริงใจ บางกรณีอาจหมายถึง ความอ่อนแอ ย่อมแพ้อ

สีดำ แสดงถึงความมืด ความลึกลับ สิ้นหวัง ความตายเป็นที่สิ้นสุดของทุกสิ่งโดยที่สีทุกสี เมื่ออยู่ในความมืด จะเห็นเป็นสีดำ นอกจากนี้ยังหมายถึงความชั่วร้าย ในคริสต์ศาสนาหมายถึง ซาตาน อารรรพ์เวทมนต์ มนต์ดำ ไสยศาสตร์ ความชิงชัง ความโหดร้าย ทำลายล้าง ความลุ่มหลงเมาเมัวแต่ยังหมายถึงความอดทน กล้าหาญ เข้มแข็ง และเสียสละได้ด้วย

2. ข้อมูลด้านแนวคิด

2.1. อิทธิพลที่ได้รับจากทฤษฎีและปรัชญา

2.1.1 ทฤษฎีวิัตถุวิสัย, ปรนัยนิยม, ปรนัยวิสัย (Objectivism)

ทฤษฎีนี้เชื่อว่าสุนทรียะเป็นคุณสมบัติของวัตถุ วัตถุเป็นบ่อเกิดของสุนทรียภาพ เป็นแนวคิดเชิงปรัชญาของลัทธิสัจนิยม (Realism) ลัทธิสัมบูรณ์นิยม (Absolutism) และอื่นๆที่มีแนวคิดเชิงวิัตถุวิสัยที่เชื่อว่าความงามหรือสุนทรียะเป็นสิ่งที่มียู่ด้วยตัวของมันเอง ไม่ขึ้นอยู่กับความเห็นหรือการกำหนดของผู้หนึ่งผู้ใดหรือของกลุ่มชนใดทั้งสิ้น เป็นแนวคิดของลัทธิวิัตถุนิยมหรือสารนิยม (Materialism) ที่ถือว่าวัตถุเท่านั้นที่มีอยู่จริง พวกวิัตถุวิสัยหรือปรนัยวิสัยหรือปรนัยนิยม (Objective) เชื่อว่าสัจธรรมนั้นมีอยู่โดยไม่ขึ้นอยู่กับการรับรู้หรือการพิจารณาของผู้ใดคำนี้ตรงกันข้ามกับจิตวิสัย, อัตวิสัย, หรืออัตนัย (Subjective)

มโนทัศน์ของทฤษฎีนี้เชื่อว่าการที่เราเห็นความมีสุนทรียะหรือความงามในวัตถุชิ้นใดชิ้นหนึ่งหรือที่เกิดจากธรรมชาติ หรือจากผลงานศิลปะนั้นๆ สุนทรียภาพที่บังเกิดขึ้นไม่ใช่เพราะกำหนดให้มีหากแต่วัตถุชิ้นๆ มีสุนทรียภาพในตัวอยู่แล้ว โดยมีสุนทรียธาตุ (Aesthetic Elements) ต่างๆ ปรากฏอยู่ในตัวเอง เช่น ขุนเขาลำเนาไพร ดอกไม้ ต้นไม้ นก ปลา หรือสัตว์ชนิดต่างๆ ล้วนมีลักษณะศิลปะธาตุ (Art Element) เฉพาะประจำอยู่ในตัวเอง เช่น สี ผิว รูปร่าง รูปทรง และการเคลื่อนไหว เช่นเดียวกับศิลปะมีสี แสงเงา เสียง ภาษา รูปทรง ลีลาท่วงทำนอง ต่างก็มีศิลปะธาตุในตัวเองเช่นกัน และลำแสงสุนทรียธาตุออกมาให้ผู้ชมผู้รับฟัง ส่วนคำถามที่ถามว่าแล้วทำไมแต่ละคนจึงรับรู้สุนทรียะนั้นต่างกัน คำตอบคือ เป็นเพราะประสบการณ์ทางสุนทรียภาพของแต่ละคนไม่เท่าเทียมกัน และหรือการที่บุคคลไม่ประทับใจหรือไม่เห็นคุณค่านั้น อาจเป็นเพราะวัตถุชิ้นๆ ยังไม่มีคุณค่าทางสุนทรียภาพมากเพียงพอที่ก่อให้เกิดความรู้สึกและอารมณ์ได้

2.2. อิทธิพลที่ได้รับจากนักปรัชญา

กำจร สุนพงษ์ศรี. สุนทรียศาสตร์ หลักปรัชญาศิลปะ ทฤษฎีทัศนศิลป์ ศิลปะวิจารณ์: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย(2556, หน้า100-102)

อริสโตเติล (Aristotle, ก่อน ค.ศ. 384-322) ผู้เป็นลูกศิษย์ของเพลโต มีความเห็นขัดแย้งกับอาจารย์ โดยกล่าวว่า "(งาน) ศิลปะคือการเลียนแบบธรรมชาติ ... ความงามมีได้ก็ขึ้นอยู่กับที่ลักษณะความกลมกลืนของสัดส่วนต่างๆ ของวัตถุในธรรมชาติ ช่วยผ่อนคลายหรือบรรเทาความเครียดของมนุษย์ (งาน) ศิลปะที่มีคุณค่าความงาม คือความงามของสัดส่วน"

เกอเต้ (J.W. Goethe, ค.ศ. 1749-1832) มหาวิทยาลัยเยอรมัน กล่าวว่า หลักใหญ่ที่ศิลปินควรวัดในการสร้างสรรค์งานศิลปะ คือสิ่งที่มีความหมายยิ่งยวด (Significant) ส่วนที่ว่าเมื่อสร้างขึ้นมานั้นจะงดงามหรือไม่นั้น ก็ขึ้นอยู่กับงานสร้างสรรค์นั้นประสบความสำเร็จหรือไม่ ถ้าสำเร็จก็เรียกงานศิลปะนั้นว่างาม

2.3.อิทธิพลที่ได้รับจากทฤษฎีในปรัชญาศิลปะ (Theory of Philosophy of Art)

กำจร สุนพงษ์ศรี.สุนทรียศาสตร์ หลักปรัชญาศิลปะ ทฤษฎีทัศนศิลป์ ศิลปะวิจารณ์: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย(2556,หน้า138)

ศิลปะคือการลอกเลียนแบบธรรมชาติ หรือการลอกแบบ หรือการถ่ายแบบหรือเอาอย่างจากธรรมชาติ (Art is imitation of Nature or Art as representation of Nature)

ทฤษฎีนี้เป็นแนวคิดหลักในปรัชญาศิลปะการสร้างงานที่เก่าแก่มีมาแต่โบราณ เป็นปรัชญาเชิงประนีประนอมที่ให้ความสำคัญต่อวัตถุ หรือสรรพสิ่งทั้งหลายที่ประจักษ์ในโลก เป็นปรัชญาสำคัญมาแต่เดิมของทัศนศิลป์ มาจากหลักของอริสโตเติล ปราชญ์ชาวกรีกโบราณได้นำเสนอซึ่งในเวลานั้นยังไม่มีอุปกรณ์ เช่น กล้องถ่ายภาพอย่างในปัจจุบัน การวาดภาพให้เหมือนกับที่ปรากฏในธรรมชาติ จึงเป็นวิธีเดียวเท่านั้นที่มนุษย์พึงกระทำการสื่อสารได้ ศิลปินได้ยึดถือปฏิบัติกันเรื่อยมาเป็นเวลานาน ในนามลัทธิธรรมชาตินิยม และได้พัฒนามาเป็นศิลปะที่ไม่ได้เลียนแบบธรรมชาติอย่างเสมือนจริง (Realism) หากเป็นการแสดงออกถึงความจริงที่เป็นแก่นแท้สาระสำคัญของวิทยาศาสตร์ธรรมชาติเข้าไปผสมผสานด้วย เช่น พวกอิมเพรสชันนิสต์ เป็นต้น

กำจร สุนพงษ์ศรี.สุนทรียศาสตร์ หลักปรัชญาศิลปะ ทฤษฎีทัศนศิลป์ ศิลปะวิจารณ์: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย(2556,หน้า176-179)

ปรัชญาศิลปะกับความจริง เนื่องจากคำว่า ความจริง ยังแบ่งเป็นความจริงแท้หรือสัมบูรณ์ (absolute reality หรือ realism) กับความจริงสัมพัทธ์ หรือสัมพัทธ์ (relative reality หรือ relativism) ซึ่งทั้งสองยังแบ่งออกเป็นฝ่ายจิตนิยมกับประนีประนอม แต่โดยทั่วไป real,reality หมายถึง ความเป็นจริง ไม่สากล คลาดเคลื่อนได้ ขึ้นอยู่กับกาลเวลาและบริบท ความจริงเชิงรูปธรรม ได้แก่ พวกศิลปินแนวสำนึกนิยม(realism) พวกธรรมชาตินิยม (naturalism) พวกประสบการณ์นิยม (empiricism) ที่เชื่อในความจริงเชิงประจักษ์

3. ข้อมูลด้านรูปแบบและกลวิธีการสร้างสรรค์

3.1. อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิทางศิลปะ

3.1.1. ลัทธิสัจนิยม (realism)

ศิลปินกลุ่มนี้มีความเห็นว่า การที่จะวาดสิ่งใดก็ตาม ต้องเคยเห็นสิ่งนั้นมาก่อน การสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ให้เกิดคุณค่าต้องเกิดจากการมองเห็นของศิลปิน ในแต่ละวันมนุษย์ทำงานมีกิเลส ความอยากมีดีมีเลวในสังคม ดังนั้นเหตุการณ์เหล่านี้ศิลปินต้องสัมผัสพบเห็น แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นทัศนศิลป์ ให้ละเอียดและเหมือนกับสิ่งที่ตนมองเห็น ดังนั้น

งานจิตรกรรม จะแสดงออกที่เกี่ยวกับเรื่องความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน ไม่แสดงออกด้วยความเพ้อฝันหนีความจริง สาเหตุในการสร้างงานทัศนศิลป์ลัทธิสัจนิยม ได้แก่

การตอบสนองด้านจิตใจของผู้ชมและผู้สร้าง โดยมีความเชื่อว่าศิลปะต้องเกิดจากความเป็นจริงทางเรื่องราวในชีวิตประจำวันและเหมือนเรื่องราวจากธรรมชาติและเชื่อว่างานทัศนศิลป์ในประโยชน์ต่อสังคม ปลุกกระตุ้นให้ตระหนักถึงสุนทรียภาพทางทัศนศิลป์ ลัทธิสัจนิยม

สุนทรียภาพทางทัศนศิลป์ลัทธิสัจนิยม คือ

- ก. แสดงรูปทรงธรรมชาติ และเรขาคณิต เหมือนจริงตามที่ตามองเห็น
- ข. ศิลปินกลุ่มนี้ชอบวาดภาพเป็นคนจนๆ และคนชั้นต่ำ
- ค. ชอบวาดภาพล้อเลียนสังคมแสดงรูปทรงและโครงสร้างของสิ่งรูปทรง และแสดงพื้นผิวเรียบให้สมจริง
- ง. เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน เช่น การทำสงคราม การประกอบอาชีพต่างๆ
- จ. รูปแบบรูปธรรมมีตัวตนให้มองเห็นว่ามีรูปทรงประเภทใด

3.1.2 ศิลปะเรียลลิสม์ (realism) หรือ ศิลปะสัจนิยม

โดยทั่วไปหมายถึง การสร้างงานที่เหมือนจริงดังที่ปรากฏอยู่ในธรรมชาติ รวมถึงการสร้างสรรค์ภาพงานในเชิงวิพากษ์วิจารณ์สังคม (socially critical images) ภาพเกี่ยวกับชีวิตของคนเมืองและชนบท พวกเขาไร้ชานาในชวงยุคสมัย ปฏิเสธเนื้อหาเรื่องราวในแบบคลาสสิก และเชิงเปรียบเทียบที่แฝงความหมาย

ขณะที่ทาง สุนทรียศาสตร์ หมายถึง คตินิยมทางศิลปะที่ยึดถือหลักการสร้างงานให้เหมือนจริงและเป็นจริงดังที่สายตาเห็นอยู่ บางครั้งมีความหมายใกล้เคียงกับคำธรรมเนียม จะแตกต่างกันบ้างตรงที่ธรรมเนียมเน้นไปที่ธรรมชาติทั่วไป สัจนิยมเน้นชีวิตความเป็นอยู่

ของมนุษย์ โดยเห็นว่าในความจริงนั้นมีความงามอย่างสมบูรณ์อยู่แล้ว ซึ่งมีความหมายตรงข้ามกับศิลปะอุดมคติ

ศิลปะเรียลลิสม์เกิดขึ้นประมาณกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 จนถึงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 (ค.ศ. 1850-1880) มีจุดเริ่มต้นในประเทศฝรั่งเศส โดยกลุ่มศิลปินที่ไม่เห็นด้วยกับการทำงานของกลุ่ม นีโอ-คลาสสิกอิสม์ (คลาสสิกใหม่ คือความเคลื่อนไหวทางศิลปะซึ่งมีสุนทรียภาพแบบกรีกและโรมัน) และ กลุ่มโรแมนติคอิสม์ (จินตนิยม) ที่ยึดถือประเพณีหรือตัวตนเป็นหลัก หรือแสดงความคิดฝันเอาตามใจตนเอง ศิลปินเรียลลิสม์เห็นว่าศิลปะทั้งสองไม่ได้แสดงความกลมกลืนของชีวิต ยังคงลักษณะความเป็นอุดมคติอยู่ หาใช่ความจริงไม่

ด้วยความเห็นว่า ศิลปะควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของความจริงตามธรรมชาติ ปฏิเสธเรื่องราวเกี่ยวกับความกล้าหาญ ความรุนแรงแบบโรแมนติคอิสม์ มาแสดงออกในรูปแบบง่ายๆ ในชีวิตประจำวัน การใส่อารมณ์ตนเองถูกสลัดทิ้งออกไป เป็นลักษณะของการยึดวัตถุและการรู้จักสังเกตธรรมชาติ สร้างงานตามสภาพความเป็นจริง ซึ่งศิลปินเชื่อว่าความงามอยู่ในทุกหนทุกแห่ง ไม่ว่าจะในพระราชวังหรือที่ตามชนบท

อีกทั้งยังเชื่อกันว่าศิลปะนั้นสอนกันไม่ได้ เป็นเรื่องเฉพาะตัวที่แต่ละคนมีความสามารถต่างกัน ศิลปะคือการเลียนแบบตามตาเห็น ศิลปินควรบันทึกเหตุการณ์ที่เป็นความจริงในยุคมัยของตนเอาไว้ ไม่ใช่สร้างงานแบบโบราณนิยม เป็นการปฏิเสธแนวคลาสสิกและโรแมนติคอย่างสิ้นเชิง

ค.ศ. 1855 มีการจัดนิทรรศการศิลปะสังคมนิยมครั้งที่ 1 ขึ้น นำโดย กุสตาฟ กูร์เบตต์ นิทรรศกาลเสมือนแทนการประท้วงและเป็นปฏิปักษ์ต่อหลักสุนทรียภาพของกลุ่มจินตนิยม ซึ่งมีอิทธิพลอย่างกว้างขวางในขณะนั้น รวมทั้งคัดค้านกลุ่มคตินิยมวิชาการด้วย นอกจากกูร์เบตต์ จิตรกรร่วมแนวคิดคนสำคัญ ยังมี ฌอง-ฟร็องซัวส์ มิเลต์ และ โอลิเวอ โดมึเยร์ ทั้งนี้ศิลปะเรียลลิสม์ในเวลาต่อมาได้ให้แนวทางกับศิลปะอิมเพรสชันนิสม์ กล่าวคือ ศิลปินเริ่มเรียนรู้แสงสีประกอบในวัตถุ รู้จักสังเกตแสงสีตามบรรยากาศต่างๆ

ศิลปะเรียลลิสม์นอกจากเกิดขึ้นจากความไม่เห็นด้วยกับศิลปะดังกล่าวแล้ว ยังได้รับแรงผลักดันจากสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในขณะนั้น ผลพวงจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมได้สร้างปัญหาแก่สังคมและเศรษฐกิจมากมาย มีคนจน ชนชั้นกรรมาชีพเพิ่มขึ้น ศิลปินเรียลลิสม์ต้องการนำเสนอปัญหาในงานศิลปะ เพื่อนำความจริงตีแผ่ให้เพื่อนมนุษย์ได้รับรู้ โดยมักปฏิเสธเรื่องราวเกี่ยวกับคนชั้นสูงหรือคนรวย แต่เลือกสะท้อนภาพความลำบากของชนชั้นล่าง แสดงให้

เห็นถึงความเหลื่อมล้ำในสังคมตามพันธกิจซึ่งพวกเขาเห็นว่าภาระหน้าที่ของศิลปินคือการถ่ายทอดเรื่องราวที่สอดคล้องกับสภาพสังคม และสอดคล้องกับชีวิตความเป็นอยู่ร่วมสมัย

แม้ว่ากระบวนการแบบนี้มีการใช้กันอย่างแพร่หลายมาก่อนแล้วโดยเน้นไปที่การสังเกตธรรมชาติ การเขียนความจริงที่เกิดขึ้นและการวิพากษ์วิจารณ์เรื่องการเมืองอย่างตรงไปตรงมา ศิลปินในกลุ่มนี้ต่อต้านการนำเอาเรื่องของท่านานหรือประวัติศาสตร์กรีกโรมันมาเขียนเป็นภาพเพราะเชื่อว่าไม่มีสิ่งที่ศิลปินประสบพบเจอด้วยตนเองจึงไม่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกทั้งหมดออกมาได้ทั้งหมด ภาพเขียนของกลุ่มสัจนิยมจึงเน้นการวาดภาพและการใช้สีที่อ้างอิงจากความเป็นจริง ไม่มีการเสริมแต่งให้ดูเกินจริงเหมือนกับยุคโรแมนติก

3.2. อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปิน

3.2.1. Norman Rockwell (3 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1894 - 8 พฤศจิกายน ค.ศ. 1978)

ภาพประกอบที่ 3 นอร์มัน ร็อคเวลล์

ที่มา <http://www.nrm.org/about-2/about-norman-rockwell> (10 พฤศจิกายน 2559)

นอร์มัน ร็อคเวลล์ นักวาดในยุคหลังๆหรือนักวาดที่ไม่ได้สนใจงานฝั่งตะวันตกงานเขาเป็นระดับ Master piece

Norman เกิดในปี 1894 งานของเขามีชื่อเสียงในหมู่อเมริกันชนมาก เนื่องจากเขาเพนท์วิถีชีวิตของชาวอเมริกันได้ถึงแก่นจนสตีเวน สปีลเบิร์ก ผู้กำกับชื่อดัง กล่าววว่า ...
“เขาเพนท์ภาพความฝันของชาวอเมริกันได้ดีกว่าใคร”

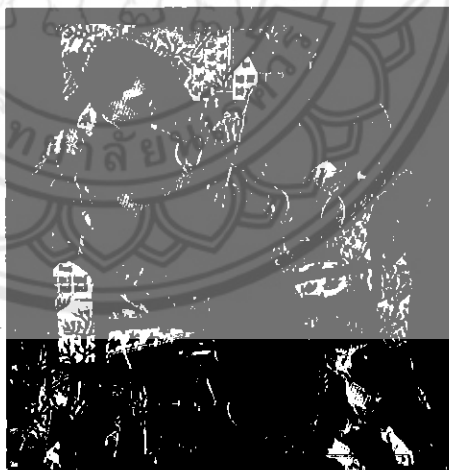
ภาพประกอบที่ 4 "Runaway"

ที่มา <http://www.art.com/gallery/id-a32/norman-rockwell-posters.htm>(10พฤศจิกายน2559)

ภาพประกอบที่ 5 "Soda Jerk"

ที่มา <http://www.art.com/gallery/id--a32/norman-rockwell-posters.htm>(10 พฤศจิกายน 2559)

ภาพประกอบที่ 6 "TRUMPETER"

ที่มา <http://www.art.com/gallery/id--a32/norman-rockwell-posters.> (10 พฤศจิกายน 2559)

3.2.2. Tjalf Sparnaay (เกิดในปี 1954)

ภาพประกอบที่ 7 Tjalf Sparnaay

ที่มา <http://www.tjalfsparnaay.nl/assets/images/tjalfsparnaay.jpg>

(10 พฤศจิกายน 2559)

ศิลปินและจิตรกร Tjalf Sparnaay (เนเธอร์แลนด์, 1954) อาศัยและทำงานอยู่ในเมืองฮิลเวอร์ซัมดัตช์ แต่ใช้เวลามากเวลาของเขาในประเทศสหรัฐอเมริกา Tjalf Sparnaay เป็นจิตรกรเรียนด้วยตัวเอง เขาได้รับการทำงานในผลงานที่น่าประทับใจของเขาในภาพวาดและงานศิลปะตั้งแต่ปี 1987 ที่กำลังมองหาภาพใหม่มาสร้างสรรค์งานอย่างต่อเนื่อง ในภาพวาดสีน้ำมันของเขาและภาพนิ่ง Tjalf Sparnaay ทำให้เราเห็นแสงที่มีแสงที่แตกต่างกัน เทคนิคของเขาสะท้อนให้เห็นว่าศตวรรษที่ 17 เรื่องของเขามีความร่วมสมัยมากและรวมถึงอาหารและวัตถุที่มีแก่นสารของดัตช์หรืออเมริกัน

Tjalf Sparnaay ได้รับอิทธิพลมาจากการทำงานของ Vermeer เขาได้รับการยกย่องในระดับสากลที่จะเป็นหนึ่งในจิตรกรร่วมสมัยที่สำคัญที่สุดในการทำงานในรูปแบบที่เรียกว่าเมกะธรรมชาติซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเคลื่อนไหวของศิลปะร่วมสมัยของธรรมชาติมากเกินไป ภาพวาดและภาพพิมพ์ เขายังคงเติบโตในความนิยมกับนักสะสมงานศิลปะและเป็นผู้ที่ชื่นชอบงานศิลปะ

ภาพประกอบที่ 8 "Autumn Leaves"

ที่มา <https://www.salomeartventure.com/en/artwork/127/autumn-leavestjalfsparnaay.html> (10 พฤศจิกายน 2559)

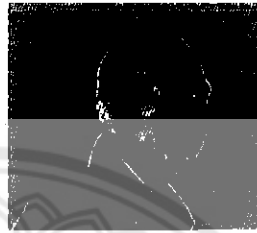

ภาพประกอบที่ 9 "Candy in a jar"

ที่มา <https://www.salomeartventure.com/en/artwork/118/candy-in-a-jar-tjalf-sparnaay.html> (10 พฤศจิกายน 2559)

3.2.3. ไพรวลัย ดาเกลี้ยง (เกิดเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2500)

ศิลปินไทยผู้สร้างสรรค์งานศิลปะแนวเหมือนจริง แสดงผลงานให้เป็นที่รู้จักอย่างเริ่มแพร่หลายตั้งแต่ยังศึกษาที่ภาควิชาประยุกต์ศิลปศึกษา คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปี พ.ศ. 2519

ภาพประกอบที่ 10 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพรวลัย ดาเกลี้ยง

ที่มา <https://dolnapornnook.wordpress.com/ประวัติจิตรกรรมตะวันออก/>

ไพรวลัย ดาเกลี้ยง (10 พฤศจิกายน 2559)

ภาพประกอบที่ 11 "ทรงพระเจริญ"

ที่มา http://www.kasikornbank.com/globalhome/artcollection/thai/work_artist06.html

(10 พฤศจิกายน 2559)

ภาพประกอบที่ 12 “ได้ร่มเงาเจ้าฟ้ามหาราชินี”

ที่มา http://www.kasikornbank.com/globalhome/artcollection/thai/work_artist06.html

(10 พฤศจิกายน 2559)

ภาพประกอบที่ 13 “น้อยหน้า”

ที่มา http://www.kasikornbank.com/globalhome/artcollection/thai/work_artist06.html

(10 พฤศจิกายน 2559)

ภาพประกอบที่ 14 "ด้วยน้ำใจรักภักดี"

ที่มา http://www.kasikornbank.com/globalhome/artcollection/thai/work_artist06.html

(10 พฤศจิกายน 2558)

3.2.4. นที อุตตฤทธิ (เกิดปี พ.ศ. 2513)

ภาพประกอบที่ 15 นที อุตตฤทธิ

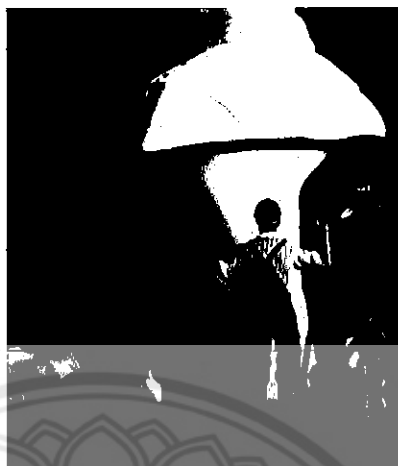
ที่มา <http://www.manager.co.th/asp-bin/Image.aspx?ID=2742890>

(10 พฤศจิกายน 2559)

จบการศึกษาจาก วิทยาลัยช่างศิลป์ ต่อด้วยระดับปริญญาตรี คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เคยจัดแสดงผลงานในเวทีศิลปะทั้งในทวีป เอเชียและยุโรป

ศิลปินกล่าวว่า “พวกพลาสติกจำลอง มันมีความจริงอยู่ในนั้นครบถ้วน เพราะ เป็นสิ่งที่จำลองจากของจริงมา คราวนี้เวลาเรามองของจำลอง เราจะรู้สึกประหลาดๆ เพราะว่าเรา จะไม่มีโอกาสเห็นไอ้ของจริงแบบนี้ในระยะใกล้ๆ เช่นเราไม่สามารถมองรถถังจากมุมบนได้ เพราะฉะนั้นเวลาที่เรามองอะไรเหล่านี้ บ้านจำลอง รถจำลอง จนถึงสัตว์สตัฟ เราจะมีรู้สึก ประหลาดๆกับมัน นี่มันคือความจริง หรือไม่ใช่ความจริงกันแน่ เหมือนเราเห็นหุ่นขี้ผึ้ง เราจะรู้สึก มันแปลกๆอะ

ตอนนี้ผมมีหุ่นพลาสติกจำลองอยู่เยอะมาก บางวันได้มานั่งดูมันแล้ว รู้สึก ประหลาดมาก คือในโลกแห่งความเป็นจริงเราไม่สามารถมองหมาจิ้งจอกได้แบบนี้ โดยที่มันไม่ทำ อะไรเรา การที่มันถูกสตัฟให้อยู่นิ่งๆ มันเหมือนเรานั่งมอง Painting เหมือน 1 วินาทีที่เรามอง มนุษย์ในภาพ ผมคิดว่า Painting มันอยู่ในเงื่อนไขแบบนี้ครับ แล้วเวลาเรามองหุ่นนิ่ง มองสัตว์สตัฟ ผมจะรู้สึกประหลาดๆกับมันเวลานั่งมองมันนานๆอย่างจริงจัง”

ภาพประกอบที่ 16 "The Classless Society"

ที่มา <http://www.mutualart.com/Artwork/The-Classless-Society/93F6A4BCBB1C27C3>

(10 พฤศจิกายน 2559)

ภาพประกอบที่ 17 "Micro History of Politics No 1"

ที่มา <http://laughingtigress.blogspot.com/2012/05/art-moments-with-peak.html>

(10 พฤศจิกายน 2559)

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัยแบบสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุด สีสันของขนมไทย มีจุดมุ่งหมายในการนำเสนอเรื่องสีสันของขนมที่มีความสวยงามชวนรับประทาน แสดงออกในเชิงภาพลักษณ์ ที่ผู้สร้างสรรค์เห็นว่ามีความค่าทางความงาม ผ่านรูปแบบกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะ โดยใช้กระบวนการทางจิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบที่มี ทัศนธาตุเป็นสิ่งที่แสดงความรู้สึกและใช้หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ ประกอบกับมุมมอง กลวิธี และทัศนคติของผู้สร้างสรรค์ที่ใช้ในการดำเนินการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน

ศิลปนิพนธ์ชุดนี้เป็นการวิจัยแบบสร้างสรรค์ อาศัยกระบวนการและวิธีดำเนินการสร้างสรรค์ดังนี้

1. การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์
2. การศึกษาข้อมูลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์
3. ขั้นตอนและวิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์

ในการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานก่อนที่จะพัฒนามาเป็นผลงานในศิลปนิพนธ์ชุด สีสันของขนมไทย ได้มีการสร้างผลงานที่มีแนวความคิด เพื่อสะท้อนความชื่นชอบสีสันของขนมที่มีความน่าสนใจ อันมีลักษณะสวยงาม ผู้สร้างสรรค์เองแสดงถึงสีสันที่สวยงามของขนมไทย

การดำเนินงานในระยะแรกมีความสับสนต่อการถ่ายทอด เพื่อแสดงถึงสีสันของขนมไทย ที่ผู้สร้างสรรค์มีความชื่นชอบ ทำให้ยังไม่เป็นที่พอใจต่อผู้สร้างสรรค์มากนัก จึงเป็นเหตุให้ปรับแก้ไขเนื้อหาภายในงาน

ต่อมาได้มีการพัฒนาเนื้อหาและรูปแบบของผลงาน ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งมีการปรับการจัดหุ่น จัดแสงและจัดประเภทขนมไทยที่มีความน่าสนใจและมีสีสันที่สวยงาม ให้เป็นการนำเสนอองค์ประกอบที่แสดงถึงเรื่องของสีสันของขนม มีความค่าทางความงาม ผ่านภาพลักษณ์ต่างๆ

ภาพประกอบที่ 18 ผลงานจิตรกรรมก่อนศิลปะนิพนธ์

ชื่อผลงาน "สีสันของขนมไทย" กลวิธีจิตรกรรมสีอะครีลิคบนผ้าใบ

ขนาด 150 X 150 ซม.

การศึกษาข้อมูลการสร้างสรรคผลงานศิลปะนิพนธ์

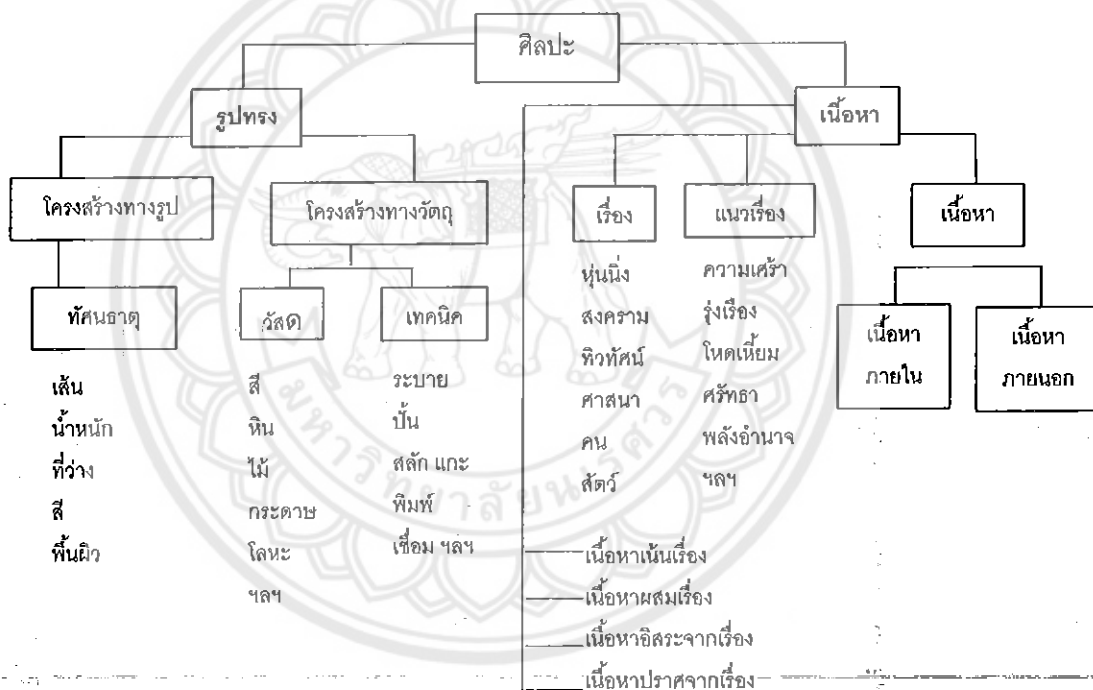
1. การประมวลความคิด

การวิเคราะห์ขนมไทยและทำความเข้าใจ ประกอบกับการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ทำให้ความคิดของผู้สร้างสรรค์ตรงกับความต้องการที่จะสื่อสารลงบนผลงาน เพราะสิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดในการสร้างภาษาแบบเฉพาะทางทัศนศิลป์ที่ผ่านการเห็นกับการสื่อความหมาย คือค่าของความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างทัศนธาตุกับกฎเกณฑ์ทางการเห็น การรับรู้ทำหน้าที่เป็นตัวแปลความ หรือสื่อข้อมูลจากการเห็นให้เป็นความหมายที่เข้าใจได้ ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับศักยภาพในการรับรู้ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ทางการมองเห็นด้วย ศิลปะนิพนธ์ชุดนี้จึงสร้างสรรค์เพื่อสะท้อนถึงสีสันของขนมไทยที่สวยงามในเชิงภาพลักษณ์

เป็นผลงานจิตรกรรมสีอะครีลิคบนผ้าใบ รูปแบบเหมือนจริงโดยมีเนื้อหาความเป็นไทยที่หยิบยกเข้าความชื่นชอบขนมไทยมาสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรม โดยมีอุปสรรคในการ

ทำงานจากสีอะคริลิกที่แห้งเร็วทำให้การระบายสีให้เหมือนจริงทำได้ยาก จึงมีการปรับเปลี่ยนการเลือกใช้สีจากสีอะคริลิกเปลี่ยนเป็นสีน้ำมัน

การสร้างผลงานยังต้องอาศัยส่วนประกอบทางศิลปะที่มีความสัมพันธ์กันทั้งรูปแบบและเนื้อหา นำไปสู่การสร้างสรรค์งานที่มีคุณค่าทางสุนทรียภาพ คือ องค์ประกอบศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดหรือความงามซึ่งประกอบด้วย ส่วนที่มนุษย์สร้างขึ้นและส่วนที่เป็นการแสดงออกอันเป็นผลที่เกิดจากโครงสร้างทางวัตถุ

ภาพประกอบที่ 19 องค์ประกอบโครงสร้างศิลปะ

ที่มา : แผนผังโครงสร้างองค์ประกอบของศิลปะ, ชลูด นิมเสมอ (2530:26)

การสร้างสรรคงานศิลปะให้ได้ดีนั้น ผู้สร้างสรรคจะต้องทำความเข้าใจกับองค์ประกอบของศิลปะเป็นพื้นฐานเสียก่อน ไมเช่นนั้นแล้วผลงานที่ออกมาจะไม่สมบูรณ์เท่าไรนักซึ่งองค์ประกอบหลักของศิลปะก็คือรูปทรงกับเนื้อหา

รวมทั้งต้องทำความเข้าใจในโครงสร้างผังแสดงทัศนธาตุ และวิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

2. การศึกษาข้อมูลด้านรูปทรง(FORM)

รูปทรง คือ สิ่งที่มีมองเห็นได้ในงานทัศนศิลป์ เป็นส่วนที่สร้างขึ้นด้วยกันอย่างมีเอกภาพของ ทัศนธาตุซึ่งผู้สร้างสรรคได้นำจุด สี เส้น น้ำหนัก และ พื้นผิว โดยใช้สีน้ำมันในการสร้างงานผลงานจิตรกรรม

รูปทรงคือส่วนที่เป็นกายที่สามารถรับรู้ เห็นสัมผัสได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ โครงสร้างทางรูปและโครงสร้างทางวัตถุ

2.1. โครงสร้างทางรูป ได้แก่ ส่วนที่เป็นเรื่องของทัศนธาตุ(Visual Element) ที่รวมกันเป็นรูปร่างรูปทรงของสิ่งทั้งหลายตามสิ่งที่ตาเห็น เป็นเอกภาพประกอบด้วย

2.1.1. สี ผู้สร้างสรรคใช้สีทั้งวรรณะเย็นและร้อน ที่มีความหลากหลาย เช่น สีแดง สีเหลือง สีน้ำเงิน สีส้ม สีม่วง สีเขียว สีแดง สีม่วง สีเขียวเหลือง สีเขียวน้ำเงิน สีม่วงน้ำเงิน ฯลฯ เพื่อให้สะดุดตา เกิดความน่าสนใจงานศิลปะ อันเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึก

2.1.2. เส้น ผู้สร้างสรรคนำเส้นมานำเสนอผ่านรูปทรงเพื่อสร้างความขัดแย้งและความประสานกลมกลืนให้เกิดขึ้นในผลงาน ได้แก่ เส้นตั้ง เส้นนอน เส้นทแยง เส้นหยัก เส้นโค้ง

2.1.3. ค่าน้ำหนักแสงเงา ผู้สร้างสรรคนำ ความอ่อน กลาง เข้มของน้ำหนัก มาสร้างมิติให้เกิดความรู้สึก สูง ต่ำ หนา บาง แก้ววัตถุในภาพและใช้สร้างมิติแห่งความรู้สึกด้านระยะใกล้ไกลของวัตถุในภาพให้เกิดความแตกต่างระหว่างรูปและพื้น หรือรูปทรงกับที่ว่าง มีความรู้สึกเคลื่อนไหวด้วยแสงเงา ทำให้เกิดความกลมกลืนประสานกันของภาพ

2.1.4. พื้นผิว ผู้สร้างสรรคใช้การระบายสีด้วยลักษณะลงตา ที่ทำให้เกิดพื้นผิวของสิ่งต่างๆเช่น ผิวของขนม พื้นผิวโลหะ พื้นผิวแก้ว พลาสติก ผ้า พื้นผิววัตถุที่มีความมันวาวและด้าน ให้มีความแตกต่างอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นในงานศิลปนิพนธ์ โดยอาศัยการเลียนแบบจากภาพถ่ายวัตถุจริง

2.2. โครงสร้างทางวัตถุ ได้แก่ วัสดุที่ใช้ในการสร้างรูป เช่น สี ดิน หิน ไม้ กระดาษ โลหะรวมถึงกลวิธีที่ใช้กับวัสดุเหล่านั้นด้วย เช่น การระบาย การปั้น การแกะสลัก การทอ ฯลฯ ในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุดนี้ เป็นการสร้างผลงานทางทัศนศิลป์ประเภทจิตรกรรมแบบเหมือนจริงบนระนาบ 2 มิติ แบบลวงตา 3 มิติ ในลักษณะแบบรูปธรรม ที่ใช้สีน้ำมันในการระบายลงบนผ้าใบ

3. การศึกษาข้อมูลด้านเนื้อหา(CONTENT)

เนื้อหา คือ องค์ประกอบที่เป็นนามธรรม โดยเนื้อหาให้ความพอใจต่อความคิดและความรู้สึก เนื้อหาคือส่วนที่รับรู้ในเรื่องของความหมายและความรู้สึกที่แสดงออกผ่านรูปทรงโดยมีองค์ประกอบหลักอยู่ 3 ส่วน คือ

3.1. เรื่อง ผู้สร้างสรรค์ได้เรื่องหรือจุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ผลงานมาจากความชื่นชอบคนไทย เป็นความประทับใจในสีสันของชนมไทย

3.2. แนวเรื่อง ผู้สร้างสรรค์ได้นำเรื่องราวความประทับใจชนมหวาน คือ สีล้นรูปทรง มาสร้างสรรค์ถ่ายทอดออกมาเป็นผลงาน โดยมีการใช้สัญลักษณ์ ชนมหวานที่มีสีล้นสดใส ด้วยสาม

3.3. เนื้อหา คือส่วนที่แสดงออกผ่านรูปทรงทางศิลปะ(Artistic Form) เป็นการนำเสนอองค์ประกอบที่แสดงเรื่องราวที่เป็นรูปธรรมของสีล้นของชนมไทย ผ่านสัญลักษณ์ที่แสดงถึงสีล้นที่แสดงออกผ่านชนมไทย สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ เนื้อหาภายนอก หรือเนื้อหาทางเรื่องราว สัญลักษณ์ และเนื้อหาภายใน หรือเนื้อหาทางรูปทรง

เนื้อหาภายใน ผู้สร้างสรรค์ใช้ทัศนธาตุได้แก่ สี น้ำหนัก พื้นผิว ที่ว่าง และเส้น ทัศนธาตุเหล่านี้ เป็นส่วนประกอบที่ทำให้ผลงานเกิดเอกภาพและความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1. เอกภาพ(Unity) เป็นการนำเอาทัศนธาตุต่างๆ สร้างขึ้นเป็นรูปทรงต่างๆที่สื่อถึงรูปลักษณะของเนื้อหาภายนอก ได้แก่ ของชนมหวานอย่างลงตัวเป็นเอกภาพ

2. ความสมดุล(Balance) เป็นความสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากัน(Asymmetrical Balance) คือ การจัดองค์ประกอบของศิลปะทั้งสองข้างแกนสมมติมีขนาดสัดส่วนไม่เหมือนกัน ไม่เท่ากัน แต่สมดุลกันในความรู้สึก

3. จุดเด่น(Dominance) ผู้สร้างสรรค์ใช้ภาพชนมไทยเป็นจุดเด่นในงาน และสร้างจุดรองโดยการผลักระยะให้มีความใกล้ไกลเป็นลักษณะของการเบลอภาพจุดรองหรือทำให้วัตถุระยะหลังมองเห็นไม่ชัดเจน

4. ความกลมกลืน(Harmony) ผู้สร้างสรรค์สร้างความกลมกลืนโดยใช้ค่าน้ำหนักแสงเงา และวาดสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงรสนิยมให้มีความสอดคล้องกับเรื่องราว

5. ความขัดแย้ง(Contrast) ผู้สร้างสรรค์ใช้วรรณะสีร้อนและวรรณะสีเย็นในการสร้างความขัดแย้งในผลงานให้เกิดความน่าสนใจ

เนื้อหาภายนอก ผลงานของผู้สร้างสรรค์เป็นผลงานลักษณะเหมือนจริงเชิงภาพลักษณ์ แบบเหมือนจริง (Realistic) โดยใช้รูปทรงของขนมหวานและวัสดุต่างๆ เพื่อให้เป็นสัญลักษณ์สื่อถึงความชื่นชอบสีส้มของขนมหวานที่ผู้สร้างสรรค์มีความชื่นชอบมาตั้งแต่วัยเยาว์

โดยทั้งนี้ ลักษณะของงานและเจตนาในการแสดงออกของผู้สร้างสรรค์ โดยต้องการเน้นเนื้อหาด้วยเรื่อง การเน้นเนื้อหาด้วยเรื่อง คือ การใช้เรื่องที่ตรงกับเนื้อหา และเป็นตัวแสดงเนื้อหาของงานโดยตรง ผู้สร้างสรรค์ใช้สีส้มที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตนเป็นเนื้อหาของงาน จึงนำสีส้มของขนมแบบที่ผู้สร้างสรรค์ชื่นชอบ และสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์มาสร้างให้เกิดความงามขึ้นในผลงาน เป็นความงามที่มีอยู่ในเรื่อง

4. การศึกษาด้านกลวิธี

สีน้ำมัน(Oil paint) เป็นสีชนิดที่แห้งช้าที่ประกอบด้วยรงควัตถุที่ผสมกับน้ำมันระเหย (drying oil) ซึ่งเป็นน้ำมันจากพืช เช่น น้ำมันลินสีด(Linseed) ซึ่งกลั่นมาจากต้นแฟลกซ์ หรือ น้ำมันจากเมล็ดป๊อบบี้ สีน้ำมันเป็นสีที่บดแสง เวลาระบายมักใช้สีขาว ผสมให้ได้น้ำหนักอ่อนแก่ งานวาดภาพสีน้ำมัน มักเขียนลงบนผ้าใบ(Canvas) มีความคงทนมากและกันน้ำ การวาดภาพสีน้ำมัน สามารถวาดภาพที่มีขนาดใหญ่ๆ และสามารถแก้ไขงานด้วยการเขียนทับงานเดิมได้ สีน้ำมันสำหรับเขียนภาพจะบรรจุในหลอด ซึ่งมีราคาสูงต่ำขึ้นอยู่กับคุณภาพ การใช้งานจะผสมด้วยน้ำมันลินสีดจะทำให้เหนียวและเป็นมัน แต่ถ้าใช้ น้ำมันสน จะทำให้แห้งเร็วขึ้นและสีด้าน พู่กันที่ใช้ระบายสีน้ำมันเป็นพู่กันแบนที่มีขนแข็งๆ

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

ในการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ มีการรวบรวมฉบับที่กข้อมูล และรายละเอียดระหว่างการทำ เพื่อให้อธิบายขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. ส่วนประกอบในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

1.1. วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้เป็นวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างงานจิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ เพราะสีน้ำมันเป็นสีที่บดแสง เวลาระบายมักใช้สีขาวผสมให้ได้น้ำหนักอ่อนแก่ ซึ่งวาดภาพสีน้ำมัน จะมีความคงทนมากและกันน้ำ เนื่องจากสีน้ำมันแห้งช้ามากจึงต้องใช้เวลาในการสร้างสรรค์นาน โดยสามารถวาดภาพสีน้ำมันที่มีขนาดใหญ่ ๆ และสามารถแก้ไขงานได้ด้วยการเขียนทับงานเดิม วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์จึงประกอบด้วย

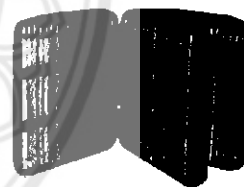
ดินสอสีขาว มีดคัตเตอร์ กรรไกร เครื่องยิงบอร์ด กระดาษวาดรูป สมุดสเก็ตภาพ สมุดบันทึกข้อมูล พู่กันเขียนวาดรูประบายสี ขนาดต่างๆ สีประเภทต่างๆ ได้แก่ สีน้ำมัน สีอะคริลิก น้ำมันลินสีด น้ำมันสน น้ำมันพีช เฟรมผ้าใบเขียนรูปขนาดต่างๆ ตามความเหมาะสม

พู่กันสำหรับสีน้ำมัน

น้ำมันลิควิน(Liquin)

ดินสอสีไม้

เครื่องยิงบอร์ด

ดินสอขาว

สีอะคริลิก

น้ำมันพีช

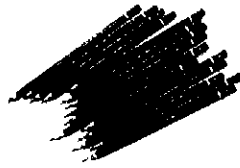
ทินเนอร์

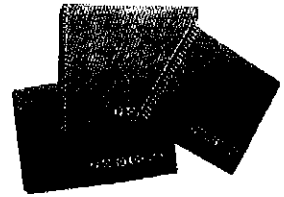
คัตเตอร์

ยางลบ

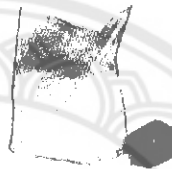
ดินสอไม้

สมุดสเก็ตช์

สีน้ำมัน

ผงซักฟอก

กรรไกร

โหลแก้ว

ผ้า

กรอบไม้

แคนวาส(ผ้าใบ)

ภาพประกอบที่ 20 วัสดุและอุปกรณ์

1.2. ข้อมูลภาพ

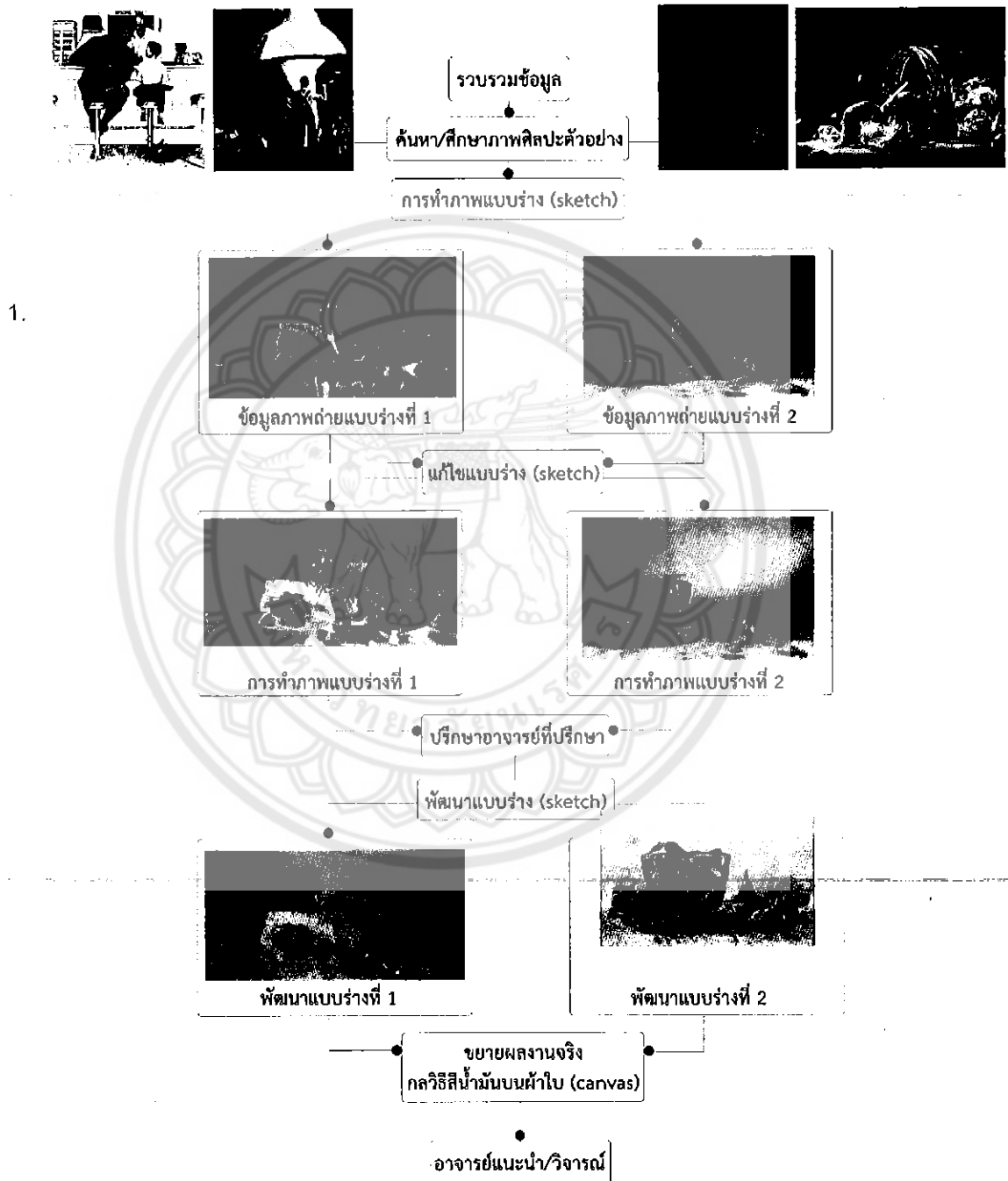
ภาพประกอบที่ 21 ข้อมูลจากภาพถ่าย

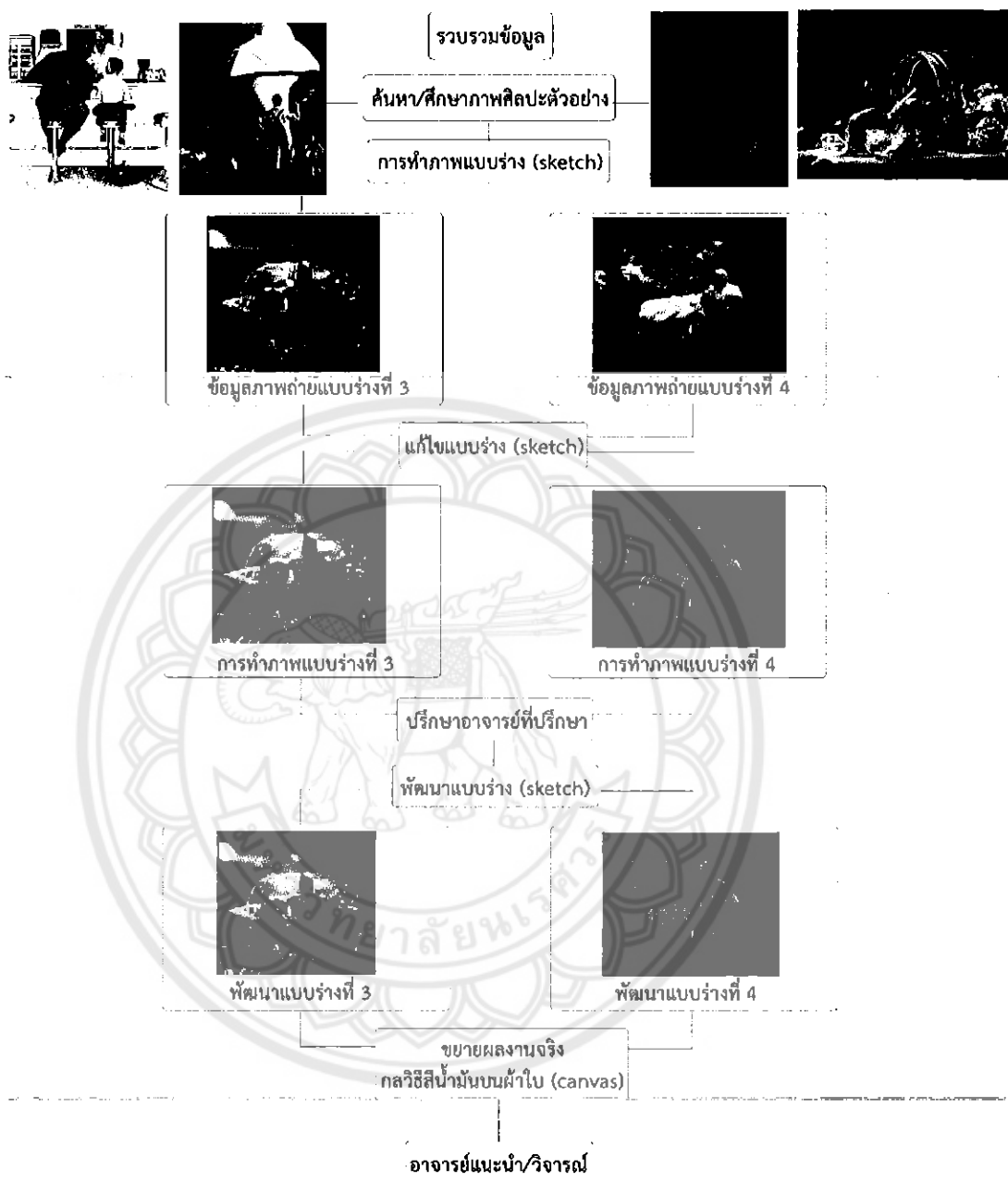
ในการเก็บข้อมูลถ่ายภาพนั้น ผู้สร้างสรรค์มีแนวคิดที่จะสะท้อนความประทับใจเกี่ยวกับสีสันทของขนมไทย ในรูปแบบของผลงานศิลปะ ความประทับใจที่จะสะท้อนให้เห็นถึง คุณค่าทางความงาม สีสันทของขนมไทย ที่มีการแสดงออก สีสันทและวัสดุ ที่จัด เป็นหุ่นนิ่ง โดยมีบรรยากาศที่แสดงถึงความอบอุ่น โดยผู้สร้างสรรค์จะนำมาถ่ายทอดความประทับใจนี้ผ่านรูปแบบของงานจิตรกรรม

2. วิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์

ผู้สร้างสรรค์มีวิธีในการดำเนินการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

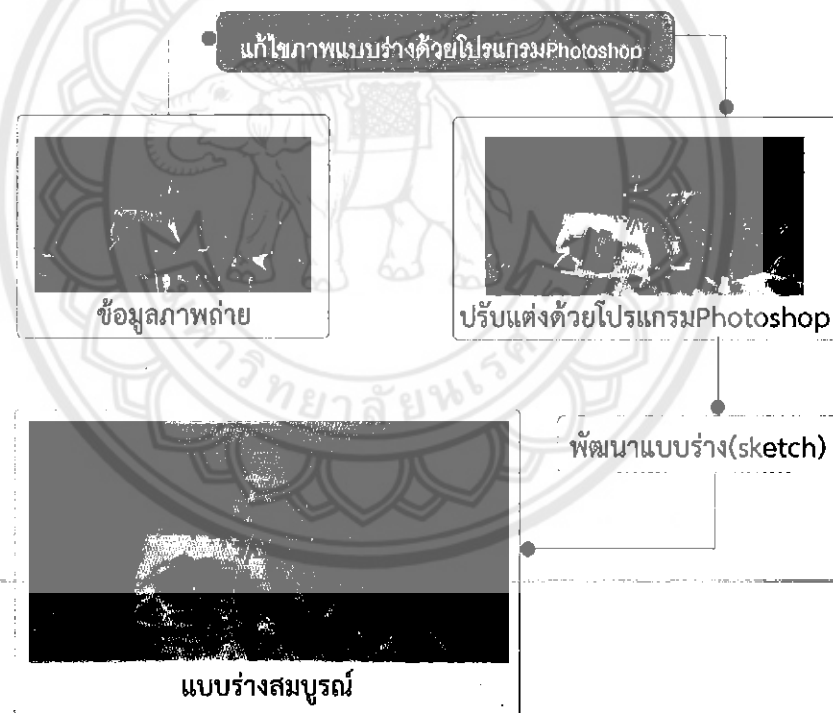

1. ถ่ายภาพหุ่นนิ่งที่จัดไว้หรือตามที่ต้องการด้วยกล้อง DSLR หรือตามต้องการ
2. นำถ่ายถ่ายที่ต้องการมาปรับแก้ไขส่วนต่างๆในถ่ายตามต้องการด้วยโปรแกรม Photoshop
3. นำภาพที่ปรับแก้ไขด้วยโปรแกรม Photoshop มาปริ้นใส่กระดาษ A4 แล้วระบายด้วยดินสอสีไม้เพื่อเน้นแสงเงาที่เราต้องการและเพื่อความแม่นยำเรื่องน้ำหนักแสงเงาก่อนลงมือทำผลงานจิตรกรรม

โดยการวิเคราะห์รูปแบบที่ได้จากภาพถ่ายช่วงที่ 1 นำมาตัดต่อด้วยโปรแกรม Photoshop ด้วยการกำหนดรายละเอียดของรูปทรง บรรยากาศของภาพแบบร่าง และแก้ไขพื้นหลัง ให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ระยะของการทำภาพร่างสี (sketch) เป็นขั้นตอนของการนำภาพร่างที่วางตำแหน่งตามแบบร่างที่ตัดต่อไว้อย่างลงตัวแล้ว มาระบายสีน้ำมัน โดยกำหนดโครงสร้างโดยรวม ดูแล้วน้ำหนักของสีที่ใช้ ส่วนใดคือจุดเด่นจุดรอง เพื่อให้มีความสมบูรณ์ตามความรู้สึกที่ต้องการแสดงออก และนำไปใช้ในการประกอบการสร้างสรรค์จริงต่อไป จากสาระที่กล่าวมาข้างต้น ผู้สร้างสรรค์จะขอ ยกตัวอย่างเพื่อให้เห็นถึงขั้นตอนและกระบวนการสร้างภาพร่างดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

การสร้างสรรค์ผลงานภาพร่าง(sketch) โดยการศึกษาจนเกิดความรู้ความเข้าใจใน
ทักษะการวาด(drawing) เพื่อใช้ในการลงสีและเกิดการจัดองค์ประกอบที่เหมาะสม

ภาพประกอบภาพที่ 22 การวาดภาพร่าง(sketch)ด้วยการวาดเส้น

ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

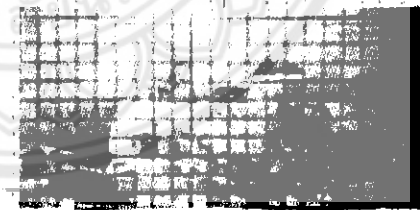
จากการนำภาพแบบร่างไปปรึกษาอาจารย์ก็ได้คำแนะนำ และนำมาปรับใช้ในผลงานจริง

1. เริ่มจากการลงพื้นเฟรมด้วยสีอะคริลิก สีเทา เพื่อให้สีไม่โป่งบาง และร่างโครงร่างลง
ไปบนเฟรมผ้าใบตามแบบร่างด้วยการเขียนตารางกำหนดสัดส่วนตามภาพแบบร่าง (sketch) ร่าง
ภาพด้วยดินสอไขสีขาว

รองพื้นเฟรมด้วยสีอะคริลิกสีเทา

ร่างภาพด้วยการเขียนตารางสัดส่วนตาม
ภาพแบบร่าง (sketch) และร่างภาพลง
บนเฟรมตามภาพแบบร่าง(sketch)

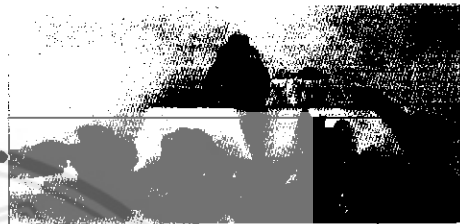

ภาพแบบร่าง (sketch)

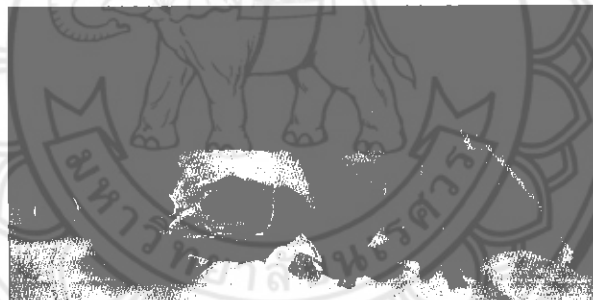
ภาพประกอบที่ 23 ขั้นตอนการลงสีรองพื้นผ้าใบและร่างภาพแบบร่าง(sketch)

2. หลังจากทีรองพื้นและร่างภาพเป็นที่พอใจเสร็จเรียบร้อยแล้วในขั้นตอนต่อไปเป็นการกำหนดแสงเงาจุดเด่นจุดรองของเฟรมทั้งหมดและเก็บรายละเอียดผู้สร้างสรรค์นั้นใช้สีน้ำมันเขียนเพื่อตัดรายละเอียดที่ในส่วนที่ต้องการขึ้นมาโดยที่เลือกเก็บรายละเอียดโดยรวมทั้งภาพ

กำหนดแสงเงาจุดเด่น-จุดรอง
ของเฟรมทั้งหมด

ใช้สีน้ำมันเขียนเพื่อตัดรายละเอียด
ที่ในส่วนที่ต้องการขึ้นมาโดยที่เลือก
เก็บรายละเอียดโดยรวมทั้งภาพ

ภาพประกอบที่ 24 ขั้นตอนการลงสีแสงเงาและระบายสีเก็บรายละเอียดโดยรวมของภาพ

3. เมื่อผู้สร้างสรรค์ระบายสีโดยรวมของภาพเสร็จสมบูรณ์แล้ว จึงเก็บรายละเอียดต่างๆ ของภาพให้เสร็จสมบูรณ์

ภาพประกอบที่ 25 ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดในแต่ละจุดของภาพ เพื่อแสดงถึงลักษณะงาน

จิตรกรรมแบบสำนึกนิยมหรือเหมือนจริงตามธรรมชาติ

4. เมื่อเก็บรายละเอียดตามจุดต่างๆของภาพเรียบร้อยแล้ว จึงเก็บรายละเอียดของภาพทั้งหมดให้เสร็จสมบูรณ์

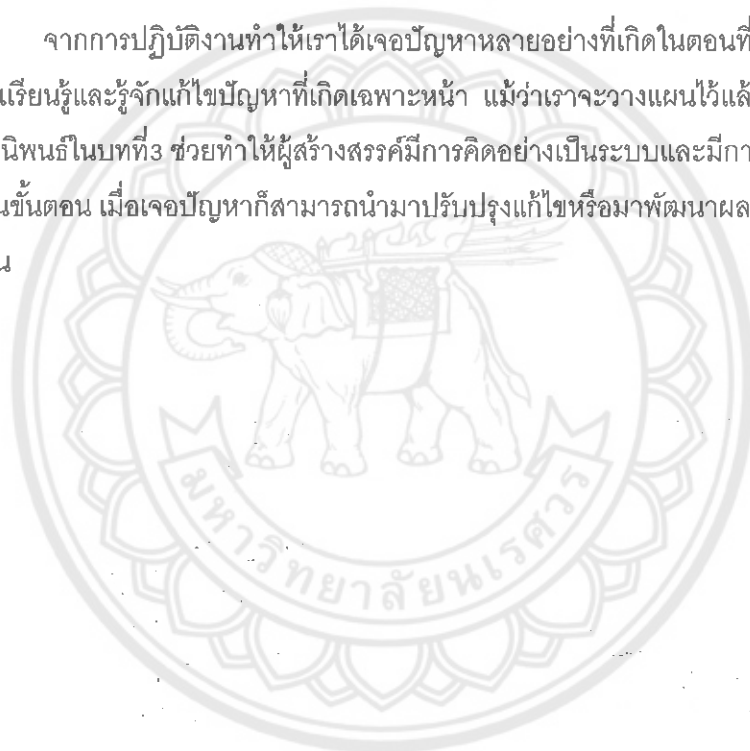
ภาพประกอบที่ 26 เก็บรายละเอียดงานจิตรกรรมที่เสร็จสมบูรณ์

สรุปปัญหาและอุปสรรคจากการทำงานมีดังนี้

1. เนื่องจากสีน้ำมันแห้งช้าจึงต้องใช้เวลาในการเก็บรายละเอียดในแต่ละครั้ง จึงทำให้เกิดผลปัญหาคือเสียเวลาในการทำงาน ผู้สร้างสรรค์จึงแก้ปัญหาด้วยการผสมตัวเร่งสีน้ำมัน ให้แห้งเร็วลงในตอนระบายสี

2. เนื่องจากทักษะฝีมือยังไม่มี ความชำนาญจึงทำให้ โครงสร้างสีแสงเงา ไม่สมจริงและยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ผู้สร้างสรรค์จึงแก้ปัญหาด้วยการทำภาพแบบร่างให้ชำนาญก่อนลงมือทำขึ้นผลงานจริง

จากการปฏิบัติงานทำให้เราได้เจอปัญหาหลายอย่างที่เกิดในตอนปฏิบัติงาน จึงทำให้เราได้เรียนรู้และรู้จักแก้ไขปัญหาที่เกิดเฉพาะหน้า แม้ว่าเราจะวางแผนไว้แล้วและการจัดทำเล่มศิลปนิพนธ์ในบทที่3 ช่วยทำให้ผู้สร้างสรรค์มีการคิดอย่างเป็นระบบและมีการวางแผนทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เมื่อเจอปัญหาก็สามารถนำมาปรับปรุงแก้ไขหรือมาพัฒนาผลงานในขั้นต่อไปได้ง่ายยิ่งขึ้น

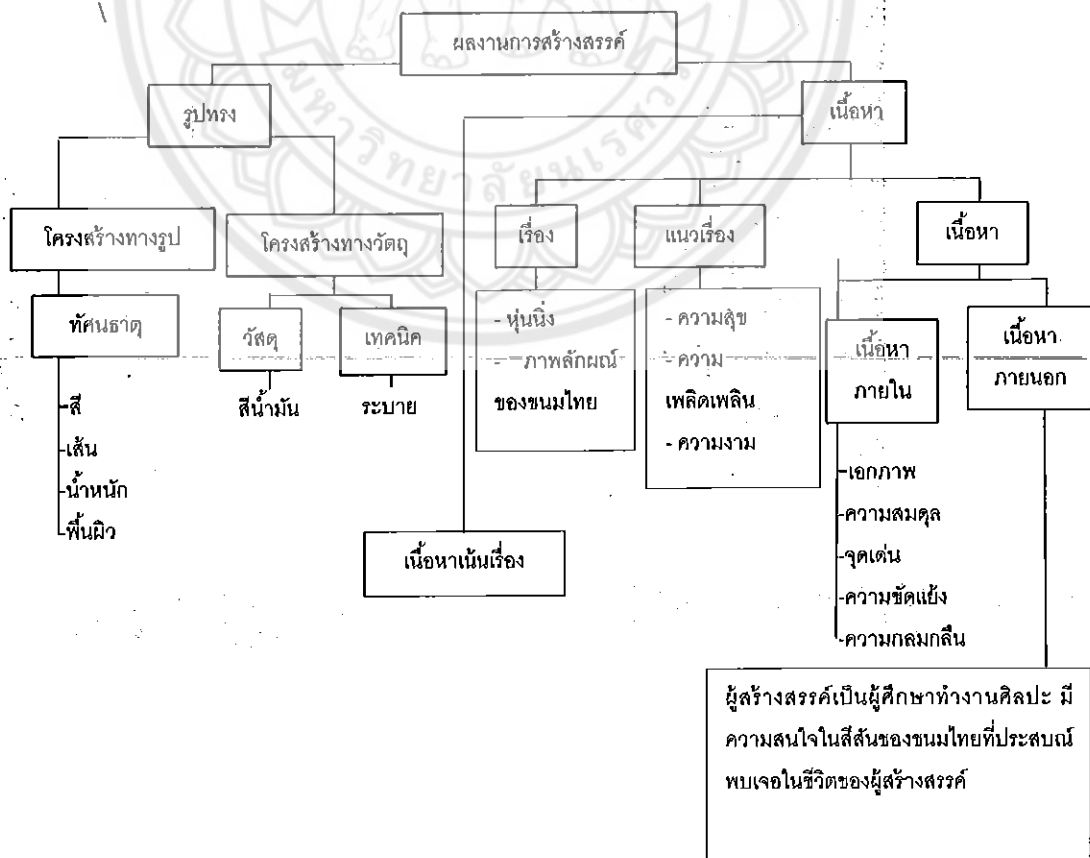

บทที่ 4

ผลการวิจัยแบบสร้างสรรค์

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ เป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ในกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะ เนื่องด้วยเป็นการ อรรถาธิบายให้บุคคลอื่น เกิดการเรียนรู้ ทำความเข้าใจถึงความหมายและขั้นตอนกระบวนการ กลวิธีและคุณค่าด้านสุนทรียภาพ ผลงานการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ตั้งแต่ขั้นแรก ตามลำดับ จนถึงสิ้นสุดการสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

สำหรับการวิเคราะห์วิจารณ์ผลงานการสร้างสรรค์ดังกล่าวนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนด แนวทางหลักการวิเคราะห์ โดยยึดกระบวนการของการสร้างสรรค์ศิลปะของชลูด นิมเสมอ ที่กล่าว ว่า กระบวนการสร้างสรรค์มีจุดเริ่มต้นมีการพัฒนา และมีที่สิ้นสุด เป็นขั้นตอนสอดคล้อง ต่อเนื่องกัน (ชลูด นิมเสมอ 2531: 324) โดยกำหนดเป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1 การวิเคราะห์รูปทรง

ส่วนประกอบทางรูป คือ ทศนธาตุ ได้แก่ เส้น สี น้ำหนัก ที่ว่าง พื้นผิว

ส่วนประกอบทางวัสดุ คือ ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุด สีเส้นของขนมไทย วัสดุที่ผู้สร้างสรรค์ได้เลือกใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ได้แก่ อุปกรณ์เครื่องเขียนรูป

เช่น ดินสอ ยางลบ ดินสอสีขาว มีดคัตเตอร์ กรรไกร เครื่องยิงบอร์ด กระดาษวาดรูป สมุดสเก็ตภาพ สมุดบันทึกข้อมูล พู่กันสำหรับสีน้ำมัน พู่กันสำหรับสีอะคริลิก ขนาดต่างๆ น้ำมันลิควิน ผงซักฟอก น้ำมันพืช น้ำมันสน สีน้ำมัน สีอะคริลิก สีไม้ ผ้า โหลแก้ว เฟรมกรอบไม้ ผ้าแคนวาส

การสร้างเอกภาพของรูปทรงและทศนธาตุ ประกอบด้วย

- กฎเกณฑ์ของการขัดแย้ง
- กฎเกณฑ์ของการประสาน

1.2 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content)

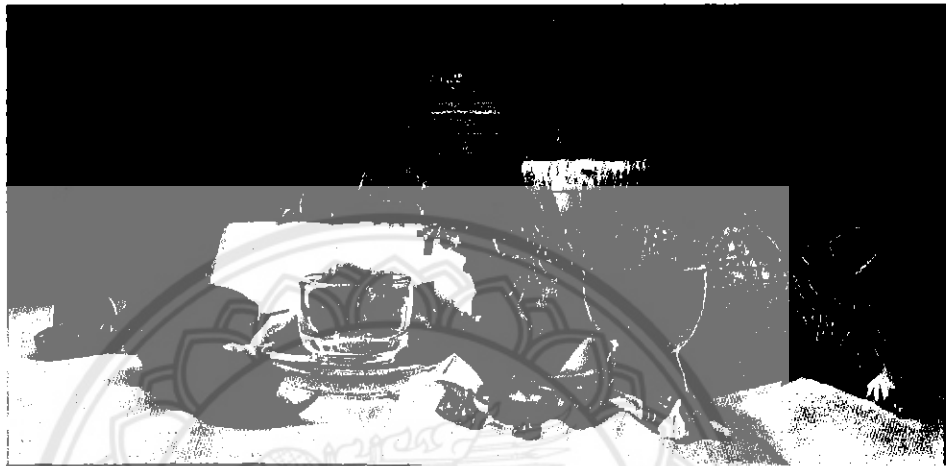
1.2.1 เรื่อง แนวเรื่อง (Subject) ความรู้สึกชื่นชอบต่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ของข้าพเจ้านั้น ได้รับความบันดาลใจจากประสบการณ์ตรง ในเรื่องราวของสีเส้นของขนมไทย อันเป็นสิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ ได้สัมผัสและรับรู้จากสภาพแวดล้อมในสังคมไทย ที่ผู้สร้างสรรค์เจริญเติบโตมา

1.2.2 เนื้อหาภายนอก ผลงานของผู้สร้างสรรค์เป็นผลงานในเชิงบวกมีลักษณะเชิงภาพลักษณ์แบบเหมือนจริง (Realistic) โดยใช้รูปทรงและสีเส้นของขนมไทย เพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์สื่อถึงความชื่นชอบในสีเส้นของขนมไทย แสดงออกถึงความสดใส ความงาม ความเพลิดเพลิน ความสุข ในรูปทรงและสีเส้นของขนมไทย

1.2.3 เนื้อหาภายใน ผู้สร้างสรรค์ใช้ทศนธาตุ ได้แก่ สี น้ำหนัก พื้นผิว ที่ว่าง และเส้น ทศนธาตุเหล่านี้ เป็นส่วนประกอบที่ทำให้ผลงานเกิดเอกภาพและความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพื่อแสดงออกให้เห็นคุณค่าทางสุนทรียภาพ หรือคุณค่าทางศิลปะที่สื่อให้เห็นความเจิดจ้า แจ่มใสของสีเส้น ที่มีทั้งความประสานกลมกลืน (Harmony) และความขัดแย้ง (contrast) จนทำให้เกิดจุดเด่นขึ้นในภาพอย่างสะดุดตาน่าสนใจ

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์

การวิเคราะห์ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1

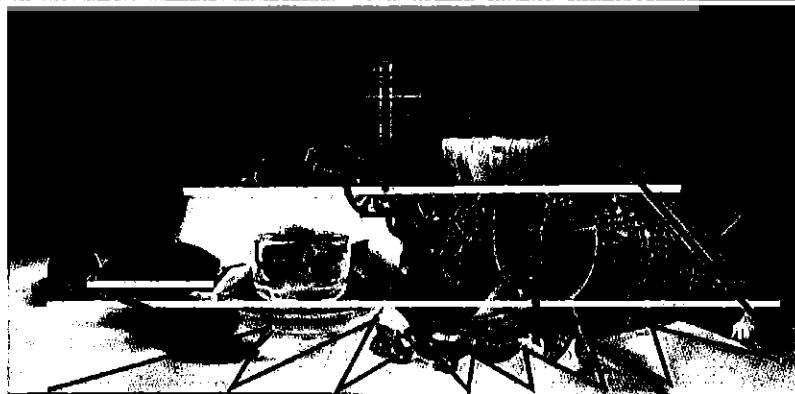
ภาพประกอบที่ 27 "สีเส้นของขนมไทย 1"

กลวิธี : สีน้ำมัน บนผ้าใบ ขนาด : 80 X 160 ซม.

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1 การวิเคราะห์รูปทรง

1.1.1 ทิศนธาตุ

ภาพประกอบที่ 28 ผลงานในลักษณะการกำหนดเส้นโครงสร้างของผลงาน

เส้น (Line)ให้ความรู้สึกด้วยการเป็นแกนหรือโครงสร้างของรูปและ
โครงสร้างของภาพ เส้นสามารถให้ความหมาย แสดงความรู้สึกและอารมณ์ได้

เส้นแนวตั้ง ให้ความรู้สึกสง่า มั่นคง หนักแน่น

เส้นแนวนอน ให้ความรู้สึก ทางความกว้าง สงบ ราบเรียบ นิ่ง
ผ่อนคลาย

เส้นเฉียงหรือเส้นทแยงมุม ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว อย่างรวดเร็ว

เส้นหยักหรือเส้นซิกแซก ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว อย่างเป็นจังหวะ
มีระเบียบ ชัดแย้ง

เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวอย่างช้าๆ ลื่นไหล ต่อเนื่อง สุภาพ
อ่อนโยน นุ่มนวล

สี (color) โครงสร้างสีโดยรวมของภาพ ผลงานการสร้างสรรค์ ซึ่ง
จะประกอบไปด้วยโครงสร้างสี ในวรรณะอุ่น 70 เปอร์เซ็นต์ และวรรณะเย็น 30 เปอร์เซ็นต์
ผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมัน เพราะเป็น 4 ชนิดที่ให้ค่า ที่ประกอบด้วย วัตถุที่ผสม กับน้ำมันระเหย ที่
มักจะเป็นน้ำมันเมล็ดฝ้าย ความชื้นของสี ก็อาจจะได้ โดยการเติมสารระเหย เช่นน้ำมันสน หรือ
น้ำยาละลายสี และก็อาจจะมีการใช้ น้ำมันเคลือบ เพื่อให้มีเงามากขึ้น เมื่อสีแห้ง จึงเหมาะกับงาน
ของผู้สร้างสรรค์ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการวาดรูป

ภาพประกอบที่ 29 แสดงภาพโครงสร้างของวรรณะสี

สีแดง : ให้ความรู้สึกร้อน รุนแรง กระตุ้น ทำหาย เคลื่อนไหว ตื่นเต้น
เร้าใจ มีพลัง ความอุดมสมบูรณ์ ความมั่งคั่ง ความรัก ความสำคัญ อันตราย

สีส้ม : ให้ความรู้สึก ร้อน ความอบอุ่น ความสดใส มีชีวิตชีวา อบอุ่น
ความคึกคะนอง การปลดปล่อย ความเบรี้ยว การระวัง

สีเหลือง : ให้ความรู้สึกแจ่มใส ความสดใส ความร่าเริง ความเบิกบานสด
ชื่น ชีวิตใหม่ ความสด ใหม่ ความสุขสว่าง การแผ่กระจาย อำนาจบารมี

สีเขียว : ให้ความรู้สึกสงบ เย็น ร่มรื่น ร่มเย็น การพักผ่อน การผ่อนคลาย
คลาย ธรรมชาติ ความปลอดภัย ปกติ ความสุข ความสุขุม เยือกเย็น

สีน้ำเงิน : ให้ความรู้สึกสงบ สุขุม สุภาพหนักแน่น เกร็งขี้มึน เอากรเอา
งาน ละเอียด รอบคอบ สง่างาม มีศักดิ์ศรี สูงศักดิ์ เป็นระเบียบถ่อมตน

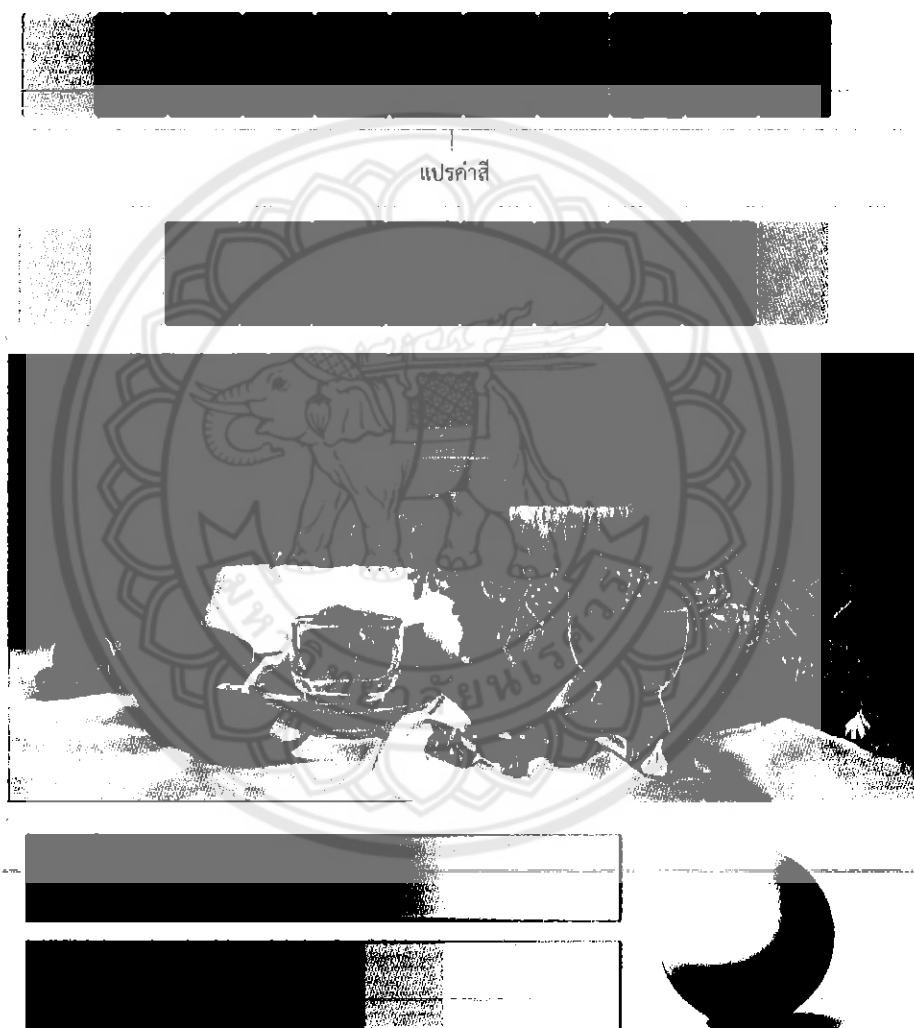
สีม่วง : ให้ความรู้สึก มีเสน่ห์ น่าติดตาม เร้นลับ ซ่อนเร้น มีอำนาจ มี
พลังแฝงอยู่ ความรัก ความเศร้า ความผิดหวัง ความสงบ ความสูงศักดิ์

สีฟ้า : ให้ความรู้สึก ปลอดภัย โปร่งโล่ง กว้าง เบา โปร่งใส สะอาด
ปลอดภัย ความสว่าง ลมหายใจ ความเป็นอิสระเสรีภาพ การช่วยเหลือ แบ่งปัน

สีขาว : ให้ความรู้สึก บริสุทธิ์ สะอาด สดใส เบบาง อ่อนโยน เปิดเผย
การเกิด ความรัก ความหวัง ความจริง ความเมตตา ความศรัทธา ความดีงาม

น้ำหนัก (Value) สีในผลงาน ของผู้สร้างสรรค์คือ สร้างอารมณ์ให้กับภาพต่อผู้ดูให้รู้สึก
 ความสุข เพลิดเพลิน อบอุ่น สงบ และทำให้เกิดน้ำหนักมิติของภาพและสร้างจุดเด่นให้กับภาพ
 โดยการใช้น้ำหนักสีอ่อน กลาง เข้ม ดังภาพตัวอย่างเพื่อให้ระยะหน้า-หลัง ระยะใกล้-ไกล

ภาพประกอบที่ 30 แสดงภาพผลงาน เมื่อแปรรคาน้ำหนักเป็นอ่อน กลาง เข้ม

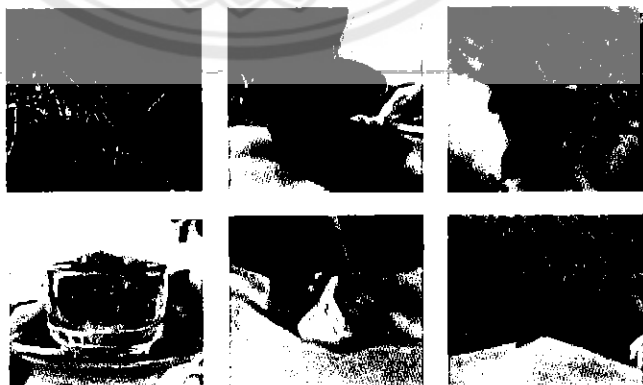
การสร้างค่าน้ำหนักในผลงาน สร้างสรรค์ชุด สีเส้นของขนมไทย มีความเกี่ยวเนื่องโดยการกำหนดโครงสร้างของภาพผลงาน กล่าวคือ โครงสร้างโดยรวมของภาพผลงาน เป็นสิ่งที่มีความกลมกลืน ดังนั้นค่าน้ำหนักที่เกิดขึ้นในภาพผลงาน จะเกิดจากการกำหนดค่าน้ำหนักของสีที่มีความอ่อนแก่ บริเวณแสงสว่างจัด เป็นบริเวณที่อยู่ใกล้แหล่งกำเนิดแสงมากที่สุด

- บริเวณที่แสงสว่าง เป็นบริเวณที่ได้รับแสงสว่างรองลงมาจากบริเวณแสงสว่างจัด
- บริเวณเงา เป็นบริเวณที่ไม่ได้รับแสงสว่างหรือเป็นบริเวณที่ถูกบดบัง
- บริเวณเงาเข้มจัด เป็นบริเวณที่อยู่ ห่างจากแหล่งกำเนิดแสงมากที่สุดเป็นค่าน้ำหนักเข้มที่สุด

- บริเวณเงาตกทอด เป็นบริเวณของพื้นหลังที่เงาของวัตถุ ทาบลงไปเป็นบริเวณเงาที่อยู่ภายนอกวัตถุ และจะมีความเข้มของค่าน้ำหนัก ขึ้นอยู่กับความเข้มของเงาน้ำหนักของพื้นหลังทิศทาง และระยะของเรา

การให้ความแตกต่างระหว่างรูปและพื้นหรือรูปทรงกับที่ว่าง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ความรู้สึกเป็น 3 มิติแก่รูปทรง ทำให้เกิดระยะความตื้น-ลึกและระยะใกล้-ไกลของภาพและความประสานกลมกลืนกันของภาพ

พื้นผิว (texture) ความรู้สึกผิวเป็นทัศนธาตุที่นำมาประกอบในการสร้างงานศิลปะ ลักษณะผิวที่แตกต่างกันจะทำให้เกิดความรู้สึกแตกต่างกัน

ภาพประกอบที่ 31 แสดงภาพพื้นผิวของหุ่นนิ่งของผลงาน

ผู้สร้างสรรค์ใช้พื้นผิวลักษณะเลียนแบบจากผิวจริงของธรรมชาติ ได้แก่ ผิวของขนมหวาน แก้วใบตองและผ้าตักลูกไม้ สร้างขึ้นเพื่อสร้างมิติลวงตาแบบ 3 มิติ ให้แก่ภาพ

1.1.2 ส่วนประกอบทางวัสดุ

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุด สีสันของขนมไทย ใช้กลวิธีระบายสีน้ำมันบนผ้าใบวัสดุที่ผู้สร้างสรรค์ได้เลือกใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้แก่ อุปกรณ์เครื่องเขียนรูป เช่น ดินสอ ยางลบ ดินสอสีขาว มีดคัตเตอร์ กรรไกร เครื่องยิงบอร์ด กระดาษวาดรูป สมุดสเก็ตซ์ ภาพ สมุดบันทึกข้อมูล พู่กันสำหรับสีน้ำมัน พู่กันสำหรับสีอะคริลิก ขนาดต่างๆ น้ำมันลินสีด ผงซักฟอก น้ำมันพืช น้ำมันสน สีน้ำมัน สีอะคริลิก ดินสอสี ผ้า โหลแก้ว เฟรมกรอบไม้ ผ้าแคนวาส

1.1.3 วิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

เอกภาพ(Unity) เอกภาพของรูปทรง คือการรวมตัวกันอย่างมีดุลยภาพ และมีระเบียบขององค์ประกอบทางศิลปะ เพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงหนึ่ง ที่สามารถแสดงความคิดเห็นหรืออารมณ์ของศิลปินออกได้อย่างชัดเจน เอกภาพของรูปทรง เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดต่อความงามของผลงานศิลปะ เพราะเป็นสิ่งที่ใช้สื่อในการแสดงออกถึงเรื่องราว ความคิด และอารมณ์ ดังนั้นกฎเกณฑ์ในการสร้างเอกภาพในงานศิลปะ เป็นกฎเกณฑ์เดียวกันกับธรรมชาติ ซึ่งมีอยู่ 2 หัวข้อคือ

1. กฎเกณฑ์ของการขัดแย้ง (Opposition) มีอยู่ 4 ลักษณะคือ

1.1 การขัดแย้งขององค์ประกอบทางศิลปะแต่ละชนิด และรวมถึงการขัดแย้งกันขององค์ประกอบต่างชนิดกันด้วย

1.2 การขัดแย้งของพื้นผิว

1.3 การขัดแย้งของทิศทาง

1.4 การขัดแย้งของที่ว่างหรือจังหวะ

2. กฎเกณฑ์ของการประสาน (transition) คือการทำให้เกิดความกลมกลืนให้สิ่งต่างๆเข้าด้วยกันได้อย่างสนิท เป็นการสร้างเอกภาพ จากการรวมตัวของสิ่งๆที่เหมือนกันเข้าด้วยกัน

1.2. การวิเคราะห์เนื้อหา(Content)

1.2.1. เรื่อง สีเส้นของขนมไทย

1.2.2. แนวเรื่อง เป็นการแสดงออกถึงสีเส้นของขนมไทยที่ผู้สร้างสรรค์มีความชื่นชอบมาตั้งแต่วัยเยาว์ในสีเส้นที่สวยงาม สดใสมอบรับประทานของขนมไทย

1.2.3. เนื้อหาภายนอก เป็นเรื่องสีเส้นของขนมไทยที่ผู้สร้างสรรค์ชื่นชอบ โดยผลงานของผู้สร้างสรรค์เป็นผลงานลักษณะเหมือนจริงเชิงภาพลักษณ์ แบบเหมือนจริงหรือเรียลลิสติก โดยใช้รูปทรงของขนมไทย สีเส้นของขนมและแสง สี บรรยากาศ เพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์สื่อถึงความชื่นชอบในสีเส้นของขนมไทย

1.2.4. เนื้อหาภายใน ผู้สร้างสรรค์ใช้ทัศนธาตุ ได้แก่ สี น้ำหนัก พื้นผิวที่ว่าง และเส้น โดยทัศนธาตุเหล่านี้ เป็นส่วนประกอบที่ทำให้ผลงานเกิดเอกภาพและความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพื่อแสดงออกให้เห็นคุณค่าทางสุนทรียภาพ หรือคุณค่าทางศิลปะที่สื่อให้เห็นความเจิดจ้า แจ่มใส ของสีเส้น ที่มีทั้งความประสานกลมกลืน (Harmony) และความขัดแย้ง (contrast) จนทำให้เกิดจุดเด่นขึ้นในภาพอย่างสะดุดตาน่าสนใจ

เป็นการแสดงถึงเนื้อหาทางพุทธิปัญญา(Intellectual Content)

มีคุณลักษณะทางรูปแบบ แสดงองค์ประกอบของศิลปะ ว่าเป็นการประกอบกันของรูปทรงอย่างมีความคิดขั้นตอนที่มิระบบระเบียบ มีการวางแผน เกิดความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุ รูปทรงมีสัดส่วนลงตัว ให้ความรู้สึกสง่างาม ดึงงาม มีคุณค่าทางรูปธรรมที่มีพร้อมทั้งความงามทางรูปทรง องค์ประกอบ และกลวิธีที่สมบูรณ์ รวมทั้งคุณค่าทางความเป็นจริงและคุณค่าทางศิลปะ

ในผลงานภาพนี้มีเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุในรูปทรงเป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง ที่ให้อารมณ์สุนทรียภาพ เป็นอารมณ์ทางศิลปะที่บริสุทธิ์ เป็นลักษณะของภาวะวิสัยและจิตวิสัย เป็นพลังความรู้สึกชื่นชอบส่วนตัวของผู้สร้างสรรค์ โดยแสดงถึง

ความเป็นเอกภาพ(Unity) เป็นเรื่องความชื่นชอบของผู้สร้างสรรค์ที่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งรูปแบบและเนื้อหา

ความขัดแย้ง(Contrast) ผู้สรรค์ใช้วรรณะสีเย็นและวรรณะสีร้อนเพื่อใช้ในการสร้างความขัดแย้งในผลงานให้เกิดความน่าสนใจ

จุดเด่น(Dominance) ผู้สร้างสรรค์ใช้ขนมไทยที่ชื่นชอบและมีสีสันสวยงาม เป็นจุดเด่นในงาน และสร้างจุดรองโดยใช้วัตถุขนาดต่างๆ การเบลอ(blurred)ระยะหลังและการใช้ โบเก้ (Bokeh)มาผลักระยะให้มีความใกล้ไกล

ความกลมกลืน(Harmony)ผู้สร้างสรรค์ใช้ค่าน้ำหนักแสงเงา และวาดสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ให้มีความสอดคล้องกับเรื่องราว

ความสมดุล(Balance) เป็นดุลยภาพแบบสมมาตรแบบสองเท่ากัน (symmetrical Balance) คือ การจัดองค์ประกอบของศิลปะทั้งสองข้างแกนสมมติมีขนาดสัดส่วนเหมือนกัน เท่ากัน แต่สมดุลกันในความรู้สึก

ผลงานภาพนี้ มีเนื้อหาศิลปะเป็นภาษาแห่งความงาม เป็นศิลปะที่มี จุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานที่มี "ความงาม" หรือสุนทรีย์ภาพทางรูปทรง (Formalism) เป็นหลักการสำคัญ "แก่นแท้" ของศิลปะก็คือ "ความงาม"อันมาจากการเลียนแบบธรรมชาติโดยที่ ผู้สร้างสรรค์จะสอดแทรกความคิดเห็น ความรู้สึก ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อ เครื่องมือ วิธีการ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในตัวศิลปินในการสร้างสรรค์โดยให้ผู้ดูอาศัยประสบการณ์ที่มีมาประกอบในการตีความ เพื่อประเมินคุณค่า โดยนำเอาธรรมชาติมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ และศึกษาวิธีการ ซึ่งเป็นผลสะท้อนให้เกิดการเรียนรู้ในผลงานศิลปะนิพนธ์ชุด สีสันของขนมไทย

1.3. การวิเคราะห์ทางกลวิธี

การสร้างผลงานภาพนี้ เป็นผลงานจิตรกรรม(Painting) คือ ศิลปะที่แสดงออกด้วยการขีดเขียน ระบายสีและการวาด เพื่อให้เกิดภาพเป็นงานศิลปะ 2 มิติแบบดวงตาสามมิติ เป็นรูปแบบไม่มีความลึกหรือขนาน แต่สามารถเขียนลงตาให้เห็นว่ามีความลึกหรือขนานได้ ความงามของผลงานจิตรกรรมนี้เกิดจากการใช้ทัศนธาตุที่เกิดจากการระบายสี(Painting) เป็นการวาดภาพ โดยการใช้พู่กัน และแปรง มาระบายให้เกิดเป็นภาพ การระบายสี ผู้สร้างสรรค์ใช้ทักษะการควบคุม สีและเครื่องมือ ผลงานการระบายสีจึงมีความงาม เหมือนจริง และสมบูรณ์มากกว่าเพียงวาดเส้น อย่างเดียว(Drawing) ผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมัน(Oil Color) มาตอบสนองกลวิธีการวาดเพราะเป็นสีที่ได้รับความนิยมมากเนื่องจากเขียนง่าย มีความคงทนปล่อยให้แห้งแล้วกลับมาเขียนทับอีกได้ ภาพสำเร็จดูสมจริงมีความหนาแน่นของสีมากกว่าสีชนิดอื่น แม้ว่าจะมีคุณสมบัติที่บดแสง แต่ก็สามารถเขียนสิ่งที่ต้องการให้ใสได้ ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์ยังใช้วิธีการเขียนแบบ(Linear painting style) เป็นการเขียนแบบชอนผีแปรงและเน้นรูปทรงที่มีขอบคมชัดตามความเหมือนจริง ลงบนผลงานด้วย เนื้อสีที่มีความหนืดของสีน้ำมัน เวลาเขียนจึงต้องผสมน้ำมันลินสีด(linseed oil) เพื่อให้เขียนง่ายขึ้นโดยเขียนลงบนผ้าใบหรือแคนวาส(Canvas)

การวิเคราะห์ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2

ภาพประกอบที่ 32 "สีส้มของขนมไทย 2"

กลวิธี : สีนํ้ามัน บนผ้าใบ ขนาด : 105 X 145 ซม.

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1 การวิเคราะห์รูปทรง

1.1.1 ที่ศนธาตุ

ภาพประกอบที่ 33 ผลงานในลักษณะการกำหนดเส้นโครงสร้างของผลงาน

เส้น (Line)ให้ความรู้สึกด้วยการเป็นแกนหรือโครงสร้างของรูปและ
โครงสร้างของภาพ เส้นสามารถให้ความหมาย แสดงความรู้สึกและอารมณ์ได้

เส้นแนวตั้ง ให้ความรู้สึกสง่า มั่นคง หนักแน่น

เส้นแนวนอน ให้ความรู้สึก ทางความกว้าง สงบ ราบเรียบ นิ่ง ผ่อนคลาย

เส้นเฉียงหรือเส้นทแยงมุม ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว อย่างรวดเร็ว

เส้นหยักหรือเส้นซิกแซก ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว อย่างเป็นจังหวะมี

ระเบียบขัดแย้ง

เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวอย่างช้าๆ ลื่นไหล ต่อเนื่อง สุภาพอ่อนโยน

นุ่มนวล

สี (color) โครงสร้างสีโดยรวมของภาพ ผลงานการสร้างสรรค์ ซึ่งจะ
ประกอบไปด้วยโครงสร้างสี ในวรรณะอุ่น 70 เปอร์เซ็นต์ และวรรณะเย็น 30 เปอร์เซ็นต์

ผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมัน เพราะเป็น 4 ชนิดที่ให้ค่า ที่ประกอบด้วย วัตถุที่
ผสม กับน้ำมันระเหย ที่มักจะเป็นน้ำมันเมล็ดฝ้าย ความชื้นของสี ก็อาจจะได้ โดยการเติม
สารระเหย เช่นน้ำมันสน หรือน้ำยาละลายสี และก็อาจจะมีการใช้ น้ำมันเคลือบ เพื่อให้มี
เงามากขึ้น เมื่อสีแห้ง จึงเหมาะกับการทำงานของผู้สร้างสรรค์ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการวาดรูป

ภาพประกอบที่ 34 แสดงภาพโครงสร้างวรรณะสี

สีแดง : ให้ความรู้สึกร้อน รุนแรง กระตุ้น ทำท่าย เคลื่อนไหว ตื่นเต้น
เร้าใจ มีพลัง ความอุดมสมบูรณ์ ความมั่งคั่ง ความรัก ความสำคัญ อันตราย

สีส้ม : ให้ความรู้สึก ร้อน ความอบอุ่น ความสดใส มีชีวิตชีวา วัยรุ่น
ความคึกคะนอง การปลดปล่อย ความเปรี้ยว การระวัง

สีเหลือง : ให้ความรู้สึกแจ่มใส ความสดใส ความร่าเริง ความเบิกบานสด
ชื่น ชีวิตใหม่ ความสด ใหม่ ความสนุกสนาน การแผ่กระจาย อำนาจบารมี

สีเขียว : ให้ความรู้สึก สงบ เย็น ร่มรื่น ร่มเย็น การพักผ่อน การผ่อนคลาย
คลาย ธรรมชาติ ความปลอดภัย ปกติ ความสุข ความสุขุม เยือกเย็น

สีน้ำเงิน : ให้ความรู้สึกสงบ สุขุม สุภาพ หนักแน่น เครื่องขีมี เอกการเอา
งาน ละเอียด รอบคอบ สง่างาม มีศักดิ์ศรี สูงศักดิ์ เป็นระเบียบต่อมตน

สีม่วง : ให้ความรู้สึก มีเสน่ห์ น่าติดตาม เร้นลับ ซ่อนเร้น มีอำนาจ มี
พลังแฝงอยู่ ความรัก ความเศร้า ความผิดหวัง ความสงบ ความสูงศักดิ์

สีฟ้า : ให้ความรู้สึก ปลอดภัยไปรุ่งโล่ง กว้าง เบา ไปรุ่งใส สะอาด
ปลอดภัย ความสว่าง ลมหายใจ ความเป็นอิสระเสรีภาพ การช่วยเหลือ แบ่งปัน

สีขาว : ให้ความรู้สึก บริสุทธิ์ สะอาด สดใส เบบาง อ่อนโยน เปิดเผย
การเกิด ความรัก ความหวัง ความจริง ความเมตตา ความศรัทธา ความดีงาม

น้ำหนัก (Value) สีในผลงาน ของผู้สร้างสรรค์คือ สร้างอารมณ์ให้กับภาพต่อผู้ดูให้รู้สึกความสุข เพลิดเพลิน อบอุ่น สงบ และทำให้เกิดน้ำหนักมิติของภาพและสร้างจุดเด่นให้กับภาพ โดยการใช้น้ำหนักสีอ่อน กลาง เข้ม ดังภาพตัวอย่างเพื่อให้ระยะหน้า-หลัง ระยะใกล้-ไกล

ภาพประกอบที่ 35 แสดงภาพผลงาน เมื่อแปรค่าน้ำหนักเป็นอ่อน กลาง เข้ม

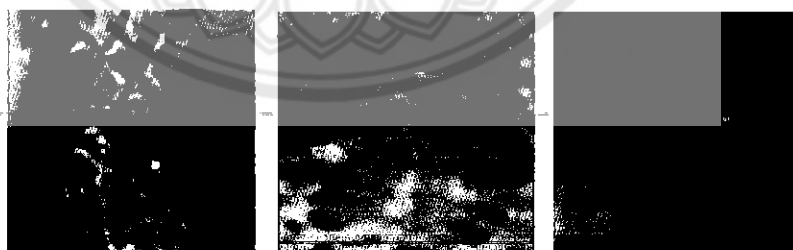
การสร้างค่าน้ำหนักในผลงาน สร้างสรรค์ชุด สีสิ้นของชนมไทย มีความเกี่ยวเนื่องโดยการกำหนดโครงสร้างของภาพผลงาน กล่าวคือ โครงสร้างโดยรวมของภาพผลงาน เป็นสีที่มีความกลมกลืน ดังนั้นค่าน้ำหนักที่เกิดขึ้นในภาพผลงาน จะเกิดจากการกำหนดค่าน้ำหนักของสีที่มีความอ่อนแก่ บริเวณแสงสว่างจัด เป็นบริเวณที่อยู่ใกล้แหล่งกำเนิดแสงมากที่สุด

- บริเวณที่แสงสว่าง เป็นบริเวณที่ได้รับแสงสว่างรองลงมาจากบริเวณแสงสว่างจัด
- บริเวณเงา เป็นบริเวณที่ไม่ได้รับแสงสว่างหรือเป็นบริเวณที่ถูกบดบัง
- บริเวณเงาเข้มจัด เป็นบริเวณที่อยู่ ห่างจากแหล่งกำเนิดแสงมากที่สุดเป็นค่าน้ำหนักเข้มที่สุด

- บริเวณเงาตกทอด เป็นบริเวณของพื้นหลังที่เงาของวัตถุ ทาบลงไปเป็นบริเวณเงาที่อยู่ภายนอกวัตถุ และจะมีความเข้มของค่าน้ำหนัก ขึ้นอยู่กับความเข้มของเงาน้ำหนักของพื้นหลังทิศทาง และระยะของเรา

การให้ความแตกต่างระหว่างรูปและพื้นหรือรูปทรงกับที่ว่าง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ความรู้สึกเป็น 3 มิติแก่รูปทรง ทำให้เกิดระยะความตื้น-ลึกและระยะใกล้-ไกลของภาพและความประสานกลมกลืนกันของภาพ

พื้นผิว (texture) ความรู้สึกผิวเป็นทัศนธาตุที่นำมาประกอบในการสร้างงานศิลปะ ลักษณะผิวที่แตกต่างกันจะทำให้เกิดความรู้สึกแตกต่างกัน

ภาพประกอบที่ 36 แสดงภาพพื้นผิวของหุ่นนิ่งของผลงาน

ผู้สร้างสรรค์ใช้พื้นผิวลักษณะเลียนแบบจากผิวจริงของธรรมชาติ ได้แก่ ผิวของนมหวาน ใบไม้ ผ้าถูกลูกไม้และแก้ว สร้างขึ้นเพื่อสร้างมิติลงตาแบบ 3 มิติ ให้แก่ภาพ

1.1.2 ส่วนประกอบทางวัสดุ

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุด สีสิ้นของขนมไทย ใช้กลวิธีระบายสีน้ำมันบนผ้าใบวัสดุที่ผู้สร้างสรรค์ได้เลือกใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้แก่ อุปกรณ์เครื่องเขียนรูป เช่น ดินสอ ยางลบ ดินสอสีขาว มีดคัตเตอร์ กรรไกร เครื่องยิงบอร์ด กระดาษวาดรูป สมุดสเก็ตช์ ภาพ สมุดบันทึกข้อมูล พู่กันสำหรับสีน้ำมัน พู่กันสำหรับสีอะคริลิก ขนาดต่างๆ น้ำมันลินสีด ผงซักฟอก น้ำมันพืช น้ำมันสน สีน้ำมัน สีอะคริลิก ดินสอสี ผ้า โหลแก้ว เฟรมกรอบไม้ ผ้า แคนวาส

1.1.3 วิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

เอกภาพ(Unity) เอกภาพของรูปทรง คือการรวมตัวกันอย่างมีดุลยภาพ และมีระเบียบขององค์ประกอบทางศิลปะ เพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงหนึ่ง ที่สามารถแสดงความคิดเห็น หรืออารมณ์ของศิลปินออกได้อย่างชัดเจน เอกภาพของรูปทรง เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดต่อความงามของผลงานศิลปะ เพราะเป็นสิ่งที่ใช้สื่อในการแสดงออกถึงเรื่องราว ความคิด และอารมณ์ ดังนั้นกฎเกณฑ์ในการสร้างเอกภาพในงานศิลปะ เป็นกฎเกณฑ์เดียวกันกับธรรมชาติ ซึ่งมีอยู่ 2 หัวข้อ คือ

1. กฎเกณฑ์ของการขัดแย้ง (Opposition) มีอยู่ 4 ลักษณะคือ

- 1.1 การขัดแย้งขององค์ประกอบทางศิลปะแต่ละชนิด และรวมถึงการขัดแย้งกันขององค์ประกอบต่างชนิดกันด้วย
- 1.2 การขัดแย้งของพื้นผิว
- 1.3 การขัดแย้งของทิศทาง
- 1.4 การขัดแย้งของที่ว่างหรือจังหวะ

2. กฎเกณฑ์ของการประสาน (transition) คือการทำให้เกิดความกลมกลืน

ให้สิ่งต่างๆเข้าด้วยกันได้อย่างสนิท เป็นการสร้างเอกภาพ จากการรวมตัวของสิ่งๆที่เหมือนกันเข้าด้วยกัน

1.2. การวิเคราะห์เนื้อหา(Content)

1.2.1. เรื่อง สีเส้นของขนมไทย

1.2.2. แนวเรื่อง เป็นการแสดงออกถึงสีเส้นของขนมไทยที่ผู้สร้างสรรค์มีความชื่นชอบมาตั้งแต่วัยเยาว์ในสีเส้นที่สวยงาม สดใสชวนรับประทานของขนมไทย

1.2.3. เนื้อหาภายนอก เป็นเรื่องสีเส้นของขนมไทยที่ผู้สร้างสรรค์ชื่นชอบ โดยผลงานของผู้สร้างสรรค์เป็นผลงานลักษณะเหมือนจริงเชิงภาพลักษณ์ แบบเหมือนจริงหรือเรียลลิสติก โดยใช้รูปทรงของขนมไทย สีเส้นของขนมและแสง สี บรรยากาศ เพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์สื่อถึงความชื่นชอบในสีเส้นของขนมไทย

1.2.4. เนื้อหาภายใน ผู้สร้างสรรค์ใช้ทัศนธาตุ ได้แก่ สีน้ำหนัก พื้นผิวที่ว่าง และเส้น โดยทัศนธาตุเหล่านี้ เป็นส่วนประกอบที่ทำให้ผลงานเกิดเอกภาพและความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ยิ่งขึ้น เพื่อแสดงออกให้เห็นคุณค่าทางสุนทรียภาพ หรือคุณค่าทางศิลปะที่สื่อให้เห็นความเจิดจ้า แจ่มใส ของสีเส้น ที่มีทั้งความประสานกลมกลืน (Harmony) และความขัดแย้ง (contrast) จนทำให้เกิดจุดเด่นขึ้นในภาพอย่างสะดุดตาน่าสนใจ

เป็นการแสดงถึงเนื้อหาทางพุทธิปัญญา (Intellectual Content) มีคุณลักษณะทางรูปแบบ แสดงองค์ประกอบของศิลปะ ว่าเป็นการประกอบกันของรูปทรงอย่างมีความคิดขั้นตอนที่มิระบบระเบียบ มีการวางแผน เกิดความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุ รูปทรงมีสัดส่วนลงตัว ให้ความรู้สึกสง่างาม ดึงงาม มีคุณค่าทางรูปธรรมที่มีพร้อมทั้งความงามทางรูปทรงองค์ประกอบ และกลวิธีที่สมบูรณ์ รวมทั้งคุณค่าทางความเป็นจริงและคุณค่าทางศิลปะ

ในผลงานภาพนี้มีเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุในรูปทรงเป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง ที่ให้อารมณ์สุนทรียภาพ เป็นอารมณ์ทางศิลปะที่บริสุทธิ์ เป็นลักษณะของภาวะวิสัยและจิตวิสัย เป็นพลังความรู้สึกชื่นชอบส่วนตัวของผู้สร้างสรรค์ โดยแสดงถึง

ความเป็นเอกภาพ(Unity) เป็นเรื่องความชื่นชอบของผู้สร้างสรรค์ที่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งรูปแบบและเนื้อหา

ความขัดแย้ง(Contrast) ผู้สร้างสรรค์ใช้วรรณะสีเย็นและวรรณะสีร้อน เพื่อใช้ในการสร้างความขัดแย้งในผลงานให้เกิดความน่าสนใจ

จุดเด่น(Dominance) ผู้สร้างสรรค้ใช้ขนมไทยที่ชื่นชอบและมีสีสันสวยงามเป็นจุดเด่นในงาน และสร้างจุดรองโดยใช้วัตถุขนาดต่างๆ การเบลอ(blurred)ระยะหลังและการใช้โบเก้ (Bokeh)มาปล้กระยะให้มีความใกล้ไกล

ความกลมกลืน(Harmony)ผู้สร้างสรรค้ใช้ค่าน้ำหนักแสงเงา และวาดสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ให้มีความสอดคล้องกับเรื่องราว

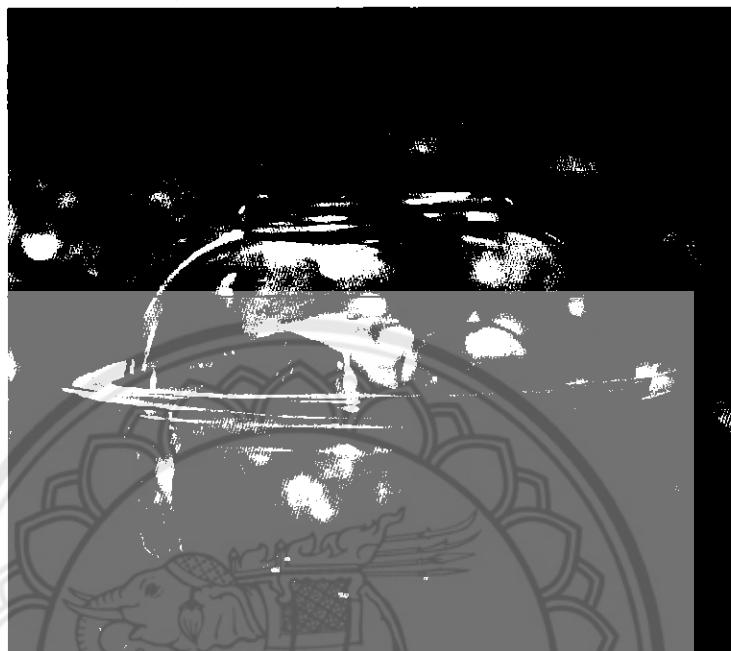
ความสมดุล(Balance) เป็นดุลยภาพแบบสมมาตรแบบสองเท่ากัน (symmetrical Balance) คือ การจัดองค์ประกอบของศิลปะทั้งสองข้างแกนสมมติมีขนาดสัดส่วนเหมือนกัน เท่ากัน แต่สมดุลกันในความรู้สึก

ผลงานภาพนี้ มีเนื้อหาศิลปะเป็นภาษาแห่งความงาม เป็นศิลปะที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค้ผลงานที่มี "ความงาม" หรือสุนทรีย์ภาพทางรูปทรง (Formalism) เป็นหลักการสำคัญ "แก่นแท้" ของศิลปะก็คือ "ความงาม"อันมาจากการเลียนแบบธรรมชาติโดยที่ผู้สร้างสรรค้จะสอดแทรกความคิดเห็น ความรู้สึก ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อ เครื่องมือ วิธีการ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในตัวศิลปินในการสร้างสรรค้โดยให้ผู้ดูอาศัยประสบการณ์ที่มีมาประกอบในการตีความ เพื่อประเมินคุณค่า โดยนำเอาธรรมชาติมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ และศึกษาวิธีการ ซึ่งเป็นผลสะท้อนให้เกิดการเรียนรู้ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุด สีสันของขนมไทย

1.3. การวิเคราะห์ทางกลวิธี

การสร้างผลงานภาพนี้ เป็นผลงานจิตรกรรม(Painting) คือ ศิลปะที่แสดงออกด้วยการขีดเขียน ระบายสีและการวาด เพื่อให้เกิดภาพเป็นงานศิลปะ 2 มิติแบบลวงตาสามมิติ เป็นรูปแบบไม่มีความลึกหรือนูนหนา แต่สามารถเขียนลวงตาให้เห็นว่ามีความลึกหรือนูนได้ ความงามของผลงานจิตรกรรมนี้เกิดจากการใช้ทัศนธาตุที่เกิดจากการระบายสี(Painting) เป็นการวาดภาพโดยการใช้พู่กัน และแปรง มาระบายให้เกิดเป็นภาพ การระบายสี ผู้สร้างสรรค้ใช้ทักษะการควบคุมสีและเครื่องมือ ผลงานการระบายสีจึงมีความงาม เหมือนจริง และสมบูรณ์มากกว่าเพียงวาดเส้นอย่างเดียว(Drawing) ผู้สร้างสรรค้ใช้สีน้ำมัน(Oil Color) มาตอบสนองกลวิธีการวาดเพราะเป็นสีที่ได้รับความนิยมมากเนื่องจากเขียนง่าย มีความคงทนปล่อยทิ้งไว้แล้วกลับมาเขียนทับอีกได้ ภาพสำเร็จดูสมจริงมีความหนาแน่นของสีมากกว่าสีชนิดอื่น แม้ว่าจะมีคุณสมบัติที่บดแสง แต่ก็สามารถเขียนสิ่งที่ต้องการให้ใสได้ ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค้ยังใช้วิธีการเขียนแบบ(Linear painting style) เป็นการเขียนแบบซ่อนฝีแปรงและเน้นรูปทรงที่มีขอบคมชัดตามความเหมือนจริง ลงบนผลงานด้วยเนื้อสีที่มีความหนืดของสีน้ำมัน เวลาเขียนจึงต้องผสมน้ำมันลินซีด(linseed oil) เพื่อให้เขียนง่ายขึ้นโดยเขียนลงบนผ้าใบหรือแคนวาส(Canvas)

การวิเคราะห์ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3

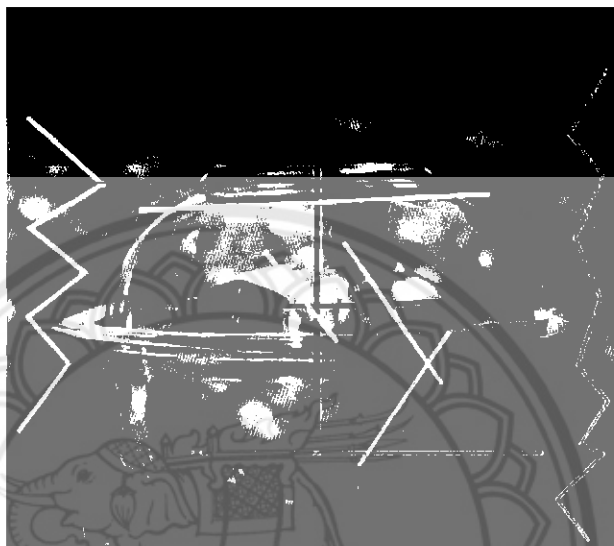
ภาพประกอบที่ 37 "สีสันของขนมไทย 3"

กลวิธี : สีนํ้ามัน บนผ้าใบ ขนาด : 130 X 145 ซม.

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1 การวิเคราะห์รูปทรง

1.1.1 ทิศนาคาตุ

ภาพประกอบที่ 38 ผลงานในลักษณะการกำหนดเส้นโครงสร้างของผลงาน

เส้น (Line) ให้ความรู้สึกด้วยการเป็นแกนหรือโครงสร้างของรูปและโครงสร้างของภาพ เส้นสามารถให้ความหมาย แสดงความรู้สึกและอารมณ์ได้

เส้นแนวตั้ง ให้ความรู้สึกสง่า มั่นคง หนักแน่น

เส้นแนวนอน ให้ความรู้สึก ทางความกว้าง สงบ ราบเรียบ นิ่ง ผ่อน

คล้าย

เส้นเฉียงหรือเส้นทแยงมุม ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว อย่างรวดเร็ว

เส้นหยักหรือเส้นซิกแซก ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว อย่างเป็นจังหวะมี

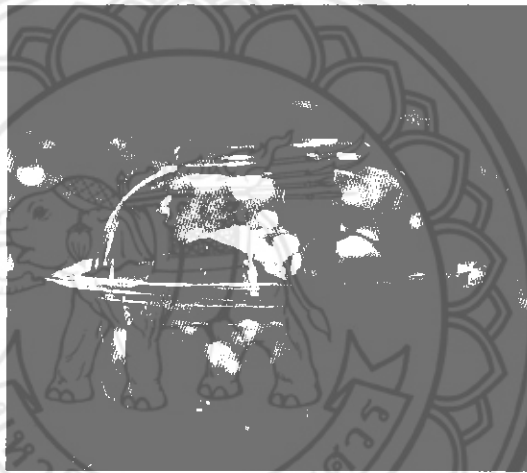
ระเบียบขัดแย้ง

เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวอย่างช้าๆ ลื่นไหล ต่อเนื่อง สุภาพ

อ่อนโยน นุ่มนวล

สี (color) โครงสร้างสีโดยรวมของภาพ ผลงานการสร้างสรรค์ ซึ่งจะประกอบไปด้วยโครงสร้างสี ในวรรณะอุ่น 70 เปอร์เซ็นต์ และวรรณะเย็น 30 เปอร์เซ็นต์

ผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมัน เพราะเป็น 4 ชนิดที่ให้ค่า ที่ประกอบด้วย วัตถุที่ผสม กับน้ำมันระเหย ที่มักจะเป็นน้ำมันเมล็ดฝ้าย ความชื้นของสี ก็อาจจะได้ โดยการเติมสารระเหย เช่นน้ำมันสน หรือน้ำยาละลายสี และก็อาจจะมีการใช้ น้ำมันเคลือบ เพื่อให้มีเงามากขึ้น เมื่อสีแห้ง จึงเหมาะกับงานของผู้สร้างสรรค์ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการวาดรูป

ภาพประกอบที่ 39 แสดงภาพโครงสร้างวรรณะสี

สีแดง : ให้ความรู้สึกร้อน รุนแรง กระตุ้น ทำท่าย เคลื่อนไหว ตื่นเต้น
เร้าใจ มีพลัง ความอุดมสมบูรณ์ ความมั่งคั่ง ความรัก ความสำคัญ อันตราย

สีส้ม : ให้ความรู้สึก ร้อน ความอบอุ่น ความสดใส มีชีวิตชีวา วัยรุ่น
ความคิดคะนอง การปลดปล่อย ความเปรี้ยว การระงับ

สีเหลือง : ให้ความรู้สึกแจ่มใส ความสดใส ความร่าเริง ความเบิกบานสด
ชื่น ชีวิตใหม่ ความสด ใหม่ ความสนุกสนาน การแผ่กระจาย อำนาจบารมี

สีเขียว : ให้ความรู้สึกสงบ เย็น ร่มรื่น ร่มเย็น การพักผ่อน การผ่อนคลาย
คลาย ธรรมชาติ ความปลอดภัย ปกติ ความสุข ความสุขุม เยือกเย็น

สีน้ำเงิน : ให้ความรู้สึกสงบ สุขุม สุขภาพ หนักแน่น เครื่องมือ เอาการเอา
งาน ละเอียด รอบคอบ สง่างาม มีศักดิ์ศรี สูงศักดิ์ เป็นระเบียบถ่อมตน

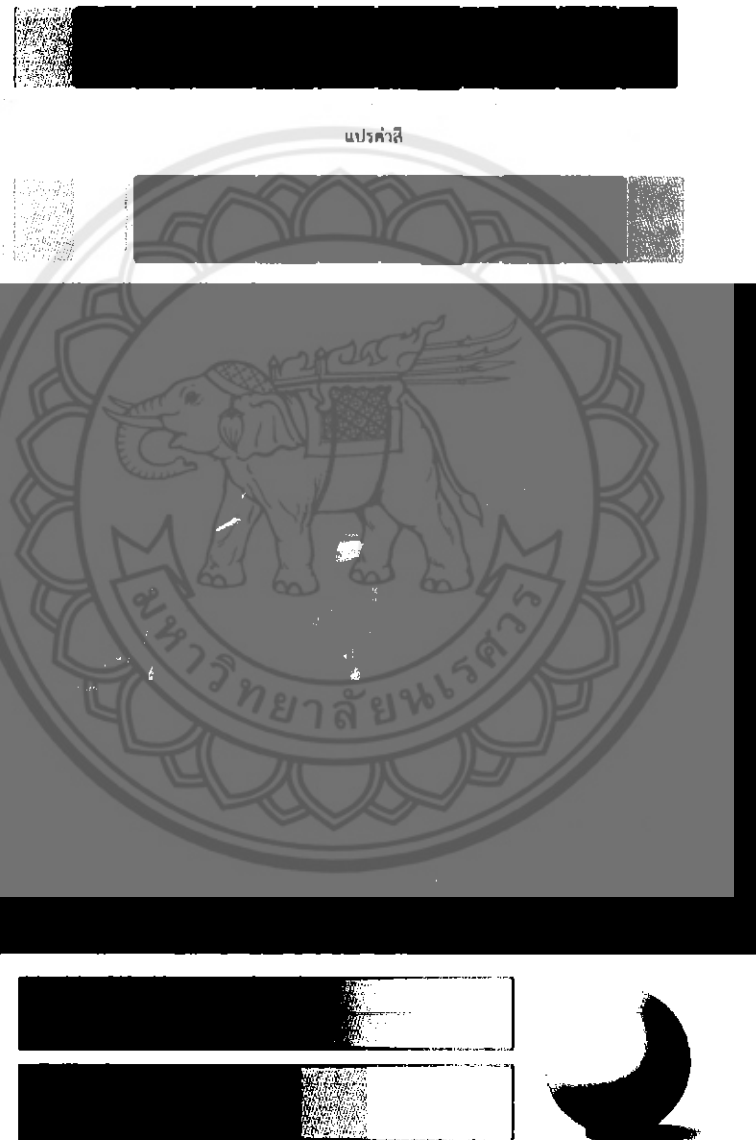
สีม่วง : ให้ความรู้สึก มีเสน่ห์ น่าติดตาม เร็นลับ ซ่อนเร้น มีอำนาจ มีพลังแฝงอยู่ ความรัก ความเศร้า ความผิดหวัง ความสงบ ความสูงศักดิ์

สีฟ้า : ให้ความรู้สึก ปลอดภัย โปร่งโล่ง กว้าง เบา โปร่งใส สะอาด ปลอดภัย ความสว่าง ลมหายใจ ความเป็นอิสระเสรีภาพ การช่วยเหลือ แบ่งปัน

สีขาว : ให้ความรู้สึก บริสุทธิ์ สะอาด สดใส เบาบาง อ่อนโยน เปิดเผย การเกิด ความรัก ความหวัง ความจริง ความเมตตา ความศรัทธา ความดีงาม

น้ำหนัก (Value) สีในผลงาน ของผู้สร้างสรรค์คือ สร้างอารมณ์
ให้กับภาพต่อผู้ดูให้รู้สึกความสุข เพลิดเพลิน อบอุ่น สงบ และทำให้เกิดน้ำหนักมิติของภาพและ
สร้างจุดเด่นให้กับภาพ โดยการใช้น้ำหนักสีอ่อน กลาง เข้ม ดังภาพตัวอย่างเพื่อให้ระยะหน้า-หลัง
ระยะใกล้-ไกล

ภาพประกอบที่ 40 แสดงภาพผลงาน เมื่อแปรค่าน้ำหนักเป็นอ่อน กลาง เข้ม

การสร้างค่าน้ำหนักในผลงาน สร้างสรรค์ชุด สีเส้นของขนมไทย มีความเกี่ยวเนื่องโดยการกำหนดโครงสร้างของภาพผลงาน กล่าวคือ โครงสร้างโดยรวมของภาพผลงาน เป็นสีที่มีความกลมกลืน ดังนั้นค่าน้ำหนักที่เกิดขึ้นในภาพผลงาน จะเกิดจากการกำหนดค่าน้ำหนักของสีที่มีความอ่อนแก่ บริเวณแสงสว่างจัด เป็นบริเวณที่อยู่ใกล้แหล่งกำเนิดแสงมากที่สุด

- บริเวณที่แสงสว่าง เป็นบริเวณที่ได้รับแสงสว่างรองลงมาจากบริเวณแสงสว่างจัด
- บริเวณเงา เป็นบริเวณที่ไม่ได้รับแสงสว่างหรือเป็นบริเวณที่ถูกบดบัง
- บริเวณเงาเข้มจัด เป็นบริเวณที่อยู่ ห่างจากแหล่งกำเนิดแสงมากที่สุดเป็นค่าน้ำหนักเข้มที่สุด

- บริเวณเงาตกทอด เป็นบริเวณของพื้นหลังที่เงาของวัตถุ ทาบลงไปเป็นบริเวณเงาที่อยู่ภายนอกวัตถุ และจะมีความเข้มของค่าน้ำหนัก ขึ้นอยู่กับความเข้มของเงาน้ำหนักของพื้นหลังทิศทาง และระยะของเรา

การให้ความแตกต่างระหว่างรูปและพื้นหรือรูปทรงกับที่ว่าง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ความรู้สึกเป็น 3 มิติแก่รูปทรง ทำให้เกิดระยะความตื้น-ลึกและระยะ ใกล้-ไกลของภาพและความประสานกลมกลืนกันของภาพ

พื้นผิว (texture) ความรู้สึกผิวเป็นทัศนธาตุที่นำมาประกอบในการสร้างงานศิลปะ ลักษณะผิวที่แตกต่างกันจะทำให้เกิดความรู้สึกแตกต่างกัน

ภาพประกอบที่ 40 แสดงภาพพื้นผิวของหุ่นนิ่งของผลงาน

ผู้สร้างสรรค์ใช้พื้นผิวลักษณะเลียนแบบจากผิวจริงของธรรมชาติ ได้แก่ ผิวของขนมหวาน ใบไม้ ถ้วยพลาสติก สร้างขึ้นเพื่อสร้างมิติลวงตาแบบ 3 มิติ ให้แก่ภาพ

1.1.2 ส่วนประกอบทางวัสดุ

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุด สีเส้นของขนมไทย ใช้กลวิธีระบายสีน้ำมันบนผ้าใบวัสดุที่ผู้สร้างสรรค์ได้เลือกใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้แก่ อุปกรณ์เครื่องเขียนรูป เช่น ดินสอ ยางลบ ดินสอสีขาว มีดคัตเตอร์ กรรไกร เครื่องยิงบอร์ด กระดาษวาดรูป สมุดสเก็ตซ์ ภาพ สมุดบันทึกข้อมูล พู่กันสำหรับสีน้ำมัน พู่กันสำหรับสีอะคริลิก ขนาดต่างๆ น้ำมันลินสีด ผงซักฟอก น้ำมันพืช น้ำมันสน สีน้ำมัน สีอะคริลิก ดินสอสี ฝ้าย ไหลแก้ว เฟรมกรอบไม้ ฝา แคนवास

1.1.3 วิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

เอกภาพ(Unity) เอกภาพของรูปทรง คือการรวมตัวกันอย่างมีดุลยภาพ และมีระเบียบขององค์ประกอบทางศิลปะ เพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงหนึ่ง ที่สามารถแสดงความคิดเห็น หรืออารมณ์ของศิลปินออกได้อย่างชัดเจน เอกภาพของรูปทรง เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดต่อความงามของผลงานศิลปะ เพราะเป็นสิ่งที่ใช้สื่อในการแสดงออกถึงเรื่องราว ความคิด และอารมณ์ ดังนั้นกฎเกณฑ์ในการสร้างเอกภาพในงานศิลปะ เป็นกฎเกณฑ์เดียวกันกับธรรมชาติ ซึ่งมีอยู่ 2 หัวข้อคือ

1. กฎเกณฑ์ของการขัดแย้ง (Opposition) มีอยู่ 4 ลักษณะคือ

1.1 การขัดแย้งขององค์ประกอบทางศิลปะแต่ละชนิด และรวมถึงการขัดแย้งกันขององค์ประกอบต่างชนิดกันด้วย

1.2 การขัดแย้งของพื้นผิว

1.3 การขัดแย้งของทิศทาง

1.4 การขัดแย้งของที่ว่างหรือจังหวะ

2. กฎเกณฑ์ของการประสาน (transition) คือการทำให้เกิดความกลมกลืน

ให้สิ่งต่างๆเข้าด้วยกันได้อย่างสนิท เป็นการสร้างเอกภาพ จากการรวมตัวของสิ่งๆที่เหมือนกันเข้าด้วยกัน

1.2. การวิเคราะห์เนื้อหา(Content)

1.2.1. เรื่อง สีเส้นของขนมไทย

1.2.2. แนวเรื่อง เป็นการแสดงออกถึงสีเส้นของขนมไทยที่ผู้สร้างสรรค์มีความชื่นชอบมาตั้งแต่วัยเยาว์ในสีเส้นที่สวยงาม สดใสน่ารับประทานของขนมไทย

1.2.3. เนื้อหาภายนอก เป็นเรื่องสีเส้นของขนมไทยที่ผู้สร้างสรรค์ชื่นชอบ โดยผลงานของผู้สร้างสรรค์เป็นผลงานลักษณะเหมือนจริงเชิงภาพลักษณ์ แบบเหมือนจริงหรือเรียลลิสติก โดยใช้รูปทรงของขนมไทย สีเส้นของขนมและแสง สี บรรยากาศ เพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์สื่อถึงความชื่นชอบในสีเส้นของขนมไทย

1.2.4. เนื้อหาภายใน ผู้สร้างสรรค์ใช้ทัศนธาตุ ได้แก่ สี น้ำหนัก พื้นผิวที่ว่าง และเส้น โดยทัศนธาตุเหล่านี้ เป็นส่วนประกอบที่ทำให้ผลงานเกิดเอกภาพและความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ยิ่งขึ้น ยิ่งขึ้น เพื่อแสดงออกให้เห็นคุณค่าทางสุนทรีย์ภาพ หรือคุณค่าทางศิลปะที่สื่อให้เห็นความเจิดจ้า แจ่มใส ของสีเส้น ที่มีทั้งความประสานกลมกลืน (Harmony) และความขัดแย้ง (contrast) จนทำให้เกิดจุดเด่นขึ้นในภาพอย่างสะดุดตาน่าสนใจ

เป็นการแสดงถึงเนื้อหาทางพุทธิปัญญา (Intellectual Content) มีคุณลักษณะทางรูปแบบ แสดงองค์ประกอบของศิลปะ ว่าเป็นการประกอบกันของรูปทรงอย่างมีความคิดขั้นตอนที่มีระบบระเบียบ มีการวางแผน เกิดความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุ รูปทรงมีสัดส่วนลงตัว ให้ความรู้สึกสง่างาม ดึงงาม มีคุณค่าทางรูปธรรมที่มีพร้อมทั้งความงามทางรูปทรง องค์ประกอบ และกลวิธีที่สมบูรณ์ รวมทั้งคุณค่าทางความเป็นจริงและคุณค่าทางศิลปะ

ในผลงานภาพนี้มีเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุในรูปทรงเป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง ที่ให้อารมณ์สุนทรีย์ภาพ เป็นอารมณ์ทางศิลปะที่บริสุทธิ์ เป็นลักษณะของภาวะวิสัยและจิตวิสัย เป็นพลังความรู้สึกรื่นเริงชื่นชอบส่วนตัวของผู้สร้างสรรค์ โดยแสดงถึง

ความเป็นเอกภาพ(Unity) เป็นเรื่องความชื่นชอบของผู้สร้างสรรค์ที่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งรูปแบบและเนื้อหา

ความขัดแย้ง(Contrast) ผู้สร้างสรรค์ใช้วรรณะสีเย็นและวรรณะสีร้อน เพื่อใช้ในการสร้างความขัดแย้งในผลงานให้เกิดความน่าสนใจ

จุดเด่น(Dominance) ผู้สร้างสรรค์ใช้ขนมไทยที่ชื่นชอบและมีสีสัน สวยงามเป็นจุดเด่นในงาน และสร้างจุดรองโดยใช้วัตถุขนาดต่างๆ การเบลอบ(blurred)ระยะหลัง และการใช้โบเก้ (Bokeh)มาผลักระยะให้มีความใกล้ไกล

ความกลมกลืน(Harmony)ผู้สร้างสรรค์ใช้ค่าน้ำหนักแสงเงา และวาดสิ่งที่ เป็นสัญลักษณ์ให้มีความสอดคล้องกับเรื่องราว

ความสมดุล(Balance) เป็นดุลยภาพแบบสมมาตรแบบสองเท่ากัน (symmetrical Balance) คือ การจัดองค์ประกอบของศิลปะทั้งสองข้างแกนสมมติมีขนาดสัดส่วน เหมือนกัน เท่ากัน แต่สมดุลกันในความรู้สึก

ผลงานภาพนี้ มีเนื้อหาศิลปะเป็นภาษาแห่งความงาม เป็นศิลปะที่มี จุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานที่มี "ความงาม" หรือสุนทรีย์ภาพทางรูปทรง เป็นหลักการ สำคัญ "แก่นแท้" ของศิลปะก็คือ "ความงาม"อันมาจากการเลียนแบบธรรมชาติโดยที่ผู้สร้างสรรค์ จะสอดแทรกความคิดเห็น ความรู้สึก ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อเครื่องมือ วิธีการ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในตัวศิลปินในการสร้างสรรค์โดยให้ผู้ดูอาศัยประสบการณ์ที่มีมา ประกอบในการตีความ เพื่อประเมินคุณค่า โดยนำเอาธรรมชาติมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ และ ตีค่าวิธีการ ซึ่งเป็นผลสะท้อนให้เกิดการเรียนรู้ในผลงานศิลปะนิพนธ์ชุด สีสันของขนมไทย

1.3. การวิเคราะห์ทางกลวิธี

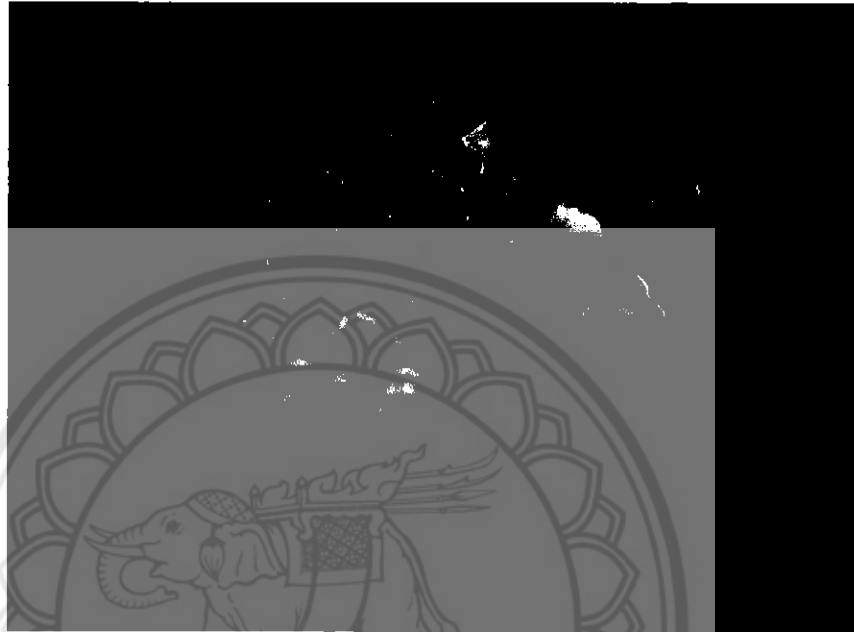
การสร้างผลงานภาพนี้ เป็นผลงานจิตรกรรม(Painting) คือ ศิลปะที่แสดงออก ด้วยการขีดเขียน ระบายสีและการวาด เพื่อให้เกิดภาพเป็นงานศิลปะ 2 มิติแบบลวงตาสามมิติ เป็นรูปแบบไม่มีความลึกหรือขนาน แต่สามารถเขียนลวงตาให้เห็นว่ามีความลึกหรือขนานได้ ความ งามของผลงานจิตรกรรมนี้เกิดจากการใช้ทัศนธาตุที่เกิดจากการระบายสี(Painting) เป็นการวาด ภาพโดยการใช้พู่กัน และแปรง มาระบายให้เกิดเป็นภาพ การระบายสี ผู้สร้างสรรค์ใช้ทักษะการ ควบคุมสีและเครื่องมือ ผลงานการระบายสีจึงมีความงาม เหมือนจริง และสมบูรณ์มากกว่าเพียง วาดเส้นอย่างเดียว(Drawing) ผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมัน(Oil Color) มาตอบสนองกลวิธีการวาดเพราะ เป็นสีที่ได้รับความนิยมมากเนื่องจากเขียนง่าย มีความคงทนปล่อยทิ้งไว้แล้วกลับมาเขียนทับอีกได้ ภาพสำเร็จดูสมจริงมีความหนาแน่นของสีมากกว่าสีชนิดอื่น แม้ว่าจะมีคุณสมบัติที่บดแสง แต่ก็ สามารถเขียนสิ่งที่ต้องการให้ใสได้ ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์ยังใช้วิธีการเขียนแบบ(Linear painting style) เป็นการเขียนแบบซ่อนฝีแปรงและเน้นรูปทรงที่มีขอบคมชัดตามความเหมือนจริง ลงบนผลงาน ด้วยเนื้อสี

ที่มีความหนืดของสีน้ำมัน เวลาเขียนจึงต้องผสมน้ำมันลินซีด(linseed oil) เพื่อให้เขียนง่ายขึ้นโดยเขียนลงบนผ้าใบหรือแคนวาส(Canvas)

การสร้างสรรค์ผลงานภาพที่ 3 มีความสมบูรณ์มากกว่าชิ้นแรกเนื่องจาก มีความชัดเจนในเรื่องของแสงเงา รวมทั้งทักษะความชำนาญของผู้สร้างสรรค์ที่มีเพิ่มขึ้น ผลงานชิ้นนี้จึงมีคุณค่าทางความงามซึ่งเกิดจากการใช้องค์ประกอบของสุนทรีย์ภาพ ผ่านกระบวนการถ่ายทอดผลงานทางศิลปะ โดยสร้างผลงานศิลปะอย่างมีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีระบบระเบียบอย่างเป็นขั้นตอน เป็นการสร้างสรรค์งานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาผลงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การวิเคราะห์ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4

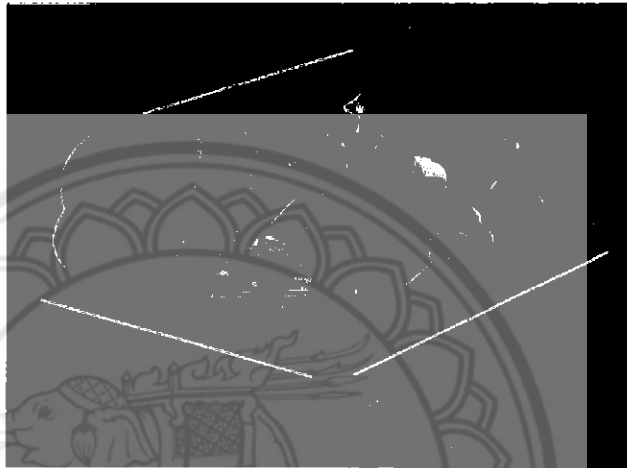
ภาพประกอบที่ 42 “สี่สันของชนมไทย 4”

กลวิธี : สีน้ำมัน บนผ้าใบ ขนาด : 115 X 145 ซม.

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1 การวิเคราะห์รูปทรง

1.1.1 ทิศนาค

ภาพประกอบที่ 43 ผลงานในลักษณะการกำหนดเส้นโครงสร้างของผลงาน

เส้น (Line) ให้ความรู้สึกด้วยการเป็นแกนหรือโครงสร้างของรูปและโครงสร้างของภาพ
เส้นสามารถให้ความหมาย แสดงความรู้สึกและอารมณ์ได้

เส้นแนวตั้ง ให้ความรู้สึกสง่า มั่นคง หนักแน่น

เส้นแนวนอน ให้ความรู้สึก ทางความกว้าง สงบ รียบ ง่าย ผ่อนคลาย

เส้นเฉียงหรือเส้นทแยงมุม ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว อย่างรวดเร็ว

เส้นหยักหรือเส้นซิกแซก ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว อย่างเป็นจังหวะมี
ระเบียบขัดแย้ง

เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวอย่างช้าๆ ลื่นไหล ต่อเนื่อง สุภาพ
อ่อนโยน นุ่มนวล

สี (color) โครงสร้างสีโดยรวมของภาพ ผลงานการสร้างสรรค์ ซึ่งจะประกอบไปด้วยโครงสร้างสี ในวรรณะอุ่น 70 เปอร์เซ็นต์ และวรรณะเย็น 30 เปอร์เซ็นต์

ผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมัน เพราะเป็น 4 ชนิดที่ให้ซ้ำ ที่ประกอบด้วย วัตถุที่ผสม กับน้ำมันระเหย ที่มักจะเป็นน้ำมันเมล็ดฝ้าย ความชื้นของสี ก็อาจจะได้ โดยการเติมสารระเหย เช่นน้ำมันสน หรือน้ำยาละลายสี และก็อาจจะมีการใช้ น้ำมันเคลือบ เพื่อให้มีเงามากขึ้น เมื่อสีแห้ง จึงเหมาะกับการใช้งานของผู้สร้างสรรค์ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการวาดรูป

ภาพประกอบที่ 44 แสดงภาพโครงสร้างวรรณะสี

สีแดง : ให้ความรู้สึกร้อน รุนแรง กระตุ้น ทำท่าย เคลื่อนไหว ตื่นเต้น
เร้าใจ มีพลัง ความอุดมสมบูรณ์ ความมั่งคั่ง ความรัก ความสำคัญ อันตราย

สีส้ม : ให้ความรู้สึก ร้อน ความอบอุ่น ความสดใส มีชีวิตชีวา อบอุ่น
ความคึกคะนอง การปลดปล่อย ความเปรี้ยว การระวัง

สีเหลือง : ให้ความรู้สึกแจ่มใส ความสดใส ความร่าเริง ความเบิกบานสด
ชื่น ชีวิตใหม่ ความสด ใหม่ ความสุขสว่าง การแผ่กระจาย อำนาจบารมี

สีเขียว : ให้ความรู้สึก สงบ เย็น ร่มรื่น ร่มเย็น การพักผ่อน การผ่อนคลาย
คลาย ธรรมชาติ ความปลอดภัย ปกติ ความสุข ความสุขุม เยือกเย็น

สีน้ำเงิน : ให้ความรู้สึกสงบ สุขุม สุภาพ หนักแน่น เครื่องขั้วม เหาการเอา
งาน ละเอียด รอบคอบ สง่างาม มีศักดิ์ศรี สูงศักดิ์ เป็นระเบียบถ่อมตน

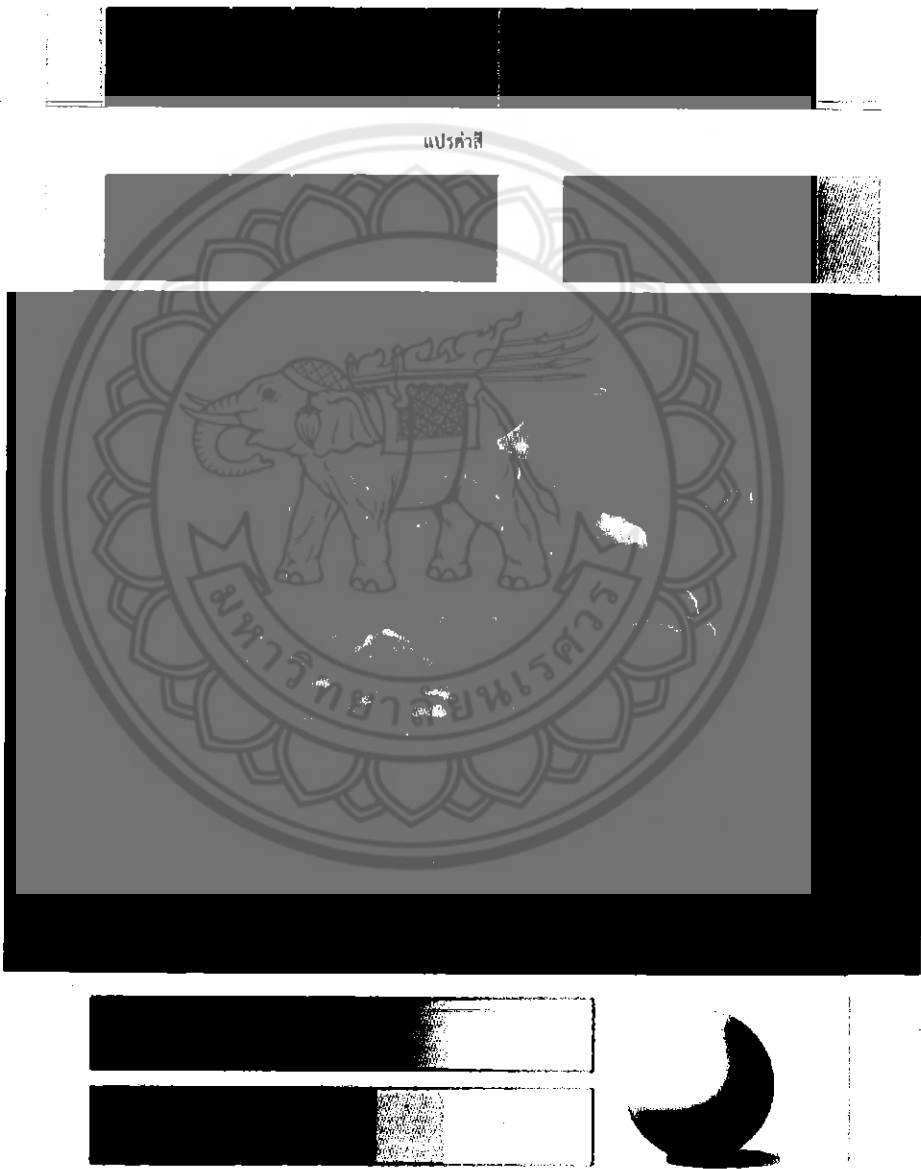
สีม่วง : ให้ความรู้สึก มีเสน่ห์ น่าติดตาม เว้นลับ ซ่อนเร้น มีอำนาจ มี
พลังแฝงอยู่ ความรัก ความเศร้า ความผิดหวัง ความสงบ ความสูงศักดิ์

สีฟ้า : ให้ความรู้สึก ปลอดโปร่งโล่ง กว้าง เบา โปร่งใส สะอาด
ปลอดภัย ความสว่าง ลมหายใจ ความเป็นอิสระเสรีภาพ การช่วยเหลือ แบ่งปัน

สีขาว : ให้ความรู้สึก บริสุทธิ์ สะอาด สดใส เบบาง อ่อนโยน เปิดเผย
การเกิด ความรัก ความหวัง ความจริง ความเมตตา ความศรัทธา ความดีงาม

น้ำหนัก (Value) สีในผลงาน ของผู้สร้างสรรค์คือ สร้างอารมณ์
ให้กับภาพต่อผู้ดูให้รู้สึกความสุข เพลิดเพลิน อบอุ่น สงบ และทำให้เกิดน้ำหนักมิติของภาพและ
สร้างจุดเด่นให้กับภาพ โดยการใช้น้ำหนักสีอ่อน กลาง เข้ม ดังภาพตัวอย่างเพื่อให้ระยะหน้า-หลัง
ระยะใกล้-ไกล

ภาพประกอบที่ 45 แสดงภาพผลงาน เมื่อแปรค่าน้ำหนักเป็นอ่อน กลาง เข้ม

การสร้างค่าน้ำหนักในผลงาน สร้างสรรค์ชุด สีเส้นของขนมไทย มีความเกี่ยวเนื่องโดยการ กำหนดโครงสร้างของภาพผลงาน กล่าวคือ โครงสร้างโดยรวมของภาพผลงาน เป็นสีที่มีความกลมกลืน ดังนั้นค่าน้ำหนักที่เกิดขึ้นในภาพผลงาน จะเกิดจากการกำหนดค่าน้ำหนักของสีที่มีความอ่อนแก่ บริเวณแสงสว่างจัด เป็นบริเวณที่อยู่ใกล้แหล่งกำเนิดแสงมากที่สุด

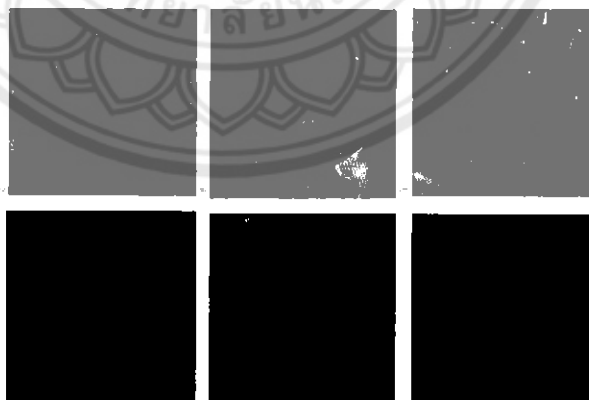
- บริเวณที่แสงสว่าง เป็นบริเวณที่ได้รับแสงสว่างรองลงมาจากบริเวณแสงสว่างจัด
- บริเวณเงา เป็นบริเวณที่ไม่ได้รับแสงสว่างหรือเป็นบริเวณที่ถูกบดบัง
- บริเวณเงาเข้มจัด เป็นบริเวณที่อยู่ ห่างจากแหล่งกำเนิดแสงมากที่สุดเป็นค่าน้ำหนัก

เข้มที่สุด

- บริเวณเงาตกทอด เป็นบริเวณของพื้นหลังที่เงาของวัตถุ ทาบลงไปเป็นบริเวณเงาที่อยู่ภายนอกวัตถุ และจะมีความเข้มของค่าน้ำหนัก ขึ้นอยู่กับความเข้มของเงาน้ำหนักของพื้นหลังทิศทาง และระยะของเรา

การให้ความแตกต่างระหว่างรูปและพื้นหรือรูปทรงกับที่ว่าง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ความรู้สึกเป็น 3 มิติแก่รูปทรง ทำให้เกิดระยะความตื้น-ลึกและระยะใกล้-ไกลของภาพและความประสานกลมกลืนกันของภาพ

พื้นผิว (texture) ความรู้สึกผิวเป็นทัศนธาตุที่นำมาประกอบในการสร้างงานศิลปะ ลักษณะผิวที่แตกต่างกันจะทำให้เกิดความรู้สึกแตกต่างกัน

ภาพประกอบที่ 46 แสดงภาพพื้นผิวของหุ่นนิ่งของผลงาน

ผู้สร้างสรรค์ใช้พื้นผิวลักษณะเลียนแบบจากผิวจริงของธรรมชาติ ได้แก่ ผิวของขนมหวาน ไม้ แก้วพลาสติก สร้างขึ้นเพื่อสร้างมิติลวงตาแบบ 3 มิติ ให้แก่ภาพ

1.1.2 ส่วนประกอบทางวัสดุ

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุด สีเส้นของขนมไทย ใช้กลวิธีระบายสีน้ำมันบนผ้าใบวัสดุที่ผู้สร้างสรรค์ได้เลือกใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานได้แก่ อุปกรณ์เครื่องเขียนรูป เช่น ดินสอ ยางลบ ดินสอสีขาว มีดคัตเตอร์ กรรไกร เครื่องยิงบอร์ด กระดาษวาดรูป สมุดสเก็ตช์ ภาพ สมุดบันทึกข้อมูล พู่กันสำหรับสีน้ำมัน พู่กันสำหรับสีอะคริลิก ขนาดต่างๆ น้ำมันลินสีด ผงซักฟอก น้ำมันพีช น้ำมันสน สีน้ำมัน สีอะคริลิก ดินสอสี ฝ้าย โหลแก้ว เฟรมกรอบไม้ ผ้า แคนวาส

1.1.3 วิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

เอกภาพ(Unity) เอกภาพของรูปทรง คือการรวมตัวกันอย่างมีดุลยภาพ และมีระเบียบขององค์ประกอบทางศิลปะ เพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงหนึ่ง ที่สามารถแสดงความคิดเห็นหรืออารมณ์ของศิลปินออกได้อย่างชัดเจน เอกภาพของรูปทรง เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดต่อความงามของผลงานศิลปะ เพราะเป็นสิ่งที่ใช้สื่อในการแสดงออกถึงเรื่องราว ความคิด และอารมณ์ ดังนั้นกฎเกณฑ์ในการสร้างเอกภาพในงานศิลปะ เป็นกฎเกณฑ์เดียวกันกับธรรมชาติ ซึ่งมีอยู่ 2 หัวข้อคือ

1. กฎเกณฑ์ของการขัดแย้ง (Opposition) มีอยู่ 4 ลักษณะคือ

- 1.1 การขัดแย้งขององค์ประกอบทางศิลปะแต่ละชนิด และรวมถึงการขัดแย้งกันขององค์ประกอบต่างชนิดกันด้วย
- 1.2 การขัดแย้งของพื้นผิว
- 1.3 การขัดแย้งของทิศทาง
- 1.4 การขัดแย้งของที่ว่างหรือจังหวะ

2. กฎเกณฑ์ของการประสาน (transition) คือการทำให้เกิดความกลมกลืน

ให้สิ่งต่างๆ เข้าด้วยกันได้อย่างสนิท เป็นการสร้างเอกภาพ จากการรวมตัวของสิ่งที่มีอันกันเข้าด้วยกัน

1.2. การวิเคราะห์เนื้อหา(Content)

1.2.1. เรื่อง สีสันของขนมไทย

1.2.2. แนวเรื่อง เป็นการแสดงออกถึงสีสันของขนมไทยที่ผู้สร้างสรรค์มีความชื่นชอบมาตั้งแต่วัยเยาว์ในสีสันที่สวยงาม สดใสน่ารับประทานของขนมไทย

1.2.3. เนื้อหาภายนอก เป็นเรื่องสีสันของขนมไทยที่ผู้สร้างสรรค์ชื่นชอบ โดยผลงานของผู้สร้างสรรค์เป็นผลงานลักษณะเหมือนจริงเชิงภาพลักษณ์ แบบเหมือนจริงหรือเรียลลิสติก โดยใช้รูปทรงของขนมไทย สีสันของขนมและแสง สี บรรยากาศ เพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์สื่อ ถึงความชื่นชอบในสีสันของขนมไทย

1.2.4. เนื้อหาภายใน ผู้สร้างสรรค์ใช้ทัศนธาตุ ได้แก่ สี น้ำหนัก พื้นผิวที่ว่าง และเส้น โดยทัศนธาตุเหล่านี้ เป็นส่วนประกอบที่ทำให้ผลงานเกิดเอกภาพและความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ยิ่งขึ้น เพื่อแสดงออกให้เห็นคุณค่าทางสุนทรียภาพ หรือคุณค่าทางศิลปะที่สื่อให้เห็นความเจิดจ้า แจ่มใส ของสีสัน ที่มีทั้งความประสานกลมกลืน (Harmony) และความขัดแย้ง (contrast) จนทำให้เกิดจุดเด่นขึ้นในภาพอย่างสะดุดตาน่าสนใจ

เป็นการแสดงถึงเนื้อหาทางพุทธิปัญญา (Intellectual Content) มีคุณลักษณะทางรูปแบบ แสดงองค์ประกอบของศิลปะ ว่าเป็นการประกอบกันของรูปทรงอย่างมีความคิดขั้นตอนที่มีระบบระเบียบ มีการวางแผน เกิดความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุ รูปทรงมีสัดส่วนลงตัว ให้ความรู้สึกสง่างาม ดึงงาม มีคุณค่าทางรูปธรรมที่มีพร้อมทั้งความงามทางรูปทรงองค์ประกอบ และกลวิธีที่สมบูรณ์ รวมทั้งคุณค่าทางความเป็นจริงและคุณค่าทางศิลปะ

ในผลงานภาพนี้มีเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุในรูปทรงเป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง ที่ให้อารมณ์สุนทรียภาพ เป็นอารมณ์ทางศิลปะที่บริสุทธิ์ เป็นลักษณะของภาวะวิสัยและจิตวิสัย เป็นพลังความรู้สึกรื่นเริงชื่นชอบส่วนตัวของผู้สร้างสรรค์ โดยแสดงถึง

ความเป็นเอกภาพ(Unity) เป็นเรื่องความชื่นชอบของผู้สร้างสรรค์ที่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งรูปแบบและเนื้อหา

ความขัดแย้ง(Contrast) ผู้สร้างสรรค์ใช้วรรณะสีเย็นและวรรณะสีร้อน เพื่อใช้ในการสร้างความขัดแย้งในผลงานให้เกิดความน่าสนใจ

จุดเด่น(Dominance) ผู้สร้างสรรค์ใช้ขนมไทยที่ชื่นชอบและมีสีสัน สวยงามเป็นจุดเด่นในงาน และสร้างจุดรองโดยใช้วัตถุขนาดต่างๆ การเบลลอบ(blurred)ระยะหลัง และการใช้โบเก้ (Bokeh) มาผลักระยะให้มีความใกล้เคียง

ความกลมกลืน(Harmony)ผู้สร้างสรรค์ใช้ค่าน้ำหนักแสงเงา และวาดสิ่ง ที่เป็นสัญลักษณ์ให้มีความสอดคล้องกับเรื่องราว

ความสมดุล(Balance) เป็นดุลยภาพแบบสมมาตรแบบสองเท่ากัน (symmetrical Balance) คือ การจัดองค์ประกอบของศิลปะทั้งสองข้างแกนสมมติมีขนาดสัดส่วน เหมือนกัน เท่ากัน แต่สมดุลกันในความรู้สึก

ผลงานภาพนี้ มีเนื้อหาศิลปะเป็นภาษาแห่งความงาม เป็นศิลปะที่มี จุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานที่มี "ความงาม" หรือสุนทรีย์ภาพทางรูปทรง เป็นหลักการ สำคัญ "แก่นแท้" ของศิลปะก็คือ "ความงาม"อันมาจากการเลียนแบบธรรมชาติโดยที่ผู้สร้างสรรค์ จะสอดแทรกความคิดเห็น ความรู้สึก ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อเครื่องมือ วิธีการ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในตัวศิลปินในการสร้างสรรค์โดยให้ผู้ดูอาศัยประสบการณ์ที่มีมา ประกอบในการตีความ เพื่อประเมินคุณค่า โดยนำเอาธรรมชาติมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ และ ศึกษาวิธีการ ซึ่งเป็นผลสะท้อนให้เกิดการเรียนรู้ในผลงานศิลปะป็นพิเศษ สีสันของขนมไทย

1.3. การวิเคราะห์ทางกลวิธี

การสร้างผลงานภาพนี้ เป็นผลงานจิตรกรรม(Painting) คือ ศิลปะที่แสดงออก ด้วยการขีดเขียน ระบายสีและการวาด เพื่อให้เกิดภาพเป็นงานศิลปะ 2 มิติแบบลวงตาสามมิติ เป็นรูปแบบไม่มีความลึกหรือขนาน แต่สามารถเขียนลวงตาให้เห็นว่ามีความลึกหรือขนานได้ ความ งามของผลงานจิตรกรรมนี้เกิดจากการใช้ทัศนธาตุที่เกิดจากการระบายสี(Painting) เป็นการวาด ภาพโดยการใช้พู่กัน และแปรง มาระบายให้เกิดเป็นภาพ การระบายสี ผู้สร้างสรรค์ใช้ทักษะการ ควบคุมสีและเครื่องมือ ผลงานการระบายสีจึงมีความงาม เหมือนจริง และสมบูรณ์มากกว่าเพียง วาดเส้นอย่างเดียว(Drawing) ผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมัน(Oil Color) มาตอบสนองกลวิธีการวาดเพราะ เป็นสีที่ได้รับความนิยมมากเนื่องจากเขียนง่าย มีความคงทนปล่อยให้แห้งแล้วกลับมาเขียนทับอีกได้ ภาพสำเร็จดูสมจริงมีความหนาแน่นของสีมากกว่าสีชนิดอื่น แม้ว่าจะมีคุณสมบัติที่บดแสง แต่ก็ สามารถเขียนสิ่งที่ต้องการให้ใสได้ ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์ยังใช้วิธีการเขียนแบบ(Linear style) เป็นการ เขียนแบบซ่อนผิวแปร่งและเน้นรูปทรงที่มีขอบคมชัดตามความเหมือนจริง ลงบนผลงาน ด้วยเนื้อสี ที่มีความหนืดของสีน้ำมัน เวลาเขียนจึงต้องผสมน้ำมันลินซีด(linseed oil) เพื่อให้เขียนง่ายขึ้นโดย เขียนลงบนผ้าใบหรือแคนวาส(Canvas)

การสร้างสรรคผลงานภาพที่ 3 มีความสมบูรณ์มากกว่าชิ้นแรกเนื่องจาก มีความชัดเจนในเรื่องของแสงเงา รวมทั้งทักษะความชำนาญของผู้สร้างสรรคที่มีเพิ่มขึ้น ผลงานชิ้นนี้จึงมีคุณค่าทางความงามซึ่งเกิดจากการใช้องค์ประกอบของสุนทรียภาพ ผ่านกระบวนการถ่ายทอดผลงานทางศิลปะ โดยสร้างผลงานศิลปะอย่างมีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีระบบระเบียบอย่างเป็นขั้นตอน เป็นการสร้างสรรคงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาผลงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุด "สีส่นของขนมไทย" ตามแนวทาง ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ ซึ่งล้วนแต่เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์การทำงาน แนวทาง ความคิด เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนางานทัศนศิลป์ ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัยแบบสร้างสรรค์

2.1. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในกระบวนการตอบสนองของความคิดและความรู้สึก แสดงออกถึงคุณค่าทางความงามหรือสุนทรียภาพในรูปแบบงานจิตรกรรมเหมือนจริง ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน

2.2. เพื่อแสดงออกถึงความประทับใจในสีส่นของขนมไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย ออกมาเป็นผลงานทัศนศิลป์ ประเภทจิตรกรรมเหมือนจริงในเชิงภาพลักษณ์เฉพาะตัว

2.3. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจถึงรูปแบบเนื้อหา ในกระบวนการสร้างสรรค์ ผลงานทัศนศิลป์อันตอบสนองของความคิดและอารมณ์ความรู้สึกและแสดงออกมาให้ปรากฏถึงคุณค่าแห่งศิลปะทางความงามหรือสุนทรียภาพในรูปแบบงานจิตรกรรมเหมือนจริง

จากการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาค้นคว้า กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ นำไปสู่การบันทึกผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะไว้อย่าง เป็นระบบในรูปแบบเอกสารภาคศิลปนิพนธ์ ซึ่งได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ เรื่อง "สีส่นของขนม ไทย" จำนวน 4 ผลงาน

ตลอดจนการนำผลงานดังกล่าวมาวิเคราะห์ รวบรวม และสรุปผลของการสร้างสรรค์ทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในกระบวนการการสร้างสรรค์ ตอบสนองความคิดและความรู้สึก แสดงออกถึงคุณค่าทางความงามในรูปแบบงานจิตรกรรมสร้างสรรค์นำเรื่องราวของความชื่นชอบที่มีต่อสีสันของชนมไทย ในเชิงบวกก่อให้เกิดความสุข ความเพลิดเพลิน ถ่ายทอดงานรูปแบบเหมือนจริง เชิงภาพลักษณ์ แสดงออกในรูปแบบงานจิตรกรรมแบบเหมือนจริง ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ผู้สร้างสรรค์ได้ประสบปัญหาต่อการทำงานสร้างสรรค์ คือ ทักษะฝีมือที่ไม่มีความชำนาญ ผู้สร้างสรรค์จึงแก้ไขปัญหานี้ด้วยการทุ่มเทกับการพัฒนาแบบร่างให้สมบูรณ์ก่อนลงในงานจริง เพื่อให้เกิดการชำนาญต่อการควบคุมแสงเงาและสี อีกทั้งสถานที่ในการทำงานมีปัญหากับระยะเวลาในการทำงานไม่เพียงพอตามต้องการทำให้ผู้สร้างสรรค์ต้องเร่งทำงานอาจส่งผลให้งานไม่เรียบร้อยเท่าที่ควร

ผู้สร้างสรรค์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลงานศิลปะที่ได้สร้างขึ้นด้วยความตระหนักในเรื่องหนึ่งของผู้สร้างสรรค์จะเป็นหนึ่งในการกระตุ้นกระบวนการรับรู้ทางสุนทรีย์ในเรื่องราวที่น่าเสนอออกไป

แม้ว่าประสบการณ์การรับรู้ของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกัน แต่ผลงานชุดนี้มีเนื้อหาของ การสร้างสรรค์ที่สามารถทำความเข้าใจไปในทิศทางอันดีงามและกระบวนการเรียนรู้สร้างสรรค์นี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาในอนาคตต่อไปได้ อนึ่ง ผลงานการสร้างสรรค์ชุด "สีสันของชนมไทย" ผู้สร้างสรรค์สร้างขึ้นเพื่อให้ความรู้สึกถึงความสุขและเพลิดเพลินที่มีต่อสีสันของชนมไทย

บรรณานุกรมและเอกสารอ้างอิง

ดร.จี ศรีนิवासัน. (2534). หนังสือสุนทรียศาสตร์ ปัญหาและทฤษฎีเกี่ยวกับความงามและศิลปะ. กรุงเทพฯ : โครงการตำราภาควิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จริยา เดชกฤษ. (2549). หนังสือขนมไทย เล่ม 1.(พิมพ์ครั้งที่1).กทม:บริษัทสถาพรบุ๊คส์ จำกัด
 วิรุณ ตั้งเจริญ. (2535). ทฤษฎีศิลปะเพื่อการสร้างสรรค์ศิลปะ. (พิมพ์ครั้งที่1).
 กทม:โอ.เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์

กำจร สุนพงษ์ศรี. (2556). หนังสือสุนทรียศาสตร์ หลักปรัชญาศิลปะ ทฤษฎีทัศนศิลป์
 ศิลปวิจารณ์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กทม:สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิตโอละ ระเด่นอาหมัด. (2543). ทฤษฎีจิตรกรรม. (พิมพ์ครั้งที่1). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์. (2557). องค์ประกอบศิลป์เบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่1).
 พิษณุโลก:ดี.เค.ก๊อปปี้

แหล่งข้อมูลจากสื่อออนไลน์

นิลาวรรณ. (2 เมษายน 2553). ทฤษฎีศิลปะ. สืบค้นเมื่อ 26 พฤศจิกายน 2558
 จาก <https://nilawan.wordpress.com>

ไสไส. (2 มิถุนายน 2556). ขนมไทยในวิถีไทย. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2558
 จาก <http://pirun.ku.ac.th/~b521085144/2.html>

โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย. (24 กรกฎาคม 2551). ขนมไทย. ประวัติขนมไทย.
 สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2558 จาก <http://www.thaicyberu.go.th>